

PÖYTÄKIRJA

laadittu

**Amerikan S. S. Järjestön Itäpiirin
Edustajakokouksesta**

joka pidettiin

**Fitchburgissa, Mass.,
S. S. Kustannusyhtiön (Raivaajan) talolla,
Helmikuun 22-23-24 ja 27 pnä,
1916**

Suomalaisen Sos. Kustannusyhtiön Kirjapaino, Fitchburg, Mass.

Ensimmäinen kokouspäivä

(Tiistaina, helmik. 22 p.)

Pyk. 1. Kokouksen avasi tiistaina helmi-kuun 22 p:nä Raivaajan talolla kello 10.10 a.p. Itäpiirin piirisihteeri V. Annala, huomauttaen aluksi lyhyesti kokouksen tehtävistä ja merkityksestä piirijärjestölle.

Pyk. 2. Piirisihteeri toimitti nimihuudon siinä järjestyksessä kuin itäpiirin äänestys-aluejako oli toimitettu ja seuraavat ehdokkaat oli tullut valittua edustajiksi:

EDUSTAJALUETTELO PIIRIKOKOUKSEN EDUSTAJISTA HELMIK. 22 P. 1916.

Ensimmäisestä vaalialueesta: F. Heiskala.

Toisesta vaalialueesta: Johan Varjo.

Kolmannesta vaalialueesta: W. Nurminen ja A. Paananen.

Neljännestä vaalialueesta: W. Hedman, A. Kannel, H. Nurmi ja M. W. Bruun.

Viidennestä vaalialueesta: K. Ellonen.

Kuudennesta vaalialueesta: Johan Kulju ja Erick Jolikko.

Seitsemännestä vaalialueesta: A. Manelius.

Kahdeksannesta vaalialueesta: P. Nenonen.

Yhdeksännestä vaalialueesta: Arthur Blomqvist.

Kymmenennestä vaalialueesta: J. Pettersson ja Otto Fonsell.

Yhdennestätoista vaalialueesta: K. Wehter ja T. O. Nousio.

Kahdennestätoista vaalialueesta: H. Riutta, J. H. Oikemus ja W. Boman; sekä **Raivaajan edustaja: F. J. Syrjä,** jolla piirimme sääntöjen mukaan on täydelliset edustajaoikeudet piirikokouksessa.

Edellä nimitetyistä oli nimihuudossa pois E. Jolikko ja A. Blomqvist, jotka hieman myöhästyneinä saapuivat kokoukseen. T. O. Nousio ei ollut saapunut, joka oli kutsuttu edustajaksi F. J. Lahden tilalle, joka oli palauttanut valtakirjansa jo ajoissa piiritoimistoon, kun Norwoodin, Mass. s. s. osasto oli (F. J. Lahdelta) ottanut pois kaikki luottoimet ja sillä perusteella hän itse (F. J. L.) oli kieltäytynyt saapumasta edustajatehtävää täyttämään.

Pyk. 3. Piirisihteeri selosti piiritoimikunnan suhdetta yllämainitun yhdennentoista (II:sta) vaalialueen edustaja J. F. Lahden suhteen, jonka kokous hyväksyi, koska varaedustajille oli heti ajoissa annettu tieto F. J. L.:n kieltäytymisestä. Edustajakokous lausui paheksumisen yhdennentoista (II:sta) vaalialueen varaedustajille, jotka eivät olleet ilmoittaneet syitä kokoukseen saapumistaan edustajatehtävään.

Pyk. 4. Piiritoimikunnan puolesta ehdotettiin kokoukselle valittavaksi kaksi puheen-

johtajaa, ehdotus hyväksyttiin ja puheenjohtajiksi valittiin toverit Wilho Boman, Fitchburgista, Mass. ja K. Wehter, Quincysta, Mass.

Pyk. 5. Puheenjohtajan paikalle asettui W. Boman, kehoittaen kokousta valitsemaan itselleen pöytäkirjureita, johon ehdotettiin ja valituksi tuli A. Kannel, New Yorkista, N. Y. ja W. Nurminen, Ashtabulasta, Ohio.

Pyk. 6. Piirikokouksesta päätettiin laatia referaatti- ja päätöspöytäkirja, jossa selostetaan keskustelun pääkohdat ja ponnet.

Pyk. 7. Piirisihteeri luki kokousta varten laatimansa työjärjestysluonnoksen. Tämän jälestä valittiin viisi henkilöä työjärjestysvaliokuntaan, johon tuli kokouksen puheenjohtajat W. Boman ja K. Wehter, sekä pöytäkirjurit W. Nurminen ja A. Kannel, sekä piirisihteeri V. Annala. Tämän jälestä otettiin väliaika, jolla ajalla työjärjestysvaliokunta tarkastaa edellämainitun luonnoksen ja tekee siihen korjaukset, sekä ehdotetut lisäykset.

Pyk. 8. Kokoonnuttua uudelleen esitti työjärjestysvaliokunta seuraavan luonnoksen työ- ja päiväjärjestykseksi:

**Työjärjestys Itäpiirin piirikokoukselle
helmik. 22 — p:nä 1916.**

1:ksi, valitaan työjärjestysvaliokuntaan
5 jäsentä;

2:ksi, valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa;

3:ksi, valitaan seuraavat valiokunnat:

a) toimintakertomus- ja raha-asiainvaliokunta (5 jäsentä);

b) agitatsioni- ja sääntövaliokunta (5 jäsentä);

c) menettelytapa- ja yleistenasiainvaliokunta (3 jäsentä);

d) ääntenlaskuvaliokunta (2 jäsentä);

4:ksi, piiritoimikunnan toiminta- ja tilikertomus sekä piiritoimikunnan ja piirisihteerin arvostelu;

5:ksi, piirimme lehtien Raivaajan ja Säkenien arvostelu;

6:ksi, sääntömuustoesitykset:

a) piirisihteerin toimi;

b) piiritoimikunnan kotipaikka;

c) piirikokoukselle esitettävien alustuksien ja piiritoimikunnan pöytäkirjojen julkaiseminen;

d) aluetoimikuntain edustus piirikokouksessa;

7:ksi, agitatsioni- ja valistustyön järjestäminen:

a) luentotyö;

b) agitaattorikurssikysymys;

c) osastokohtaisten kurssien järjestäminen;

d) piirin luennoitsijain ja puhujain palkat;

8:ksi, piiriverokysymys;

9:ksi, piirijärjestön ja piirin lehtien suhde:

a) mitä vaaditaan Raivaajalta;

b) mitä vaaditaan Säkeniltä;

c) K. K. Renkaan osakkeiden lunastaminen (alustaa Syrjälä);

d) asiamiesten, jotka eivät ole osastojen valitsema, valvomis- ja takausjärjestelmä;

10:ksi, osuustoimintakysymys;

11:sta, suhtautuminen taloudellisiin järjestöihin;

12:sta, Ohion ja Pennsylvanian alueiden yhdistäminen;

13:sta yleispuolueen vaalitaistelun avustaminen 1916 vaalitaistelussa;

14:sta, piiritoimikunnan jäsenten vaali;

15:sta, tilastollisen arkiston perustaminen;

16:sta, osastojen talonrakennuskysymykset;

17:sta, Työläisten Luottoyhdistyskysymys.

Kokousaika kello 9—12.30 ja kello 2—6 i.p. Päivällisloma kello 12.30—2. Kahviloma kello 10.30 ja kello 4 i.p., 15 minuuttia kerrallaan. Iltaistunnoista päätetään kullakin kerralla erikseen.

Kokouksessa on läsnäolo-oikeus kaikilla puolueen jäsenillä; jos ken haluaa puheoikeutta, on siitä tehtävä pyyntö työjärjestysvaliokunnalle, joka sitä harkittuaan esittää sen kokouksen ratkaistavaksi.

Puheenvuorot toisten puhuessa on pyydetävä lipuilla.

Työjärjestysvaliokunta:

K. Wehter, W. Nurminen, A. Kannel,
V. Annala, W. Boman.

Pyk. 9. Edellä esitetty hyväksyttiin ja lisäksi päätettiin, että ne alustukset, jotka eivät ole sääntömääräisessä järjestyksessä sisään jätetyt piirikokoukselle, kuten työjärjestuksen kaksi viimeistä kysymystä, jotka työ-

järjestysvaliokunta esitti otettavaksi keskusteltavaksi otetaan kokouksessa käsittelyalaiseksi. Tämä päätös tehtiin 12:sta 2 vastaan.

Pyk. 10. **Pöytäkirjan tarkastajiksi** valittiin: tov. M. W. Bruun ja W. Hedman, New Yorkista, N. Y.

Toimintakertomus- ja raha-asiainvaliokuntaan: J. H. Oikemus, A. Paananen, H. Nurmi, E. Jolikko ja D. Fonsell.

Agitatsioni- ja sääntövaliokuntaan: V. Annala, F. Heiskala, J. Kulju, J. Warjo ja M. W. Bruun.

Menettelytapa- ja yleisten asiainvaliokuntaan: F. J. Syrjä, A. Manelius ja H. Riutta.

Ääntenlaskuvaliokuntaan: A. Blomqvist ja J. Petterson. Valiokuntain kokoonkutsujaksi määrättiin jokainen ensiksi valittu.

Pyk. 11. Työjärjestyksessä oli ensimmäisenä asiana piiritoimikunnan toiminta- ja tilikertomus, jonka piirisihteeri V. Annala luki, kohta kohdaltaan ja keskusteltiin kukin kohta erikseen ja on se seuraava:

PIIRITOIMIKUNTA

Vuoden 1915 piiritoimikuntaan tulivat valituksi varsinaiseksi jäseniksi yleisäänestyksellä: Fitchburgista S. Nuorteva, D. Heikkilä ja Wm. Oksanen, varalle Y. Halonen, M. Siiri ja J. Kangas. Gardnerista J. Suominen ja A. Teittinen, varalle A. Halme ja Hj. Tissari, Worcesterista J. Kauppala ja K. Vanhala, varalle A. Höglund ja K. Bohm.

Worcesterista valittu J. Kauppala poistui

Worcesterista heti vuoden alussa ja piiritoimikunnan jäseneksi kutsuttiin varajäsen A. Höglund. Huhtikuun lopulla kuin S. Nuorteva valittiin piirimme luennoitsijaksi, niin hänen tilalleen kutsuttiin piiritoimikunnan jäseneksi Y. Halonen. Lokakuun lopulla joutui A. Höglund poistumaan Worcesterista ja sen vuoksi eroamaan piiritoimikunnan jäsenyydestä, ja kun Worcesterin ostastosta oli poistunut myöskin viimeinen varajäsen, niin piirimme sääntöjen määräyksien mukaan huomautettiin Worcesterin osastolle, että sen on valittava lopuksi vuotta piiritoimikuntaan jäsen. Worcesterin osasto valitsi K. Pitkäsen.

Piiritoimikunta on vuoden ajalla pitänyt 16:ta kokousta joista tehdyt pöytäkirjat sisältävät 217 pykälää.

Piiritoimikunnan taholta on julkaistu Rai-vaajassa 48 julistusta ja tiedonantoa, osastoille on lähetetty 7 kiertokirjettä.

Piirisihteerinä on toiminut allekirjoittanut koko vuoden ajan. Piirikokouksen jälkeen kun piirimme sääntömuutosehdotukset tulivat hyväksytyiksi sellaisina, että piirisihteerin toimi edelleenkin pidetään vakinaisena toimena, julisti piiritoimikunta paikan avoimaiseksi. Paikkaa hakivat J. Falls, Astoriasta Oregonista ja V. Annala, Fitchburgista, joista piiritoimikunta yksimielisesti valitsi viimeksi mainitun sihteeriksi \$18.00 viikkopalkalla.

Piirisihteerin toimi

Piiritoimikunnan kirjeenvaihto on tämän vuoden ajalla ollut 4038 eri lähetystä kirjeitä

ja kirjekorttia. Piiritoimistoon on saapunut 3068 eri kirjettä ja tiedustelua erilaisista asioista.

Piirisihteeri on sihteeritehtäviensä ohella käynyt puhumassa ja esitelmöimässä osastoissa 78 puhetta, eli noin 124 tuntia, sekä ollut yhtenä luennoitsijana agitaattorikursseilla, josta lähempi selvittely on agitaattorikurssien johtajan kertomuksessa.

Näiden toimien lisäksi on hän käynyt toimittamassa neljässä osastossa tutkimuksia osastojen sisäisten retelöiden vuoksi. Hartford, Conn. Troy, N. H. Waltham, Mass. ja Worcester, Mass.

Piirimme aluejärjestöt

Itäpiiri on jaettu viiteen eri aluejärjestöön: Ohion, Pennsylvanian, New Yorkin ja New Jerseyyn, Newhampshiren, Vermontin ja Massan. Näistä käsittää Ohion alue 11:ta osastoa, Pennsylvanian alue 8 osastoa, New Yorkin New Jerseyyn alue 12 osastoa, Newhampshiren ja Vermontin alue 15:ta osastoa ja Massan alue 39:sän osastoa. Näiden lisäksi itäpiirissä on toiminnassa neljä osastoa, jotka eivät kuulu s. s. järjestöön; jotka joko järjestön sääntöjen rikkomisen vuoksi on eroitettu, tai sitte omasta alotteestaan eronneet, kun eivät ole saaneet läpi ajetuksi omia mielipiteitään.

Piirimme luennoitsijat

Luennoitsijoina piirissämme ovat tämän vuoden ajalla toimineet: T. Tainio, S. Nuorteva ja E. Parras. Tilapäisenä luennoitsijana

on toiminut New Yorkin alueella viime tammi-
mikuulla W. Boman pitäen 18 luentoa.

T. Tainio oli piiritoimikunnan luennoitsijana vuoden alusta aina heinäkuun alkuun saakka, 123 päivää, pitäen sillä aikaa 103 luentoa, joissa kuulijakunnan lukumäärä oli noin 75 henkilöä luentoa kohti. Tainion matkan oli piiritoimikunta kuitenkin pakoitettu lopettamaan, kun Tainio ei piiritoimikunnan muistutuksista huolimatta toiminut tehtävänsä tyydyttävällä tavalla, vaan laiminlöi saapua hänelle järjestettyihin luentotilaisuuksiin. Tainion eroittaminen piirin luennoitsijan toimesta perustui osastojen antamiin lausuntoihin, joissa moitittiin Tainion epä säännöllisyyttä luennoitsijan tehtävissään. Muistutuksia piiritoimikunnalle Tainion suhteen lähettivät Massan alueen useimmat osastot, joissa Tainio kävi luennoimassa viimeaikoina kun oli piiritoimikunnan palveluksessa.

Toisena vakituisena luennoitsijana piirisämme oli piiritoimikunnan palveluksessa S. Nuorteva 126 päivää ja tilapäisesti New Yorkin alueella 16 päivää yhteensä 142 päivää, pitäen sillä ajalla kaikkiaan 114 luentoa, joissa kuulijakunnan luku on ollut noin 100 henkilöä luentoa kohti.

Kolmantena piiritoimikunnan palveluksessa ollut luennoitsija on E. Parras marrask. 11:ta päivästä alkaen, siis 51 päivää ja pitäen tällä ajalla 36 luentoa. Luennoitsijan antaman kertomuksen mukaan on ollut kuulijakunnan luku 65 luentoa kohti.

Luentotyötä on tämän vuoden ajalla harjoitettu jokaisessa alueessa piirissämme, S. Nuorteva luennoiden Ohion, Newhampshiren ja Massan alueilla, T. Tainio luennoiden osaksi New Yorkin ja Pennsylvanian alueilla, mutta suuremmaksi osaksi Massan alueella, sekä E. Parras luennoiden yksinomaan New Yorkin alueella.

Näiden piiritoimikunnan palveluksessa olleiden vakinaisten luennoitsijain lisäksi on piiritoimiston välityksellä lähetetty tilapäisluennoitsijoita 20:neen eri tilaisuuteen pitämään kerta luennoita ja puheita. Tilapäisluennoitsijoina ovat toimineet W. Boman, Y. Halonen, A. E. Usenius, F. Aaltonen, W. Hedman ja S. Nuorteva.

Piiritoimikunnan palveluksessa olleet vakinaiset luennoitsijat ovat luennoineet seuraavista aineista: T. Tainio sosialismin historia Europassa, ammattiyhdistysliike ja kunnallissosialismi, S. Nuorteva Amerikan työväenliikkeen historia, Amerikan työväenliikkeen menettelytavoista ja kunnallisosialismi, E. Parras Historian materialistinen käsitys ja menettelytapakysymyksistä. Näiden varsinaisten luentoaineiden lisäksi ovat luennoitsijat luennoineet muutamista muista aineista joitakin luentoja osastojen valinnan mukaan.

Luennoitsijamme ovat, etenkin S. Nuorteva, varsinaisten iltaluentojen lisäksi pitäneet päiväkursseja jokaisessa osastossa missä he ovat olleet luennoimassa ja opinhaluista joukkoa on ilmaantunut, että päiväkurssien toimeen-

paneminen on ollut mahdollista. Näitä päiväkursseja toimitettiin useissa osastoissa Ohion alueella ja Massan alueella Tainion ollessa luennoitsijana viimeksi mainitulla alueella.

Aluetoimikuntain puhujat

Paitsi edellä mainittuja piiritoimikunnan palveluksessa olleita luennoitsijoita, on eri aluetoimikunnilla ollut puhujia seuraavat: Massan alueella R. Widgrein ja K. Kopila, N. H. ja Vt. alueella Seffa Lepistö, Ohion alueella F. Aaltonen lyhemmän ajan ja Sanna Kannasto, sekä Pennsylvanian alueella J. R. Tossavainen ja Sanna Kannasto. Näistä on lähempi selostus nähtävänä eri aluetoimikuntain toimintakertomuksissa.

Naisten-päivän vietto

Yhdysvaltain sosialistipuolueen kansallisiviraston naisten osasto järjesti helmikuulla vietettäväksi naisten-päivän, jolloin koetettiin saada naisia suuremmassa määrin liittymään jäseniksi sosialistipuolueeseen. Tämän kehoituksen johdosta piiritoimikunta kehoitti osastoja piirissämme viettämään naisten päivää ja erikoisesti levittämään Toveritarta tämän juhlan yhteydessä.

Kaikkien puolueorganien yhteisillä ponnistuksilla muodostui naisten-päivän vietto hyvin yleiseksi ja Toverittarelle hankittiin hyvin huomattavasti tilauksia, joka olikin suomalaisilla osastoilla sen juhlan suurin saavutus.

Yksityiset puhujat

Tämän vuoden ajalla on piirissämme liikunut ainoastaan yksi puhuja, joka ei ole ollut piiri- tai aluetoimikunnan palveluksessa H. Askeli, joka kiersi itäpiirissä Toverin asiamiehenä luennoiden ainoastaan suuremmissa osastoissa. Piiritoimikunta ei pakoittanut Toverin asiamiestä pysähtymään pienemmille paikkakunnille, ensiksikin senvuoksi, että H. Askelilla oli rajoitettu aika, jonka hän oli tilaisuudessa toimimaan Toverin asiamiehenä ja toiseksi, kun Toverin kustannusyhtiön taloudellinen asema ei myöskään sallinut, että asiamies liikkuu sellaisilla paikkakunnilla, joissa ei voi saada tuloja siinä määrin, että kustannukset tulevat korvatuksi.

Agitaattorikurssit

Viimeisessä piirikokouksessa velvoitettiin piiritoimikunta toimeenpanemaan agitaattorikurssit tämän vuoden ajalla, viimeistään joulun tienoilla. Viime marras- ja joulukuun ajalla toimeenpani piiritoimikunta tämän päätöksen mukaisesti Fitchburgissa viisi ja puoli viikkoa kestäneet agitaattorikurssit.

Oppilaita kursseille ilmoittautui kaikkiaan 34, joista kolme ilmoittautunutta ei kuitenkaan saapunut, joten kurssien oppilaiden luku oli 31. Näistäkin тов. S. Hautaniemi sairastui kurssien aikana ja oli pakoitettu lopettamaan opiskelunsa kesken. Agitaattorikurssien oppilasten lukumäärä ei kuitenkaan tästä vähentynyt, sillä Wm. Henderson, joka saapui paikkakunnalle Canadasta, pyrki

oppilaaksi kursseille ja opettajien yleisellä suostumuksella hyväksyttiin kurssien oppilaaksi.

Oppilaista oli piiritoimikunnan stipendillä 19:ta, Massan aluetoimikunnan stipendillä 4, Pennsylvanian aluetoimikunnan stipendillä 1 ja N. H. ja Vermontin aluetoimikunnan stipendillä 1:si. Omilla varoillaan 6:si.

Agitaattorikursseilla oli opettajina: Kursien johtajana ja luennoitsijana S. Nuorteva, luennoitsijoina Y. Halonen, W. Boman, Y. Mäkelä, F. J. Syrjälä ja V. Annala, suomenkielen lausunnon opettajana J. Kotiranta ja kirjanpidon opettajana A. J. Partanen, Kursien kustannukset stipendeineen ja opetukseen maksoivat yhteensä \$1,236.29.

Kurssien toiminnasta oppilasluettelo ja lähempi selonteko ilmenee johtajan antamassa erikoisessa kurssikertomuksessa, joka seuraa liitteenä toimintakertomuksen yhteydessä.

Yleisäänestykset

Itäpiirissä on piiritoimiston taholta ollut kaksi yleisäänestystä tämän toiminta-vuoden ajalla.

Ensimmäinen koski viimeisessä piirikokouksessa piirimme sääntöihin tehtyjen muutosten hyväksymistä, toinen tämän vuoden piirikokouksen edustajain valintaa.

Viimeisessä piirikokouksessa tehdyt sääntömuutosedotukset hyväksyttiin 1149 äänellä 270 vastaan.

Tämän vuoden piirikokoukseen valittiin edustajiksi: Pennsylvanian alueelta F. Heis-

kala ja Johan Varjo, Ohion alueelta W. Nurminen ja A. Paananen, New Yorkin alueelta, A. Kannel, W. Hedman, M. W. Bruun ja H. Nurmi, N. H. ja Vt. alueelta K. Ellonen ja A. Manelius, Massan alueelta H. Riutta, J. H. Oikemus, W. Boman, J. Petterson, O. Fonsel, Johan Kulju, E. Jolikko, P. Nenonen, J. F. Lahti ja K. Wehteri.

Siitä huolimatta, että piirikokouksessa hyväksytyt sääntömuutosehdotukset saivat piirimme jäsenistön suuren enemmistön täydellisen hyväksymisen, emme ole voineet asettaa piirimme sääntöjä painettavaksi ja jäsenistölle jaettavaksi, syystä että s. s. järjestön säännöt määräävät, että jokaisen piiritoimikunnan on alistettava piirinsä säännöt järjestön toimeenpanevan komitean hyväksyttäväksi, ennenkuin niitä asetetaan jäsenistön noudatettavaksi ja sääntöjen 9:nen luvun ensimmäinen pykälä, joka koskee vappujuhlien viettoa ei saanut toimeenpanevan komitean hyväksymistä, vaan vaati toimeenpaneva komitea sen poistamista piirimme säännöistä. Piiritoimikunta ei tyytynyt tähän ylimieliseen vaatimukseen, vaan vaati toimeenpanevan komitean selostamaan mihin päätökseen tai sääntöön nojaten se vaatii piirimme säännöistä sen kohdan poistamista. Toimeenpanevalta komitealta ei saatu mitään selitystä tähän kohtaan, vaikka sitä koetettiin saada suullisenkin selityksen kautta S. Nuortevan välityksellä, kun hän oli Chicagossa käymässä. Kuitenkin kielsi toimeenpaneva komitea asettamasta piirimme sään-

töjä voimaan siihen mennessä kun ne ovat saaneet toimeenpanevan komitean hyväksymisen. Tämä toimeenpanevan komitean menettely on monessa suhteessa vaikuttanut piirimme toimintaan, kuin ei ole sääntöjä voitu painattaa ja toimittaa osastoille.

Vuoden lopulla alisti toimeenpaneva komitea kysymyksessä olevan asian yleisäänessykselle, joka on nyt päättynyt siten, että vappujuhlat on toimeenpanevan komitean valvonnan alaisena.

Vappujuhlat ja punasen viikon vietto

Huhtikuun alussa annettiin osastoille piiritöimistöstä Raivaajassa julistus ja lähetettiin kiertokirjeet, joissa jokaista osastoa piirissämme kehoitettiin piirimme sääntöjen määrämässä järjestyksessä viettämään vappujuhlaa ja valitsemaan erikoisen komitean toimimaan "punasen viikon" armeijana, kun kansallistoimeenpanevakomitea julisti "punasen viikon" vietettäväksi tänä vuotena toukokuun ensipäivästä alkavaksi ja toukokuun kuudenteen päivään kestäväksi.

Vappujuhlien valmistus ja "punasen viikon" ryntäys piirissämme oli hyvällä alulla, kun s. s. järjestön toimeenpaneva komitea, siitä piiritöimikunnalle ilmoittamatta mitään, että se tulee tänä vuonna valvomaan vappujuhlien vietosta, antoi osastoille määräyksen, että osastojen on vietettävä vappujuhlat toimeenpanevan komitean rahaston hyväksi. Tämän toimeenpanevan komitean määräyksen joh-

dosta ei piiritoimikunta kuitenkaan peruuttanut vappujuhlahommaansa, vaan selosti osastoille toisessa julistuksessa, että toimeenpanevalla komitealla ei ole järjestöme päätösten eikä sääntöjen mukaan mitään oikeutta ryhtyä rahastojaan kartuttamaan vappujuhlatuloilla, vaan että osastot toimivat vappujuhlat piirimme sääntöjen määräämällä tavalla. Toimeenpanevan komitean asiaan sekaantuminen sai kuitenkin jonkunmoista sekaannusta aikaan, niin että vappujuhlan tulot jäivät tuntuvasti pienemmiksi, kuin edellisenä vuotena.

Kaikista näistä pikku-selkkauksista huolimatta muodostui vappujuhlat monilla paikkakunnilla mielenosoituskulkuneen mahtaviksi voimanäytöksiksi.

Osastojen talonrakennushommat ja niiden avustukset

Tämän vuoden ajalla on piiritoimikunta myöntänyt kolmelle osastolle piirissämme oikeuden rakentaa itselleen oman talon, nimittäin Peabodyn osastolle, joka tulipalon kautta menetti talonsa, Weirtonin ja Hyaninoksen osastolle. Viimeksi mainittu pyysi oikeutta rakentaa pientä kokoushuonetta jonka hinnaksi ilmoitettiin tulevan noin \$700.00—\$800.00, mutta tämä talo on kuitenkin vielä rakentamatta.

Näissä talon rakennuslupien pyynnöissä kun niitä on piiritoimikunnalle esitetty ja pyydetty talon rakennuslupaa on esitetty ta-

keita siitä, että niiden hyväksi ei tulla mitään keräyksiä toimittamaan, vaan voidaan ne ylläpitää paikallisilla voimilla.

Näiden lisäksi on piiritoimikunta antanut kehoituksen osastoille avustaa Limingan, Mich. osastoa talonrakennushommassaan, ensiksikin sen vuoksi, että sanottu osasto on sillä alueella, jossa järjestynyt työväki on joutunut erikoisen vainon alaiseksi ja on kykenemätön ylläpitämään mitään yhteistoimintaa ilman kokoushuonetta ja ominvoimin sellaisen rakentaminen on siellä mahdotonta, toiseksi sen vuoksi, että listoilla pyydetty summa oli siksi pieni, että se ei suuresti vaikuttanut vaikkapa sellaisen summan osastot luovuttaisivat kassastaan.

Keräyslistat yksityisten hyväksi

Piiritoimikunta on tämän vuoden ajalla myöntänyt neljälle osastolle luvan toimittaa yleisen keräyksen jäsenensä hyväksi: Martins Ferryn osastolle G.A. Salmen hyväksi, Glassportin osastolle Y. Aallon hyväksi Fitchburgin osasto "Saimalle" Otto Karjalaisen hyväksi ja Newportin osastolle S. Hautaniemen hyväksi. Näistä viimeksimainitun, nimitt. S. Hautaniemen keräyksen suhteen ei piiritoimikunnan luvan myöntäminen tullut erikoisesti tekijäksi, sillä hänelle myöskin myönsi keräyksen toimittamisluvan s. s. järjestön toimeenpaneva komitea. Kaikissa näissä tapauksissa olemme osastoja kehoittaneet ensin koettamaan saada avustusta puutteeseen joutuneille tovereillemme kunnallis-

hallinnolta ja vasta kun sieltä on näyttänyt mahdottomalta saada minkäänlaista avustusta on piiritoimikunnan taholta myönnetty lupa keräyksen toimittamiseen.

Näiden yksityisten puoluejäsenten keräysten lisäksi on toimitettu yksi yleinen keräys Kuparialueen aluejärjestön hyväksi. Keräysluvan Kuparialueen aluejärjestölle myönsi kylläkin s. s. järjestön toimeenpanevakomitea, mutta piiritoimikunta käsittäen, että kaikkien puolueorganien velvollisuus on avustaa Kuparialueella vainon alaiseksi joutuneita työläistovereitämme heidän vaikeassa taistelussaan kuparitrustin mahtivaltaa vastaan, kehoitti erikoisella julistuksella piirimme osastoja ottamaan huomionsa heidän keräyslistansa. Kehoituksemme ei tässä mennytkään kuuroille korville sillä itäpiirin osastot keräsivät tähän tarkoitukseen kiitettävän summan.

Kansallispuolueelle vaalitaistelu-rahaston kerääminen vuoden 1916 vaalitaistelua varten

Yhdysvaltain sosialistipuolueen kansallistoimeenpanevakomitea kehoitti jokaista tällä mantereella toimivaa sosialisti osastoa ryhtymään toimenpiteisiin vuoden 1916 vaalitaistelu-rahaston kartuttamiseksi.

Kansallistoimeenpanevan komitean julistus otettiin huomioon sellaisissa osastoissa, joissa oli englanninkielen taitavia tovereita, mutta sellaisissa osastoissa, joissa ei ollut englanninkielen taitavia tovereita jäi kansallistoimeenpanevan komitean julistus vaille

ansaittua huomiota. Piiritoimikunta käsitti velvollisuudekseen virallisena suomalaisen sosialistijärjestön toimivana orgaanina selostaa tätä asiaa lähemmin osastoille ja julkaisi Raivaajassa kehoituksen, kuin myöskin siitä erikoisella kiertokirjeellä huomautti osastoille, että osastoissa otettaisiin tämä kansallistoimeenpanevan komitean suunnitelma vaalitaistelu-rahaston kartuttamiseksi huomioon. Samalla esitettiin osastoille suunnitelma vaalitaisteluun kerättyjen verojen jakamisesta sillä tavoin, että siitä tulisi osallisiksi valtio- ja kunnalliset järjestöt.

Heti tämän kehoituksen jälkeen useissa osastoissa paikkakunta uutisten mukaan otettiin asia uudelleen esille ja järjestettiin vaalitaistelu-rahaston kerääminen alulle. Miten suuria tuloksia tähän mennessä on tällä keräyksellä saatu ei ole meillä tiedossa.

Pieniä rettelöitä eri osastoissa

Tämän toiminta vuoden ajalla ei ole osastoissa mitään suurempia rettelöitä ollut, sillä "radikaalit" eivät ole enään tämän vuoden ajalla olleet tilaisuudessa pitämään tenimellyskenttänään s. s. järjestöön kuuluvia osastoja, vaan ovat pakoitettuja sulkeutumaan omaan leiriinsä.

Mitä on pienempiä selkkauksia ollut, muissa paitsi New Castlen osastossa ovat ne suureksi osaksi johtuneet osastojen jäsenten välisistä pikku seikoista. Sellaisia jäsenten välisiä selkkauksia on tapahtunut Hartfordin osastossa J. Salon juttu, Chardonin ja Fair-

port Harborin os. välillä Sam Bassen juttu, Edellämainitussa osastossa kävi tutkimuksen toimittamassa piirisihteeri ja jälkimäisessä velvoitti piiritoimikunta Ohion alueen alue-toimikunnan toimittamaan tutkimuksen. Näistä kummastakin asiasta on piiritoimikunnan kokouksien pöytäkirjoissa lähemmin selostettu aikoinaan. Worcesterin osastossa syntyi selkkauksia sen vuoksi, että osaston järjestäjä J. Peterson hankki osaston kenttäjuhlaan puhumaan "radikaalien" matkusteleavan agentin E. Sulon. Piiritoimikunnan määräyksestä oli sihteeri Worcesterin osaston kokouksessa, kun asia oli käsittelyn alaisena, jossa J. Petersonille annettiin osaston puolesta vakava muistutus menettelynsä johdosta.

Samallaisia rettelöitä ilmoitettiin alussa vuoden olleen Walthamin osastossa, mutta sikäli kuin siellä osaston kokouksessa ilmeni osaston jäsenten mielipiteestä, ei asiassa ollut mitään vakavaa pohjalla, joka olisi antanut aiheita piiritoimikunnan taholta ryhtyä mihinkään perinpohjaisempiin tutkimuksiin.

Kuten edellä mainittiin on radikaalien temmellyys voimakkaimmin vaikuttanut New Castlen osaston toimintaan. Piiritoimikunnan taholta on asiaa kirjeellisesti selostettu Pennsylvanian valtiojärjestön virkailijoille, ja S. Nuorteva ollessaan luennoimassa sillä alueella selosteli asiaa heille suullisesti, mutta tähän mennessä ei kuitenkaan asiaa ole saatu mihinkään lopulliseen tuloksen. Asian selvittelyyn on vaikuttanut se, että on suuria vaikeuksia siinä, että saada englannin kielisiä

tovereita ymmärtämään s. s. järjestön järjestötoimintaa.

Samoin olemme olleet piiritoimikunnan taholta pakoitettuja sekaantumaan Bostonin osaston selkkauksiin ja selostaneet asioita vältiokomitealle, jonka kautta "radikaalinen" ryhmä on koittanut säilyttää valtaansa ja oikeuksiaan sosialistipuolueessa, jossa he ovat käyttäneet apunaan kaupungin City central committeea. Asia ei vielä ole lopullisessa päätöksessä, vaan toivottavasti lähimmässä tulevaisuudessa tulevat asiat päätymään sillä tavoin, että, jos radikaaleilla on aikomus kuulua sosialistipuolueeseen, niin on heidän lakattava rähjäämästä suomalaiseseen järjestöön kuuluvia osastoja vastaan ja tunnustettava niiden toimintaoikeudet harjoittaa suomenkielistä valistustyötä sosialistisen liikkeen hyväksi.

Myöskin on vuoden vaihteessa ilmennyt Barren, Vt. osastossa sellaisia edesottamisia, jotka kai aiheuttavat erikoisempiin toimenpiteisiin ryhtymistä saadakseen sieltä "radikaalisten" ainesten temmellyksen osastotoiminnassa loppumaan.

Piirimme lehtien Raivaajan ja Säkenien kanta

Kuluneen toimintavuoden ajalla ei piiritoimikunnalla ole ollut pienintäkään muistuttamista piirimme lehtien Raivaajan ja Säkenien toimituksen suhteen. Ne ovat tarkoin noudattaneet järjestön hyväksymää menettelytapaa periaatteellisiin määritelmiin nähden.

Piiritoimikunnalle

Piirikomitean päätöksen mukaisesti otti al-
lekirjoittanut hoitaakseen vuonna 1915 pidetyt
agitaattorikurssit ja saa täten alistaan piiritoi-
mikunnalle seuraavan toimintakertomuksen:

Osanotto kursseihin

Kursseihin otti osaa 32 oppilasta, joista pii-
ritoimikunnan stipendillä Fred Lahtinen, Yrjö
Laitinen, Maria Koski, Jaakko Kangas, Lauri
Brusila, Kusti Kopila, Hilja Hautala, Ivar
Seppä, Aino Ahtio, Kusti Rautiainen, Gust
Hieta, S. Hautaniemi, Matti Kokko, J. Kor-
pela, Hilda Leino, A. H. Bjorn, Jalmari Jär-
vinen ja Johan Varjo.

Eri aluetoimikuntain stipendeillä, Massan
aluetoimikunnan, Ester Sillanpää, Alma Lah-
demäki, Otto Saarinen ja W. Niskanen. Penn-
sylvanian aluetoimikunnan, A. Korhonen ja
N. H. ja Vt. aluetoimikunnan, Mimmi Elo-
ranta.

Omilla varoillaan: Hanna Nyqvist, Maria
Annala Elisabeth Suominen, Felix Hyrske,
Roosa Välimäki ja Selma Loukola. Fitchbur-
gin edustaja tov. S. Loukola ilmoittautui sen
jälkeen kun kurssit olivat jo alkaneet ja yksi
toveri W. Henderson, Canadasta pyysi päästä
kursseille, kurssien puolivälissä. Lukuunot-
tamatta näitä kahta toveria ja F. Hyrske'ttä,
joka oli vain osittain mukana kursseilla sekä
toveri Hautaniemeä, joka sairauden tähden
oli pakoitettu keskeyttämään kursseilla olon-
sa kurssien puolivälissä, kaikki oppilaat sään-

nöllisesti seurasivat kursseilla annettua opetusta ja luentoja.

Opetusohjelma.

Piiritoimikunnan päätöksen mukaisesti pidettiin luentokursseilla seuraavat luennot:

Tov. W. Bomanin luennot.

Sosialismin historiaa 46 tuntia. Näissä luennoissa käsiteltiin luokkataistelujen historian pääpiirteitä vanhanajan, keskiajan ja uudenajan historian ajoilta. Suurin osa luennoista omistettiin kapitalistisen aikakauden luokkataistelujen historialle. Luentoihin sisältyi samalla eri maitten taloudellisen kehityksen selostuksia.

Menettelytapakysymys 12 tuntia. Tässä luentosarjassa käsiteltiin nykyajan sosialistisen liikkeen käytännöllistä suhtautumista luokkataistelun eri ilmiöihin.

Kummankin edellämainitun luentosarjan yhteydessä kosketeltiin sopivissa kohdissa taloustieteellisiä periaatteita.

Tov. Y. Halosen luennot.

Amerikan yleistä historiaa, 15 tuntia. Luentosarjassa seurattiin Amerikan teollista ja valtiollista kehitystä Amerikan asuttamisen ajoilta alkaen kansallisodan ajoille asti.

Kehitysoppia, 5 luentoä käsittävässä luentosarjassa esitettiin kehitysopin pääpiirteitä ja maailman, maapallo sekä elollisen elämän kehitystä.

Tov. Y. Mäkelän luennot.

Työväenlainsäädäntö, 10 tuntia kestäneessä luentosarjassa tehtiin selkoa Yhdysvaltojen eri valtioissa voimassa olevista tapaturmava-

kuutuslaeista, nais- ja lapsityötä koskevista laeista sekä muista työväenlainsäädännön alalle kuuluvista laeista.

Tov. W. Annalan luennot.

Kunnallissosialismi, 5 tuntia. Selostettiin kunnallissosialismin merkitystä luokkataistelussa, kunnallissosialismin mahdollisuuksia ja esteitä tässä maassa ja saavutuksia kunnallissosialismin alalta Yhdysvalloissa ja muissa maissa.

Yhdysvaltojen hallitusmuoto, 5 luentoä käsittävässä luentosarjassa tehtiin selvää Yhdysvaltojen liittohallituksen, kongressin, tuomiolaitosten ja eri valtioitten hallintolaitosten toimintavallasta ja näistä suhteista.

Tov. S. Nuortevan luennot.

Amerikan työväenliikkeen historiaa, 25 luentoä. Tässä luentosarjassa tehtiin selkoa Yhdysvaltojen taloudellisesta kehityksestä ja sen perusteella syntyneistä työväenliikkeistä viime vuosisadan ajoilta. Erikoisesti koetettiin tehdä selvää Amerikan uusimmasta, sekä taloudellisesta että valtiollisesta työväenliikkeestä, unioitten ja sosialistipuolueen vaiheista.

Imperialismi ja sodat, 5 tuntia kestäneessä luentosarjassa osoitettiin maailmansotaan joltaneitten diplomaattisten vehkeilyjen vaiheet ja niitä aiheuttaneen imperialistisen politiikan luonnetta.

Tov. F. J. Syrjälän luennot.

Kurssien alettua saatiin tilaisuus saada tov. Syrjälältä viisi luentoä joissa käsiteltiin Amerikan suomalaisen sosialistiliikkeen vai-

heita. Nämä luennot kun eivät tuottaneet pii-
ritoimikunnalle sanottavia kustannuksia ja
katsottiin tarpeellisena täydennyksenä Ame-
rikan työväenliikkeen historian luennoille
otettiin ohjelmaan, vaikka alkujaan ne eivät
sisältyneet luentosuunnitelmaan.

Harjoitusaineet.

Lausuntoharjoituksia pidettiin 16 tuntia ja
niissä tov. Kotiranta esitti lausumistaidon
teoreettisia perusteita sekä ahkerasti harjoit-
teli oppilaita lausumiseen.

Kirjanpitoharjoituksia, 16 tuntia. Tov. A.
Partanen opetti osastoissa käytännössä olevan
kirjanpidon hoitoa.

Puhe- ja keskusteluharjoituksia.

Yhteensä 125 tuntia harjoiteltiin puheita ja
kokouksien pitoa. Puheita valmistettiin eri-
koina harjoitustunteina iltaisin ja sellaisia
harjoitustunteja pidettiin noin 75. Kaikista
puheista valmistettiin jäsennyksiä ja monis-
tettuna annettiin niitä kaikille oppilaille. Osa
tunneista käytettiin puheiden teoreettisten
perusteitten selvittämiseksi.

Puheharjoituksia ohjasi allekirjoittanut ja
pidettiin niissä yhteensä 120 puhetta eri ai-
neista, etupäässä kerraten luentosarjoissa
kosketeltuja kysymyksiä.

Muita harjoituksia. Toveri Boman antoi
yhtenä tuntina ohjeita sanomalehtikirjeen-
vaihtajille. Joka viikko pidettiin ohjelmako-
kouksia, joissa oppilaat esiintyivät puhujina,
runonlausujina j.n.e. Käsinkirjoitettu sano-
malehti käytettiin kirjoitusharjoitusvälineenä.

Tehtiin matka Bostoniin, jossa käytiin tutkimaan erinäisiä laitoksia ja museoita.

Iltaiset harjoitustunnit lukuunottamatta tehtiin kursseilla työtä keskimäärin kahdeksan tuntia päivässä.

Millaiset tulokset kursseista ovat olleet piirin valistustyölle on vielä vaikea sanoa. Allekirjoittaneen käsitys kuitenkin on, että siellä olleista oppilaista noin kolme neljättä osaa saattavat entistä suuremmalla menestyksellä toimia osastoissa ja useista heistä todennäköisesti voi kehittyä puhujia ja muita toimitsijoita, jos he heille annettujen ohjeitten mukaan jatkavat lukujansa ja saavat tilaisuuksia koetella kykyjään.

Toverillisesti alistettu

S. Nuorteva

Kurssien johtaja.

Kansalaistuttamiskysymys.

Useimmissa piirikouksissa on velvoitettu aluetoimikuntia valvomaan, että osastoissa valvotaan sitä puolta, että kaikki ne osaston jäsenet, jotka ovat asuneet riittävän pitkän ajan Yhdysvalloissa saadakseensa itselleen kansalaisoikeudet, velvoitetaan ne itselleen hankkimaan. Aluetoimikuntain taholta ei tähän kysymykseen ole erikoisempaa huomiota kuuluneena vuotenakaan kiinnitetty, mutta sen sijaan useissa osastoissa on otettu tämä asia erikoisen valvonnan alaiseksi ja onkin sillä alalla huomattavasti edistytty. Numerollisessa piirimme tilastollisessa katsauk-

sessä on siihen todisteet, erikoisemmin sillä alalla, että ensimmäisiä kansalaispapereita on huomattavassa määrässä osaston jäsenistö itselleen hankkinut.

Ihanneliittokysymys.

Tämä kysymys on meillä sosialistisen kasvatustyön yksi tärkeimpiä tehtäviä, mutta ikäväksemme täytyy meidän mainita, että tällä alalla emme ole erikoisemman suuria voineet kuluneen vuoden ajalla tehdä. Piirikokoukset on kyllä velvoittaneet piiritoimikunnan erikoisemmin valvomaan, että osastoihin perustetaan ihanneliittoja, joissa osastojemme jäsenistön lapsille voitaisiin antaa alkeisohjeita sosialistisen maailmankatsomuksen ymmärtämisessä, sekä velvoitettu agitaattorikursseille antamaan oppilaille erikoisohjeita, että ne kursseilla olleet oppilaat vuorostaan osastoissaan voisivat ohjata ihanneliittojen toimintaa. Viimeisillä agitaattorikursseilla kuitenkin tämän aineen opettamiseen ei ollut tilaisuutta ajan lyhyiden vuoksi, **vaan** oli piiritoimikunta pakoitettu sen si-
vuuttamaan. Niille osastoille, jotka ovat kääntyneet piiritoimikunnan puoleen tässä kysymyksessä, on annettu ohjeita sikäli kuin siihen olemme olleet kykeneviä sitä selostamaan. Puutteellisuuksia tässä suhteessa tietysti on ollut, sillä ihanneliittojen ohjaaminen ja niiden toiminnan järjestäminen vaatii kokemusta sillä alalla ja sitä kuin ei piiritoimikunnan jäsenillä ole, niin on tietysti ollut tässä suhteessa puutteellisuuksia ole-

massa. Nyt kuitenkin osaksi tästäkin kysymyksestä on selviydytty, kun Suom. Sos. Kustannusyhtiö kustansi viime vuoden ajalla "Ihanneliiton oppaan", joka on hyvä apu osastoissa järjestettäessä ihanneliittojen toimintaa.

Piirin tilasto, osastot ja jäsenluku.

Tässä tilastossa emme vieläkään ole tilaisuudessa esittämään piirikokoukselle täydellistä tilastoa kokonaisuudessaan piirimme kaikkien osastojen asemasta, sillä kaikista kehoituksista huolimatta eivät kaikki osastot ole piiritoimistoon lähettäneet tilastokaavakkeita takaisin. Samanlainen huolimattomuus osastojen kesken oli viime vuonnakin ja siitä piirikokouksessa mainittiin, että osastojen olisi erikoisella huolella otettava tilastokaavakkeiden täyttäminen huomionsa. Viimeisiin tilastokaavakkeisiin lisättiin useita kysymyksiä ja koetettiin siltä puolen saada tilastot mahdollisemman täydelliseksi ja epäilemättä siinä olisi onnistuttu, jos osastot puolestaan olisivat ottaneet tilastokaavakkeiden täyttämisen huolella toimitettavaksi, että niitä olisi voitu jokaiseen osastoon nähden käyttää tätä tilastokertomusta laatiessa.

Toimintavuoden päättyessä oli piirissämme toiminnassa 85 osastoa, jotka kaikki kuuluivat s. s. järjestöön. Vuoden kuluessa on perustettu 5 uutta osastoa, jotka ovat heti liittyneet s. s. järjestöön. Toimintansa on lopettanut yksi ja väliaikaisesti myöskin yksi osasto, mutta joka taas tällä kertaa on herä-

tetty uudelleen eloon. Näistä perustetuista osastoista ovat kahta lukuun ottamatta, olleet aikaisemmin toiminnassa, nimit. Ludlowin ja Amesburyn osastot, jotka ovat kokonaan uudesta perustettu.

Vuoden vaihteessa myöskin ilmoitettiin toimintansa lopettaneeksi Marlboron ja Schenectadyn osastot, mutta näiden osastojen toiminnan lopettamisen lähempi selostelu kuuluu nyt kuluvan vuoden toimintakertomukseen.

Näiden edellä mainittujen s. s. järjestöön kuuluvien osastojen lisäksi on piirissämme toiminnassa viisi osastoa, jotka eivät kuulu s. s. järjestöön. Näistä järjestön ulkopuolella toimivista osastoista olemme kuitenkin toivossa saada liittymään s. s. järjestöön lähemmässä tulevaisuudessa kaksi osastoa, jotka ovat jo kyllästyneet "radikaalien" rähjäykseen ja ovat jo piiritoimikunnan kanssa olleet kirjevaihdossa tarkoituksella saada oikeuksia liittyä s. s. järjestöön.

Piirimme jäsenmäärä on tammikuulla kerätyn tilaston mukaan 4,736 täysinmaksaneita jäseniä, joista miehiä 2,712 ja naisia 2,024, kolme kuukautta rästissä olevia 472, yhteinen jäsenmäärä kirjoissa 5,208. Jäsenmäärä on täysinmaksavien jäsenten alentunut tällä vuodella 42:lla jäsenellä, mutta kuitenkin kokonaisluku edelliseen vuoteen verraten on kohonnut, sillä nämä kolmekuukautta rästissä olevat jäsenet suurelta osalta ovat sellaisia, että ne jäsenveronsa suorittavat. Näistä jäsenistä on Yhdysvaltain kansalaisia

536 ja sellaisia, joilla on ensimmäiset paperit on 950. Kansalaistuttamiskurssia on toimeenpantu 11 osastossa ja kursseille osanottajain luku 362.

Luentoja ja puheita on piirissämme kulu-
neen vuoden ajalla pidetty seuraavasti: luen-
noita 291, joissa luentotilaisuuksissa on ollut
kuulijoita 16,859. Puheita pidetty 900, joissa
on kuulijoita ollut 60,485.

Puoluelehtiä leviää seuraavasti sellaisille
paikkakunnille, joissa on toiminnassa osastot:
Raivaajaa 7,458, Säkeniä 3,243, Työmiestä 405,
Toveria 52, Toveritarta 586, Lapatossua 251,
Pelto ja Koti 96, joista Raivaajaa puolueen
jäsenille 3,852, Säkeniä 1,639. Kirjallisuutta
on myyty osastojen välityksellä \$6,963.42 ar-
vosta. Viidelläkymmenellä kuudella osastolla
on lainakirjasto, joissa on yhteensä 4,568 ni-
dettä, joiden arvo on \$4,898.68.

Yhteenveto itäpiirin osastojen tuloista ja
menoista: Tuloja \$111,453.72, menoja \$104,-
538.66, jäännös \$6,915.06. Kahdellakymme-
nellä seitsemällä osastolla on oma talo, mut-
ta tässä tilastossa olevat numerot koskevat
ainoastaan kahdenkymmenen neljän osaston
talojen arvoa, sillä kolme osastoa, joilla on
oma talo eivät ole lähettäneet tilastoja. Näi-
den osastojen talojen yhteinen arvo on \$210,-
534.48, irtaimiston arvo \$31,946.39 yhteensä
\$242,480.87; velat \$115,986.81, puhtaaksi omai-
suudeksi jää \$126,494.06.

Liittämällä tähän summaan kirjastojen ar-
von \$4,898.68, tulee omaisuuden arvoksi \$131,-
392.74. Näiden summien lisäksi on osastojen

käteiset kassat ja talletukset rahana \$6,458.-63. Näistä omaisuuksista on Raivaajan osakkeina \$22,200.00, Työmiehen \$3,010.00, Toverin \$315.00. Muiden puoluelaitosten osakkeissa \$495.00. Osastot omistavat eri puolueliikkeiden osakkeissa \$26,020.00.

Piirimme jäseniä kuuluu taloudellisiin järjestöihin 936 jäsentä, jotka eri ammattialansa unioiden kautta kuuluvat A. F. of Labor liittoon.

Osastojen alaosastoista: Kahdeksassa osastossa on vakinaisesti toiminnassa ihanneliitto, kolmessakymmenessä osastossa on toiminnassa sunnuntaikoulu, kahdeksassa osastossa on pidetty kesäkoulua, kouluaika vaihdellen neljästä kuuteen viikkoon. Näihin edellämainittuihin eri kouluhommiin osanottajain lukumäärästä ei meillä ole tilastoa, sillä sitä ei ole tilastokaavakkeisiin merkitty.

Jokaisessa osastossa on olemassa johtokunta, jonka huolena on osaston taloudellisen puolen valvominen ja usein pienemmissä osastoissa on myöskin johtokunnan huolena osaston agitatsionityön valvominen. Johtokuntain jäsenluku vaihtelee 5—11 jäseneen. 61 osastossa on toiminnassa huvitoimikunta, 26 osastolla on näytelmäseura, 21 voimisteluseura, 34 ompeluseura, 49 agitatsionikomitea, 32 kansalaistuttamiskomitea, 15 osastolla oma soittokunta, 4 osastolla orkesteri ja kuudella osastolla lauluseura. Näiden eri alaosastojen jäsenlukuista ei ole kaavakkeisiin merkitty. Vieraskielisten kanssa yhteistoiminnasta on meillä ensi kerran tilas-

tollisesti esitettävissä seikkoja, jotka todistavat, että silläkin alalla ollaan edistymässä hyvään suuntaan, sillä neljässätoista osastosa on valittu edustajia kaupunkien keskuskomiteoihin, (City Central Committee). Tilastojen mukaan ovat suomalaiset s. s. osastot kuuluneen vuoden ajalla englanninkieliseen vaaliagitatsioniin kuluttaneet noin \$950.00. Tämä summa on kulutettu lentolehtisten jakamiseen ja puhujain hankkimiseen.

Tämä edellä esitetty tilasto on kokolailla monipuolinen ja antaa kokolailla täydellisen kuvan edustajille piirimme osastojen toiminnasta, niin kuitenkin meillä piiritoimikunnan jäsenillä on tässä suhteessa toivomisen varaa, että näiden tilastokaavakkeiden täyttämisen osastoissa otettaisiin yhdeksi tärkeimmistä tehtävistä. Tässä suhteessa juuri ovat suuret ja voimakkaassa toiminnassa olevat osastot etutilalla, jotka ovat muistutuksen alaisia, sillä niissä juuri tämä puoli on heikosti valvottu, kun sensijaan pienemmissä osastoissa ollaan tässä suhteessa paljon tarkkaavampia. Tuomion antaminen tästä huolimattomuudesta lankeaa juuri osastojen virkailijoille, että ne holtittomuudella valvovat näitä asioita.

Piirimme yleinen tilanne.

Viimeisen toimintavuoden ajalla on piirisämme harjoitettu valistustyötä enemmän kuin sitä on yhtenäkkään edellisenä vuotena harjoitettu, joka lähemmin selviää toimintakertomuksen siitä osasta, jossa selostellaan

luennoitsijain työtä tämän vuoden ajalla. Sen minkälaiset tulokset tällä valistustyöllä on ollut tulee tulevaisuus lähemmin näyttämään. Mitään erikoisempia rettelöitä osastojen kesken ei ole ollut, jotka olisivat mainitsemisen arvoisia, sillä "radikaaliseen" ryhmään lukeutuvat rähisijät, jotka edellisen vuoden alkupuolella vielä näyttelivät jonkunmoista osaa osastoissa, ovat kokonaan hävinneet, niin, että niiden kanssa voimien kuluttamista ei ole tapahtunut kuluneen vuoden ajalla ensinkään.

Huomattavimpana seikkana voidaan mainita vuoden alussa vallinnut yleinen työttömyys, joka vaikutti osastojen toimintaan huolestuttavan lamauttavasti, että puolivuoden jamassa osastojen jäsenmäärä oli sitte vuoden alun vähentynyt noin kuudella sadalla. Työolojen korjaannuttua vuoden loppupuolella on tämä seikka kokonaan korjautunut, niin, että kuten lähemmin tilastositelystä ilmenee on eroitus ainoastaan muutamia kymmeniä jäseniä siitä mitä oli vuoden alussa. Tämän lisäksi, jos otamme huomioon sen luvun mitä on kolme kuukautta rästissä olevia jäseniä, joista varmuudella voidaan pitää täydellisinä jäseninä suurin osa, niin on hieman kohoamistakin tapahtunut jäsenmäärän suhteen. Luonnollisesti olisi toivottavaa, että jäsenmäärän suhteen olisi ollut huomattavampaa kohoamista nähtävissä, mutta sen kohoaminen ei näy olevan niinkään helppo asia, sillä ainoastaan perinpohjaisen valistustyön kautta sen kohoaminen voi olla luonnollista ja siihen kohoamiseen on pyrittävä.

Silloin kun jäsenmäärän kohominen tapahtuu tätä tietä, niin silloin se on pysyvää ja kasvava säännöllisesti.

Piirimme valistustyöstä haluamme mainita, sen perusteella mitä olemme kuluneen vuoden kokemuksesta tulleet huomaamaan, että perusteellisen luentotyön tekeminen on edelleenkin asetettava etutilalle, mutta ei missään tapauksessa olisi jätettävä huomioon ottamatta varsinaisen kiihotustyön tekemistä. Tämän viimeksimainitunlaisen valistustyön tekeminen kuuluu kyllä aluetoimikunnille, mutta useat alueet piirissämme ovat siksi heikkoja, että ne eivät sitä kykene suorittamaan ja näissä alueissa olisi piiritoimikunnan siitä huolehdittava. Tämä olkoon lausuttu toivomuksena tulevalle piiritoimikunnalle, sen kokemuksen perusteella mitä jälellä oleva toimintakausi on meille opettanut.

Kuluneen vuoden ajalla on piiritoimikunnan ja eri aluetoimikuntain välillä vallinnut kiitettävä yhteisymmärrys kaikissa valistustyötä koskevissa asioissa, joka osaltaan on vaikuttanut, että olemme saaneet tätä puolta koskevan työmme siinä määrin onnistumaan, mitä tässä toimintakertomuksessa esitetään.

Osastojen toiminnasta: Alkupuolella vuotta osastojen toiminnassa oli havaittavissa jonkunmoista lamaannusta, mutta loppupuolella vuotta on osastojen toiminta kiitettävästi vilkastunut, vaikka ei suinkaan siinä määrin etteikö siinä suhteessa olisi vielä toimomisen varaa, etenkin mitä tulee yhteisten asiain seuraamiseen. Tämä puoli osastojem-

me toiminnassa useilla paikkakunnilla on vielä hyvin alkuasteella, että yleisille asioille ei anneta sitä huomiota mitä olisi välttämätöntä, että osaston toiminta muodostuisi täydelliseksi ja tarkoitustaan vastaavaksi. Osastojen virkailijain toimien valvomisessa, että ne tulee kunnolla täytetyksi, olisi se sellainen toimenpide, joka jos tarmolla otetaan huomioon säästää osastot sekä yleisen puoluetoiminnan useilta ikävyyksiltä.

Tämän yhteydessä voidaan osastojen toiminnan suhteen mainita, että olisi myöskin kiinnitettävä enemmän huomiota siihen, että enemmän ryhdyttäisiin seuraamaan englantinkielistä toimintaa ja osastot valvomaan tiukemmin sitä, että osastojen valitsemat edustajat kaikissa niissä toimikunnissa, joissa toimitaan yhteisesti vieraskielisten tovereiden kanssa, täyttävät velvollisuutensa komitean jäseninä, ettei siitä laiminlyöntien vuoksi toiminta joudu kärsimään.

Lopuksi.

Kuluneen toimintavuoden toiminnasta on piiritoimikuntaa vastaan tehty muutamia muistutuksia, että se ei olisi valistustyötä harjoittaessaan ollut tasapuolinen suhteellisesti jokaista aluetta kohtaan, vaan että se on harjoittanut valistustyötä toisissa alueissa suhteellisesti enemmän kuin toisissa. Myöskin, että piiritoimikunta pitäessään palveluksessaan T. Tainiota, vielä viimeisen piirikokouksen jälkeen, jossa T. Tainiota arvosteltiin ankarasti, joka olisi edellyttänyt T. Tainion

matkan lopettamisen heti piirikokouksen jälkeen. Kuin myös siitä, että piiritoimikunta ei ole aikoinaan lausunut selvää kantaansa siinä äänestyksessä, jonka s. s. järjestön toimeenpaneva komitea asetti äänestykselle, jossa aijottiin saada sovinto aikaan "radikaalisen" ryhmän ja s. s. järjestön välillä.

Ensimmäiseen kohtaan näistä muistutuksista vastaa tämä toimintakertomus, josta selviää millä tavoin ja kuinka tasapuolisesti on valistustyötä harjoitettu. Toiseen kohtaan, joka koskee T. Tainion pitämistä piiritoimikunnan palveluksessa piirikokouksen arvostelun jälkeen haluamme puolestamme sitä muutamalla sanalla selvittää. Piirikokouksen antama arvostelu T. Tainiosta oli siksi ristiriitainen seuraten eri edustajain lausuntoja, että sen perusteella erottaminen olisi ollut hyvin vähän perusteltua, vielä kun ei piirikokous nimellisesti ensinkään vaatinut T. Tainion eroittamista. Toiseksi useissa eri osastoissa oli erikoinen kiihko piirikokouksen jälkeen saada T. Tainio heille luennoimaan, luottaen T. Tainion kuuluisuuteen luennoitsijana, ja jos piiritoimikunta ei olisi näitä toivomuksia täyttänyt, niin yleinen tyytymättömyys olisi ollut vallalla piiritoimikunnan menettelyyn. Tämän lisäksi antoi Tainio piiritoimikunnalle vakuutuksia, että hän tulee toimensa täyttämään kunnolla, jos hänen matkaansa luennoitsijana jatketaan. Piiritoimikunta luotti näihin lupauksiin. Mutta heti kun Tainion puolelta laiminlyöntejä toimensa täyttämässä ilmeni ja niistä osasto-

jen taholta piiritoimikunnalle ilmoitettiin, niin lopetti piiritoimikunta Tainion matkan piirimme luennoitsijana.

Muistutukseen, että piiritoimikunta ei asetunut selvälle kannalle s. s. järjestön toimeenpanevan komitean ja kansallispuolueen taholta alistetun yleisäänestyksen suhteen, jossa "radikaalista" ryhmää joukkona aijottiin yhdistää s. s. järjestön yhteyteen, haluamme huomauttaa, että piiritoimikunta on tässä asiassa selvällä kannalla kuten muissakin järjestöme asioissa, eikä suosi pienimmässäkään määrässä järjestön tekemistä päätöksistä poikkeamista, mutta piiritoimikunta luotti siihen, että piirimme jäsenistö on tästä asiasta siksi selvillä, että enempi puhuminen siitä oli tarpeetonta. Luottaen siihen, että jäsenistö tulee uudelleenkin siihen kysymykseen nähden lausumaan kantansa joka on tinkimätön, niin silloin voimme sitä suuremmalla syyllä osoittaa näiden väitteiden perättömyyden, joissa on väitetty, että tämä koko riitakysymys on johtunut paasivallan vaikutuksesta.

Nyt näitä edellämainittuja seikkoja silmällä pitäen, tässä piirikokouksessa on kokouksen velvollisuus taas antaa toimikunnalleen ohjeita, joiden mukaan niiden on tulevilla vuodella toimittava. Joka tapauksessa haluamme mainita, että piirikokous tehdessään päätöksiä ja velvoituksia tulevalle vuodelle, taaskin yhä koettaa selventää sitä latua, jota myöten tulee heidän valtuuttamiensa virkai-

lijain kulkea, että valistustyömme saataisiin
yhä tehokkaammaksi.

Itäpiirin piiritoimikunnan puolesta

V. ANNALA,
sihteeri.

NEW YORKIN JA NEW JERSEYN ALUE- TOIMIKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS.

Alueemme edustajakokous pidettiin Jamaicassa tammik. 17 pnä 1915. Siinä valittiin aluekomiteaan seuraavat toverit: F. Lahtinen Jamaicasta, H. Immonen Brooklynistä ja H. Nurmi, A. Kannel ja F. Broman New Yorkista. Komitean toimitsijoina ovat toimineet: puheenjohtajana F. Lahtinen, pöytäkirjurina A. Kannel, rahastonhoitajana H. Immonen ja kirjeenvaihtajana (alueen sihteerinä) F. Broman.

Jamaican kokouksessa jätettiin komitean huolehdittavaksi tämän alueen valistustyönteko. Komitean toiminta onkin pääasiassa ollut tätä alaa käsittävää. Puhujia on lähetetty osastojen iltama ja ohjelmatilaisuuksiin aina siten kuin osastot ovat niitä pyytäneet.

Paikallispuheet ja -puhujat.

Puheiden luku osastoittain: New Yorkissa 54, Brooklynissä 23, New Rochellessa 15, Jamaicassa 14, White Plainsissä 13, Bogotassa

11, Englewoodissa 10, Newarkissa 8, Jersey Cityssä 8, Morristownissa 5, Schenectadyssa 3 ja Philadelphiassa 2. Paikkakunnille, joissa ei ole s. s. osastoja ja ovat suomalaiset toimeenpanneet iltamia, on aluekomitean välityksellä toimitettu puhujia seuraavasti: Bergenfield 5, Flushing 3 ja Bronxville 1. Puheiden lukumäärä kutakin kuukautta kohti on seuraava: tammik. 11, helmik. 15, maalisk. 12, huhtik. 14, toukok. 27, kesäk. 20, heinäk. 17, elok. 19, syysk. 11, lokak. 13, marrask. 11 ja joulukuulla 6, yhteensä 176 puhetta. Näiden lisäksi on toisissa osastoissa käytetty vielä puhujia, mutta kun niistä ei ole ilmoitettu aluekomitealle, niin ei niistä voida tässä tarkemmin mainita, eikä niin ollen sanoa puheiden koko lukumäärää alueellamme kuluneena vuotena. Osastot ovat maksaneet aluekomitean kautta saamansa puhujien matkakulut ja aluekomitea palkkiota \$2.00 puhetta kohti. Kesä-, heinä- ja elokuun ajalla järjestettiin jokaisessa osastossa kuukausipuhetilaisuuksia. Näissä puhetilaisuuksissa kävi kuulijoita keskimäärin 30, joka oli parempi kuin osattiin edeltäpäin odottaakaan keskikesän aikana pidettäviin puhetilaisuuksiin. Näissä puhetilaisuuksissa puhuivat H. Nurmi ja F. Broman. Näiden lisäksi on aluekomitea paikallispuhujina käyttänyt tov. W. Hedman, A. Kannel ja Y. Welling, sekä harvemmin ovat käyneet puhumassa K. Lindström, P. Halko, H. Böök, M. Koski, I. Wahtero, I. Muurahainen, O. Laivo, H. Kuokkanen ja K. Nissinen.

Piirin luennoitsijat.

Piiritoimikunnan toimesta on alueellamme kulkenut puhumassa T. Tainio, jonka matkan piiritoimikunta katkaisi aluekomitean ehdotuksesta, sekä S. Nuorteva ja W. Boman. Viimeksi mainittujen puhujamatkaa pyysi aluekomitea piiritoimikunnan jatkamaan alueellamme, mutta heillä ei ollut siihen tilaisuutta. Vuoden lopulla on sitte pitemmän ajan luennoinut piirin nykyinen luennoitsija E. Parras, mutta hänen luentoajasta, luentojen lukumäärästä ja aineista tekee tietenkin piiritoimikunta selvää toimintakertomuksessaan.

Edellisten lisäksi kiersi alueemme osastoissa puhumassa Toverin asioitsija H. Askeli. Kuluneena vuotena on puheiden luku alueellamme siten kohonnut huomattavasti suuremmaksi kuin edellisinä vuosina. Moitteiden sijaa kyllä olisi, sillä m.m. piiritoimikunta lupasi tov. Nuortevan jo syyskuulla alueellemme luennoitsijaksi, mutta lupaukseen se silloinkin vaan jäi.

Alueemme osastot ja niiden jäsenmäärät.

Alueemme osastot sijaitsevat: Pennsylvaniassa, Philadelphian osasto, jäseniä 22; New Jerseyssä: Bogota 28, Englewood 26, Morristown 23, Newark 49 ja Jersey Cityn osasto, jäseniä 40; New Yorkin valtiossa: White Plainsin 28, New Rochellen 10, New Yorkin 324, Brooklynin 209 ja Jamaican osasto, jäseniä 45. Alueellamme oli siten kaikkiaan

II osastoa ja jäsenmäärä vuoden lopussa 804. Schenectadyn osasto on lopettanut toimintansa marrask. 28 p:nä jäsenten paikkakunnalta pois muuton tähden.

Alueemme kesäjuhlat.

Alueemme kesäjuhlat pidettiin heinäk. 19 ja 20 p:nä. Brooklynin osaston talolla oli avajaisjuhla, yleisöä oli 216; Goronassa kenttäjuhla, yleisöä sateisen ilman vuoksi vain 468; New Yorkin osaston huoneustolla päättäjäisjuhla, yleisöä 371, eli yhteensä 1,055 henkeä. Näissä kolmessa tilaisuudessa puhui Raivaajan toimittaja F. J. Syrjälä.

Kurssit.

Aluekomitean suosituksella ja piirin avustuksella oli piirin agitaattorikursseilla Fitchburgissa tov. Y. Laitinen Brooklynin osastosta, Mary Koski New Yorkin osastosta ja F. Lahtinen Jamaican osastosta. Oppikursien toimeenpanosta sosialismissa alueellamme jokaisessa osastossa esitetään alustus tälle kokoukselle aluekomitean toimesta. Sama alustus esitetään myös piirin edustajakokoukselle.

Brooklynin osaston tutkiminen.

Jamaican edustajakokous velvoitti aluekomitean tutkimaan Brooklynin s. s. osaston sisäisiä erimielisyyksiä. Aluekomitea on tämän velvoituksen täyttänyt. Tutkijakomitean työntulokset ja lausunto tulee esitettäväksi tälle kokoukselle. Tutkijakomiteaan

ovat kuuluneet M. V. Bruun, A. Kannel, H. Nurmi ja F. Broman.

Kuluneen vuoden aikana myös pyydettiin aluekomiteaa suorittamaan tutkimusta Jamaican osastossa sisäisten riitojen vuoksi. Mutta kun mainitut erimielisyydet kuuluivat osaston itsensä ratkaistavien asioiden piiriin, niin tutkijat A. Kannel ja F. Broman jättivät sen osaston itsensä ratkaistavaksi.

Aluekomitea on kuluneen vuoden aikana päässyt osastojen kanssa lähempään vuorovaikutukseen kuin edellisinä vuosina, sen osottaa kirjeenvaihto. Osastojen toiminta niin ollen, vaikka ei olekaan vielä mallikelpoista, osottaa varsin huomattavia vakiintumisen merkkejä. Kokemuksen perusteella on kuitenkin todettava se, että vakavaa kasvatustyötä alueellamme vielä kaivataan pitkät ajat, sillä osastojen vakavampaan toimintaan ottaa osaa vain pieni osa jäsenistöstä ja niin ollen jää osastojen tärkeimmät toimet muutamien henkilöitten rasitukseksi. Mutta niin huutava kuin toimihenkilöiden tarve onkin, ei silti tarvitse vajota toivottomuuteen, sillä juuri kulunut toimintavuosi on osottanut päästävän eteenpäin vakavalla työllä. Sitä edelleenkin jatkettakoon ja tässä edustajakouksessa laadittakoon tarkan harkinnan perusteella se suunnitelma, minkä mukaan sitte työskennellään. Kuta selvemmin käsitetään luokkataisteluumme ja luokkamme sivistysliikettä, sitä varmempaa on toimintamme; tietoisuuden lisääntyessä lisääntyy myös toimintakykymme ja -voimamme. Sosialis-

tisessa liikkeessä tarvitaan kokeneita toimit-
sijoita ja myöskin selvää, asiallista arvoste-
lua, jonka pohjana on sosialismin periaatteet.
Täten säilyy sosialistipuolue terveenä ja puh-
taana. Sosialistipuolueen täytyy ennen kaik-
kea säilyttää periaatteellinen itsenäisyytensä
ja käsitellä kaikkia työväenliikkeen ilmiöitä
luokkataistelukatsomuksen kannalta.

Ylläolevassa olemme vain lyhytsanaisesti
selostaneet toimintamme pääasiat. Niistä
olemme aikanamme myös keskustelleet ko-
miteamme kokouksissa, joita on vuoden mit-
taan pidetty 12. Aluekomitean jäsenet ovat
käyneet niissä säännöllisesti. Näillä selityk-
sillä jätämme toimintamme alueen edustaja-
kokouksen arvosteltavaksi.

Toimintakertomus hyväksytty N. Y. ja N.
J. alueen aluekomitean kokouksessa tammik.
25 pnä 1916.

F. Broman,
Aluekomitean kirjeenvaihtaja.

Tiliote New Yorkin ja New Jerseyyn aluetoi- mikunnan tileistä 1915 toimintavuoden ajalta.

T u l o t :

Kassa	\$	—.40
Alueosastojen pitämistä iltamista ...		45.80
New Yorkin yhd. s. s. os. alueveroa ..		30.00
Brooklynin s. s. os. alueveroa		18.75
Jamaican s. s. os. alueveroa		6.20
Kesäjuhlista		397.00

Yhteensä \$498.15

M e n o t :

Puhujille, puhe ja matkakorvauksiin	\$223.75
Sekalaisiin, laskujen mukaan	44.92
Kesäjuhlien menot	216.26
Kassajäännös	13.22

Yhteensä \$498.15

Edellä olevat New Yorkin ja New Jersey'n agit. aluekomitean tilit olemme tarkastaneet ja olemme havainneet tulot ja menot komitean pöytäkirjan kanssa yhtäpitäviksi ja oikein tilikirjoihin merkityksi, jonka perusteella ehdotamme aluekomitean virkailijoille tili-vapautta.

Brooklyn, N. Y., tammik. 30 p. 1916.

Antti Johnsson (Kontio), Anton Warren,
Brooklynin s. s. osaston tilintarkastajat.

PENNSYLVANIAN ALUETOIMIKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS V:LTA 1915.

Aluetoimikunta.

Aluetoimikunta on ollut edelleenkin Monesenissa ja ovat sen jäsenet valitut alueen osastojen yleisäänestyksellä. Näin valittuna tulivat aluetoimikunnan jäseniksi vuoden alussa O. Seppelin, John Huhta, K. Somppi, John Miller ja Jalmari Järvinen ja ovat samat jäsenet pysyneet koko ajan toimessaan. Puheenjohtajana on toiminut K. Somppi, rahastonhoitajana O. Seppelin ja kirjurina allekirjoittanut.

Kokoukset.

Kokouksia on aluetoimikunnalla ollut 21, joissa on käsitelty kaikkiaan 102 asiaa. Sen lisäksi on ollut 6 yhteistä kokousta kesäjuhla-toimikunnan kanssa ja niissä on käsitelty 34 asiaa.

Osastot.

Alueeseen kuuluu kaikkiaan 9 osastoa, joista 6 Pennsylvanian, 2 W. Virginian ja 1 Ohion valtiosta. Jäseniä oli vuoden lopussa yhteensä 496, joten jäsenmäärä on kohonnut vuoden ajalla 61 jäsenellä. Jäsenet jakautuen eri osastoihin seuraavasti:

Daisytown	77
Fayette City	22
Monessen	202
Glasport	35
Pittsburg	34
Woodlown	16
Weirton	67
Martins Ferry	27
Clarksburg	16

Yhteensä 496

Taloudellisiin järjestöihin kuuluu osastojen jäseniä 110.

Valistustyö.

Viimeisen aluekokouksen päätöksen mukaan toimeenpani aluetoimikunta luennot alueella, kestäen ne 2 kuukautta. Luennoitsijana toimi J. R. Tossavainen ja lukuunotta-

matta epäsäännöllisyyksiä parissa osastossa, toimittikin hän tehtävänsä kunnollisesti, joten sanotut luennot voidaan pitää tarkotustaan vastanneina. Samoin on aluetoimikunta koettanut saada piirin luennoitsijan alueellemme kuluneen syksyn aikana, vaan ei ole siinä onnistunut sentähden, kun piiritouimikunnalla on ollut käytettävänä ainoastaan yksi luennoitsija. Tämän vuoden alkupuolella piirin luennoitsija kuitenkin alueellemme tulee.

Paikallispuhujia on aluetoimikunnan käytettävänä ollut kaikkiaan 7, joista 5 Monesenista, 1 Pittsburgista ja 1 Martins Ferrystä. Niitä ovat osastot käyttäneet kaikkiaan 14 kertaa. Osastot ovat suorittaneet kulut yhdeksässä, ja aluetoimikunta viidessä tapauksessa. Puhujien puute alueellamme on tuntuva. Nykyisetkin puhujat ovat — lukuunottamatta kahta — yhdestä osastosta, joten puhujien lähettäminen useissa tapauksissa tulee kovin kalliiksi, joka voitaisiin välttää, jos aluetoimikunnalla olisi puhujia käytettävänä useammista osastoista. Paikallispuhujien kehittämiseen olisi mielestämme kohdistettava mahdollisimman suurta huomiota.

Kesän aikana oli tilapäispuhujana alueellamme tov. Sanna Kannasto 3 viikon ajan. Tämän matkan kustansivat osastot kukin kohdaltansa. Samoin on hän vuoden vaihteessa toiminut tupa-agitaattorina alueellamme ja on hän toimessaan vielä. Kustannuksista suorittaa aluetoimikunta \$10.00 viikolta ja osastot sen lisäksi \$1.50 päivältä.

Toverin asiamies Henry Askeli poikkesi myös alueellamme matkallaan lännestä itään, pitäen n.s. "liitupuheita" joissakin alueemme osastoissa.

Kirjallisuus ja lehdet.

Osastoilta saamiemme tilastojen mukaan on alueellamme levitetty kirjallisuutta ja sanomalehtiä viime vuoden ajalla yhteensä \$2,474.23 arvosta, jakautuen se eri osastojen osalle seuraavasti:

Daisytown	\$694.81
Fayette City	30.08
Monessen (ilman Raivaajan sivuk. myyntiä)	910.06
Glassport	111.88
Pittsburg	88.50
Woodlawn	95.00
Weirton	248.90
Martins Ferry	185.00
Clarksburg	110.00

Yhteensä \$2,474.23

Edistääkseen viimeisen piirikokouksen päätöksen mahdollisimman tarkkaa käytännössä sovelluttamista osastoissa, koskeva lehtiasiamiestoimien järjestämistä, on aluetoimikunta kiertokirjeillä painostanut sanotun päätöksen tärkeyttä. Samoin on Säkenien levittämistä koetettu edistää lähettämällä kiertokirjeet osastoille, joissa on selitetty Säkenien levittämisen tarpeellisuutta, sekä esitetty käytännöllisiä keinoja asian toteuttamiseksi. Ovatko kaikki osastot sanottuja kehotuksia noudat-

taneet, ei ole tiedossamme, vaan jotkut osastot kuitenkin ovat niitä käytännössä soveltaneet.

Ihanneliitot ja sunnuntaikoulut.

Ihanneliitto on ollut toiminnassa ainoastaan yhdessä osastossa, nim. Monessenissa ja kuului siihen jäseniä vuoden lopussa 55.

Sunnuntaikouluja on ollut kolmessa osastossa, Daisytownissa, Monessenissa ja Glassportissa, sekä on niitten yhteinen oppilasmäärä 85.

Kesäkoulua ei alueellamme viime kesän aikana ollut, johtuen se siitä, että ainoastaan yksi osasto olisi ollut tilaisuudessa koulun ottamaan ja opettajan hankkiminen yhdelle osastolle olisi tullut liian kalliiksi.

Kansalaistuttamiskysymys.

Viimeisen aluekokouksen päätöksiä noudattaen on aluetoimikunta kehottanut osastoja toimimaan sanotun asian edistämiseksi, valitsemalla kansalaistuttamiskomitean ja valvomalla tiukasti sen toimintaa, sekä vaatimalla kaupunkien hallinnoilta iltakouluja eng. kielen opettamista varten siellä missä ei iltakouluja saada kaupungin kustannuksella, eivätkä osastot ole toisilla paikkakunnilla niitä omilla varoillaankaan perustaneet.

Alueemme osastojen jäsenillä oli vuoden alussa ensimmäisiä papereita 59:llä ja vuoden lopussa 84:llä, lisäys 27. Toisia papereita oli vuoden alussa 25:llä ja vuoden lopussa 46:lla, lisäys 21.

Kesäjuhlat.

Alueemme yleiset kesäjuhlat vietettiin Monnessenissa heinäk. 3, 4 ja 5 pnä ja voidaan ne pitää kaikin puolin paremmin onnistuneina kuin yhdetkään edelliset kesäjuhlat. Tuloja niistä oli \$487.09, menoja \$248.18, jäännös \$238.91, josta aluejärjestön osalle tuli \$179.18. Kesäjuhlien tulot ovat riittäneet aluetoimikunnan käyttövaroiksi, joten kuluneelta vuodelta ei ole tarvinnut kantaa minkäänlaista veroa osastoilta, lukuunottamatta toimeenpantuja iltamia edellä mainittujen luentojen kustantamiseksi.

Lentolehdet.

Syysvaalien aikana levitettiin aluetoimikunnan kautta lentolehtiä kaikkiaan 11,000 kpl., joiden joukossa 1,000 kpl. Pennsylvanian valtion sos. puolueen ohjelmaa.

Perustuslaki.

Tämän vuoden aikana ilmestyi Pennsylvanian valtion sos. puolueen perustuslaki suomenmennettuna, aluetoimikunnan kustannuksella. Mainittua perustuslakia eivät ole kaikki osastot levittäneet niin tarmokkaasti kun se ansaitseisi. Kaksi osastoa on lyönyt laimin sen levittämisen kokonaan.

Keräykset.

Aluetoimikunta on myöntänyt vuoden ajalla kaksi keräyslupaa, toisen G. A. Salmin hyväksi, Martins Ferrystä, O., ja toisen A. Hollmenin hyväksi, Glassportista, Pa.

Osastojen toiminta.

Useimmat alueemme osastot ovat virkeässä toiminnassa, ja kuten edellä mainittiin, on jäsenmääräkin kohonnut huomattavasti. Osastojen toiminta on ollut tunnustettavan yksimielistä, joten näyttää että järjestyneelle toiminnalle on annettu arvoa alueemme osastoissa. Toiminnassa ilmennyttä yksimielisyyttä olisi yhäkin vahvistettava, sillä järjestelmällinen ja yhdenmukainen toiminta on liikkeemme pohja ja perustus, ja saadaksemme sen edelleenkin vahvistumaan, olisi jäsenistön tietoisuuden kohottamiseksi kohdistettava vastaisen toimintamme pääpaino.

Monessen, Pa., tammik. 18 p. 1916.

Pennsylvanian aluetoimikunta,

Jalmari Järvinen, sihteeri.

Pennsylvanian aluetoimikunnan tilikertomus vuodelta 1915.

Tuloja :

Kassa tammik. 1 p. 1915	\$157.36
Osastojen iltamista	100.51
Veroja vuodelta 1914	97.35
Kesäjuhlista	179.18
Urheiluliiton kassa	28.05
Myyty sääntöjä	11.29
	<hr/>
Yhteensä	\$573.74

Menoja :

Alueen edustajakokouskuluja	\$ 33.38
Luennoits. palkka ja matkak.	273.94

Lentolehtisiin	24.00
Sääntöjen suomennos	24.00
Stipentti agitaattorikursseille	50.00
Paikallispuhujille	9.62
Aluesihteerin palkka	46.00
Posti- y.m. kuluja	6.28
Kassa vuodelle 1916	106.52

Yhteensä \$573.74

Olemme tarkastaneet aluetoimikunnan tilit ja ovat ne oikeat ja yhtäpitävät tämän otteen kanssa.

O. Mondo, E. Laurila,
tilintarkastajat.

OHION AG. ALUETOIMIKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS V. 1915.

Aluetoimikunta.

Alueemme yleisäänestyksellä valittuna ovat kuuluneet aluetoimikuntaan seuraavat jäsenet: Clevelandin s. s. osastosta, O. Teittinen, A. Tikka, W. Ojala, V. Pyötsiä ja H. Ahlbom. Toimintakauden keskivaiheilla H. Ahlbomin kuoltua, kutsuttiin aluetoimikuntaan hänen tilalleen lähinnä ääniä saanut H. Leino, siksi ajaksi kunnes virallinen äänestys toimitettiin, jossa tuli valituksi H. Salmi. Aluetoimikunnan virkailijoina ovat toimineet, puheenjohtajana O. Teittinen ja kirjurina ja rahastonhoitajana H. Ahlbom ja hänen kuoltuaan V. Pyötsiä. Kirjurin toimesta on mak-

settu palkkaa kahdelta ensimmäiseltä kuukaudelta \$10.00 ja siitä lähtien \$7.00 kuussa.

Kokoukset.

Kokouksia on aluetoimikunta pitänyt 31, joista 24 on ollut varsinaista ja 7 ylimääräistä. Sisältäen pöytäkirjat yhteensä 411 päätöstä.

Kirjevaihto.

Aluetoimikunta on vastaanottanut noin 250 kirjettä ja kirjekorttia ja on lähetetty yli 300 kirjettä ja kirjekorttia.

TOIMINTA-ALUE.

Toimintakauden alussa kuului alueeseemme 12 osastoa, vaan Erien, Pa. osaston jouduttua eroon s. s. järjestöstä, käsittää alueemme nykyään seuraavat 11 osastoa: **Jacksonville, Cleveland, Aurora, Fairport, Conneaut, Warren, Chardon ja Ashtabula Harbor, Ohioista, New Castle ja Bessemer, Pa. ja Buffalo, N. Y.**

Yhteinen jäsenmäärä alueellamme on tämän vuoden ajalla 463, ollen 69 alempi edellisen vuoden jäsenmäärästä. Viimeisten syyskuukausien aikana on ilmennyt useissa osastoissa nousua jäsenmäärässä, joten jäsenmäärän laskeminen lienee jo saatu takaisin.

Valistustyö.

Viimeinen alueemme neuvottelukokous ei erityisemmin velvoittanut aluetoimikuntaa puhujan ottamiseen alueellemme, sentähden kuin toivottiin saatavan piiritoimikunnalta luennoitsija alueellemme pitemmäksi aikaa.

Mutta kun piiritoimik. ei ollut lähettää luennoitsijaa niin pian kuin toivottiin ja asema alueellamme kaipasi pikaista järjestämistyötä, niin käytti aluetoimikunta Frank Aaltosta puhujana noin kahden viikon ajan neljän dollarin päiväpalkalla. Kaikkiin osastoihin ei aluetoimikunta ollut tilaisuudessa lähettämään mainittua puhujaa, sillä puhujalla oli ainoastaan rajotettu aika viipyä täällä ja niin ollen olimme pakoitettut käyttämään puhujaa ainoastaan niissä osastoissa, joissa järjestämistyötä kipeimmin kaivattiin.

Toimensa alkoi puhuja maalisk. 28 p. ja lopetti huhtik. 12 p. pitäen kaikkiaan 16 puhetta. F. Aaltosesta ovat useat osastot antaneet lausuntonsa ollen tyytyväisiä hänen pitämiinsä esitelmiin. Kolehdit tuottivat \$33.54 ja alueen varoista maksettiin loppu \$53.13.

Huhtikuun loppupuolella lähetti aluetoimikunta Clevelandin osaston esityksestä kyselykirjeet alueemme osastoille, että josko osastot suostuvat ottamaan tov. Tossavaisen luennoimaan. Tossavainen olisi saatavissa, jos osastot tahtovat käyttää puhujaa siten, että itse tulevat korvaamaan siitä johtuvat kulut. Tossavaista käyttivät luennoimassa ainoastaan Clevelandin ja Warrenin osastot, edellinen kuusi ja jälkimäinen viisi päivää.

Syyskuun alussa aluetoimikunta kyselykirjeitten kautta tiedusteli osastoilta, josko osastot ovat halukkaat ottamaan puhujan omalla kustannuksellaan, että aluetoimikunta tulisi järjestämään puhujalle matkan niihin osas-

toihin, jotka puhujaa haluavat. Esittäen, että Sanna Kannasto olisi halukas lähtemään puhujaksi, kolmen dollarin päiväpalkalla ja matkakulut. Tällaiseen menettelyyn ryhdyimme senvuoksi kuin aluetoimikunnalla ei ollut varoja puhujan palkkaamiseen ja kuin useat osastoista käyttivät S. Kannastoa puhujana ja antoivat aluetoimikunnalle lausuntoja Sanna Kannastosta, suositellen häntä kykenevänä puhujana. Sanna Kannaston aluet. esittämistä aineista havaitsimme, että osastot voisivat käyttää häntä myös vaalipuhujana kunnallisvaalien aikana. Osastojen taholta otettiin aluet. esitys suurella huomiolla vastaan ja puhui tov. S. Kannasto miltei kaikissa alueemme osastoissa. Toimensa aluetoimikunnan palveluksessa alkoi hän lokakuun 10 päivänä ja lopetti marraskuun 13 p. Pitämiensä puheiden luku on yhteensä 22 puhetta, seuraavista aineista:

Kunnallishallintomuodot ja kunnallissosialismi.

Sosialismin teoria.

Siveellinen ihanne ja luokkasiveellisyys.

Menettelytavat teoriassa ja käytännössä.

Laki ja sen eri muodot.

Naisten äänioikeus ja koulukysymys.

Teollisuuden vaikutus yhteiskunta oloihin.

Sosialismin päämäärä ja menettelytavat.

Sekä näiden lisäksi agitasioni ja kiihotuspuheita.

Yllämainituista aineista ovat osastot antaneet aluetoimikunnalle lausuntoja, että jär-

jestetyt puhetilaisuudet ovat hyvin onnistuneet ja lausunnoista ilmenee, että kuulijat ovat olleet tyytyväisiä toveritar Kannaston puheisiin. Tilitys osoittaa kuluja olleen tästä puhujamatkasta:

Palkkaan	\$71.00
Matkakuluihin	16.61
	<hr/>
Yhteensä	\$87.61

Osastojen asettamat paikallispuhujat.

Osastot ovat suositelleet aluetoimikunnan käytettäväksi tilapäispuhujina seuraavia tovereita: Clevelandin osastosta H. Salmi, A. Koponen, N. Wiitikka, G. Pursi, W. Ojala, A. Malm, H. Ahlbom, C. R. Stone, J. Kuittinen sekä myöhemmälä K. Holm, P. Heino ja A. Paananen. Ashtabula Harborin osastosta W. Nurminen ja Olson. Buffalon osastosta W. Palmgren ja Heiskanen.

Yllämainittuja tovereita on aluetoimikunta välittänyt osastoille toimeenpanemiinsa juhlatilaisuuksiin sikäli kuin aluetoimikunnalta on puhujaa pyydetty. Ja on joskus täytynyt käyttää sellaisia puhujia, jotka eivät ole olleet osastojen asettamia, vaan silti puoluetovereita, kuin muussa tapauksessa ei alueet olisi voinut lähettää puhujaa ollenkaan, sellaisia ovat olleet K. Holm, Clevelandin osastosta ja S. Ranta. Näitä puhujia on lähetetty aluetoimikunnan välityksellä kaikkiaan 15 eri kertaa.

Kiertävät puhujat.

Toimintakauden ajalla on alueellamme liik-
kunut seuraavat puhujat ja luennoitsijat:
Tov. S. Nuorteva, piirimme luennoitsijana,
luennoi alueemme osastoissa touko- ja kesä-
kuun ajalla, pitäen luennoita kaikkiaan noin
70 päivää. Elokuun ajalla kulki Toverin
kiertävä asiamies tov. H. Askeli alueemme
osastoissa puhujana lyhemmän ajan.

Alueemme kirjallisuuden myynti.

Osastojen agit. toimikuntien antamien ti-
lastojen mukaan on alueellamme myyty kir-
jallisuutta ja lehtiä osastottain seuraavasti:

Cleveland	\$988.69
Ashtabula Harbor	630.00
Chardon	68.60
New Castle	80.70
Conneaut	10.30

Sanna Kannasto puhujamatkallaan anta-
mien tilastojen mukaan on myynyt kirjoja ja
lehtiä yhteensä **noin \$50.00** arvosta, siis alue-
toimikunnalle annettujen tilastojen mukaan
on yhteinen summa \$1,828.29 arvosta. Ot-
taen huomioon, että puoletkaan alaosastoista
eivät ole antaneet tilastoja aluetoimikun-
nalle myymästään kirjallisuudesta, näiden li-
säksi on useilla paikkakunnilla yksityisiä
asiamiehiä lehdille, joitten tilastot eivät
myöskään ole tässä nähtävänä, joten todelli-
nen summa voi kohota huomattavasti suu-
remmaksikin. Ja Conneautista on tilasto ai-
noastaan yhdeltä kuukauden ajalta.

Erikoisryntäys Säkenien levittämiseksi.

Syyskuukausien aikana, kun Raivaajan taholta julistettiin "ryntäys" Säkenien levittämiseksi antoi aluetoimikunta yleisen kehotuksen osastoille ryhtyä kohottamaan Säkenien tilaajamäärää, sekä piiritoimikunnan kehotuksen mukaan, on puhujia lähettäessä kehotettu puhujia omistamaan osa puheestaan mainitun asian auttamiseksi. Osastojen suhtautuminen asiaan tulee määräämään, missä määrin Säkenien levittämiseksi on voitu toimia.

Kesäjuhlat.

Alueemme päätöksen mukaan vietettiin koko aluetta käsittävät kesäjuhlat Fairport Harborissa heinäkuun 4—5 päivinä, osanotto näihin juhliin oli tyydyttävä, vaikka Fairporttiin oli samaksi aikaa järjestetty raittiusseurain yhteiset juhlat ja "radikaalit" samaan aikaan pitivät juhliaan Ashtabula Harborissa. Voitto näistä juhlista luovutettiin alueen agitkassaan.

Syysjuhlat.

Conneautin s. s. osaston v. ja u.-seura toimi, Ohion v. ja u.-seurain Liittohallinnon valtuuttamana, koko aluetta käsittävät urheilujuhlat Conneautissa, Ohio, Työnpäivänä, syyskuun 6 p. Näitten juhlain voitosta luovutti mainittu seura 1/3 osan Ohion alueen agitatioonirahastoon.

Agitaattorikurssit.

Piirimme järjestämille agit.-kursseille kehotti aluetoimikunta alueemme jäsenistöä ottamaan osaa runsaslukuisasti, jotka kurssit pidettiin Fitchburgissa, Mass. Tälle asialle ei silti jäsenistön taholta lainattu niin suuresti huomiota, kuin olisi ollut suotavaa. Koko alueeltamme otti osaa kursseille ainoastaan kaksi. nim.: A. H. Bjorn, Warrenin osastosta ja Hilda Leino Clevelandin osastosta. Näille moelmmille antoi aluetoimikunta osastojensa aluetoimikunnalle antaman lausunnon perusteella suosituksen oppilaaksi mainituille kursseille, sekä suosituksen piirimme säätämien stipenttien saantiin.

SUHTAUTUMISEMME AL. EDUSTAJAKOKOUKSEN VELVOITTAMIIN KYSYMYKSIIN.

Luennoitsija-asia.

Alueen päätöksen mukaan kehotti aluet. piiritoimikuntaa järjestämään ylimääräisen luentomatkan Ohion alueelle vähintään kahden kuukauden ajaksi, sillä ymmärryksellä, että piirimme taholta on korvattava Ohion aluetta valistustyössä, kun Ohion alueelle ajoitetut agitaattorikurssit ei tulleet toimeenpannuiksi. Huhtikuun alussa ilmoitti piirit. että luennoitsijan puutteen tähden ei ole voitu ennen luennoitsijaa lähettää, vaan tullaan se tekemään lähemmässä tulevaisuudessa. Tov. Nuorteva luennoi alueellamme kuten toisessa paikassa tässä kertomuksessa mainitaan noin

parin kuukauden ajan. Syyspuolella huomautti aluet. piirit. uudelleen, että alueellemme ei ole piiritoimikunta järjestänyt luentomatkoja siinäkään määrin, kuin esim. muualle, vaikka alueemme on ollut oikeutettu sitä suuremmassa määrässä saamaan, kuten ylempänä mainitaan. Tähän saimme piirit. vastauksen, että luennoitsija lähetetään Ohion alueelle alkutalvesta ja mitä siihen ylimääräiseen tulee, niin Ohion alue on kuluvan vuoden ajalla saanut luentopäiviä enemmän kuin yksikään toinen alue piirisämme, että ottamalla huomioon v. 1913 ja v. 1914, luentopäivät, niin sen aikuisessa valistustyössä voittaa Ohion alue. Nyt kumminkin on varmaa, että saamme luennoitsijan alueellemme piiritoimikunnan puolesta kevättalvella, kuten on ilmoitettu.

Erien os. järjestäminen.

Aluet. ilmoitti piiritoimikunnalle Ohion alueen päätöksestä Erien, Pa. osaston järjestämisestä siellä vallinneitten rettelöiden suhteen. Piiritoimikunnan kyselyyn, että josko aluet. voisi esittää paikkakunnalta ketään toveria asianomaiseen paikkaan järjestäjäksi, ei aluet. voinut antaa myöntävää vastausta. Keväällä kun F. Aaltonen oli alueen palveluksessa, niin järjesti aluet. Aaltoselle myöskin Erieen puhetilaisuuden kolmeksi päiväksi ja antoi Aaltonen aluetoimikunnalle lausunnon, että paikallisella sisäisellä agitatsioonilla voidaan Eriessä parhaiden vaikuttaa aseman selvittämiseksi. Syyspuolella Sanna

Kannaston kulkiessa alueellamme, teki puhujamatkan myös Erieeseen, jossa hän puhui sikäläisen osaston huoneustolla. Puhuja tiedotti aluetoimikunnalle, että asema Eriessä alkaa käydä lupaavaksi, sillä s. s. järjestökannalla olevia jäseniä on sikäläisessä osastossa jo miltei tasan ja kaivataan sinne järjestön taholta pikaista apua. Tästä ilmoitti aluet. piiritoimikunnalle ja kehoitti piirit. tekemään voitavansa asian eteen ja samalla raportin perusteella ilmoitettiin piiritoimikunnalle, että Erie tulevaisuuteen nähden on lupaava, sillä osaston omaisuus on huomattava ja suomalaisten asutus paikkakunnalla miltei taattu. Vastausta ei aluet. ole vielä saanut, joten pitemmälle ei voida tästä selostaa.

Youngstown asia.

Toimintakauden alussa ei aluet. ollut tilaisuudessa saada tilastoa Youngstown osaston asemasta, vaan myöhemmällä kuin S. Kannasto kulki alueellamme aluetoimikunnan valvonnan alaisena puhujana, niin järjesti aluet. puhumätilaisuuden myös Youngstowniin ja puhujan antaman raportin mukaan on osaston toiminta lakkautettu suomalaisten vähälukuisuuden vuoksi.

Järjestymättömät paikkakunnat.

Girardiin ja Burdoniin järjesti aluet. S. Kannastolle myös puhetilaisuuden ja puhujan antaman raportin mukaan, olisi Girardiin

mahdollisuus perustaa uusi osasto, sillä suomalaisia asustaa siellä noin 80 vaiheilla ja suuri määrä niistä Yhdysvaltain kansalaisia, sekä että paikkakunnalla toimii englanninkielinen osasto vilkkaasti, joten maaperä sosialismille Girardissa on lupaava. Burton on harvaan asuttu, suomalaisia asustaa paikkakunnalla ainoastaan 30 vaiheilla ja on se tinkiäntömmästä vanhoillisuuden pesäpaikka.

Huomautuksia aluetoimikunnalle.

Ashtabula Harborin osasto antoi muistutuksen aluetoimikunnalle siitä, että aluetoimikunnan olisi tullut selostaa osastoille Ohion valtion toimeenpanevan komitean ja sihteerin vaaleja.

Auroran osasto antoi paheksumislauseen siitä, kun aluetoimikunta ei ole voinut välittää paikallispuhujia mainitun osaston pyynnön mukaisesti heidän toimeenpanemiinsa juhlatilaisuuksiin.

Ohion valtion sos. puolueen säännöt.

Ohion valtion sos. puolueen sääntöjä on aluetoimikunta suomennuttanut ja lähettänyt osastoille, niin monta kappaletta kuin kukin osasto on sitoutunut ottamaan niitä. Aluetoimikunta on kantanut korvausta osastoilta sen, minkä sääntöjen painattaminen ja suomentaminen ovat tulleet maksamaan.

Yleisäänestykset.

Vuoden ajalla on alueellamme toimitettu kaksi yleisäänestystä.

Yleisäänestys **A**, jolla valittiin yksi jäsen aluetoimikuntaan aluet. jäsenen H. Ahlbomin kuoleman kautta avonaiseksi jääneen paikan täyttämiseksi aluetoimikunnassa. Ja yleisäänestys **B**, jolla valittiin jäsenet aluetoimikuntaan vuodelle 1916.

Pikku selkkaus.

Itäpiiritoimikunnan kehotuksesta ryhtyi aluetoimikunta tutkimaan Chardonin osaston ja sen erottaman jäsenen Sam Bass'in välis-
tä riitajuttua, jonka asianomainen oli vedonnut toimeenpanevan komitean harkittavaksi, vaan toimeenpaneva komitea siirsi asian Itäpiiritoimikunnalle ja sen kautta joutui asia aluetoimikunnalle kuten ylempänä mainitaan.

Aluetoimikunta ryhtyi ottamaan selvää asiasta molemmiin puolin, josta kävi selville, että mitään syvempää periaatteellista erimielisyyttä ei asian yhteydessä ole, vaan molemmiin puolin on poikettu pois yleisestä sääntöperäisestä menettelytavasta Chardon'in osaston käsitellessä O. Mäen osaston päätös vastaista menettelyä hänen ollessaan edustajana alueemme edustajakokouksessa tammikuun 4—5 p. 1914 Ashtabula Harborissa, josta asia on johtunut.

Asian näin ollen ryhtyi aluetoimikunta yrittämään, että olisiko mitään mahdollisuutta saada sovintoa asiassa, vaan siinä emme onnistuneet, tämän jälkeen lähetimme raportin toiminnasta piiritoimikunnalle. Sen jälestä ovat asiat selvinneet siinä määrin,

että Sam Bass on nykyään Fairportin osaston jäsen.

Ohion v. ja u.-seurain liittohallinto.

Elokuulla ilmoitti Conneautin s. s. osaston v. ja u.-seura, että Ohion valtion v. ja u.-seurain liittohallinto, heinäkuun 5 p. 1915, Fairport Harborissa pitämässään kokouksessaan, on päättänyt lopettaa toimintansa ja luovutti mainittu seura liittohallinnon päätöksen mukaisesti L. Hallinnon kassan \$7.12 aluetoimikunnalle.

Yleinen tilanne alueellamme.

Saamiemme tilastojen mukaan, on yleinen tilanne alueellamme osastoissa, lukuunottamatta vielä joitain vaikeuksia toivorikas. Sillä paikkakunnat missä vielä noin vuosi sitte, oli "radikaalisen" opin virtaukset uhkaavimmat hävittämässä sosialistista liikettä, seisoo niillä paikkakunnilla nykyään vankat sos. osastot sankkojen työläisjoukkojen ympäröimänä, tukemassa järjestelmällistä sosialistista toimintaa.

Saavutukseksi sopinee mainita, että toimintakauden ajalla on alueellamme Conneautissa, O. valittu yksi sosialisti kaupungin valtuustoon. Samalla kuin tiedämme, että meidän sosialistien on aina edelleen pyrittävä saavutuksissa eteenpäin, niin samalla on myös muistettava se seikka, että mitä olemme saavuttaneet, niin on toimittava saavutustemme pysyttämiseksi aina askel askeleelta.

Kansalaistuttamiskysymys on otettu osastoissa huomioon, vaan tälle työlle on löydettävissä tilaa vielä enemmän mitä sen eteen on tehty. Samoin englanninkielisten tovereitten toimintaan tutustumiselle ja yhteisemmäksi suhtautumiselle olisi myöskin tilaa, niin tärkeäksi kuin se on viimeaikoina järjestössämme havaittu.

Taloudellisten järjestöjen laita lienee saman huomion alainen kuin kahden edellisenkin, jonka eteen voitaisiin sosialisteinkin taholta hyödyttävästi vaikuttaa.

Tiliote

Ohion ag. aluetoimikunnan tileistä tammik.
I p. joulukuun 31 p. 1915.

Tulot :

Tilivero v. 1914	\$ 6.29
Alueen verosta	140.85
O. Valtion sos. p. säännöistä	33.75
Alueen Iltamasta v. 1914	23.10
Kolehdeista	33.54
Puhujan palkkaan	30.00
Puhujain matkakuluihin	27.29
Kesäjuhlista	47.65
Urheilujuhlista	1.72
O. v. ja u.-seurain liittohallinnolta ..	7.12
Agit. rahastoon	29.21

Yhteensä .....

\$380.52

Menot :

Edustajakok. kuluja	\$ 33.10
Kuluja Aluet. iltamasta v. 1914	22.20

Puhujain palkkoihin	114.00
Puhujain matkakuluihin	46.12
Palkkaa kirjurin toimesta	86.50
Postikuluja paperia. Money ord. y.m.	8.61
Aluet. osoteilmoitus v. 1914 ja v. 1915	12.00
Sääntöjen suomennos	5.00
Painotöistä	32.00
Sekalaista, laskujen mukaan	4.10
Rahaa kassassa jouluk. 31 p. 1915 . . .	16.89
<hr/>	
Yhteensä	\$380.52

Ohion Ag. Alue toimikunta, k:tta,
V. Pyötsiä, kirjuri.

Clevelandin Suomalaisen Sosialistiosaston itselleen kuluvaksi puolivuosi-kaudeksi valitsemina tilientarkastajina olemme pyynnöstä tänään tarkastaneet edelläolevan tilitelmän Ohion Alue toimikunnan tileistä ja havainneet ne kaikin puolin oikeiksi ja hyväksyttäviksi.

Clevelandissa, O. 14 p. tammikuuta 1916.
Paul Stowe. Ida Elo.

N. H. JA VT. AG. ALUEEN ALUETOIMIKUNNAN TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS.

Aluekomitean jäsenistö.

Viimeisen alueemme neuvottelukokouksen päätöksen mukaisesti asetti aluekomitea yleisäänestykselle Newportin s. s. osaston

asettamat seitsemän ehdokasta. Aluekomiteaan tulivat valituiksi varsinaisiksi jäseniksi S. Hautaniemi, J. Salmela, E. Ilola, A. Saarnijoki ja I. Viita; varajäseniksi O. Jaatinen ja O. Johnson. Aluekomitea valitsi sihteeriksi S. Hautaniemen, joka hankki Newportin osastolta \$100 takauksen. Komitean puheenjohtajana on toiminut A. Saarnijoki.

Toimintakaudella tapahtui komitean jäsenissä vaihdoksia. Heinäkuulla poistui paikkakunnalta J. Salmela. Hänen tilalleen kutsuttiin varajäsen O. Jaatinen. Marraskuulla tapahtui taas muutoksia. Sihteeri S. Hautaniemi oli sairautensa takia pakotettu luopumaan toimestaan. Ainoa jällellä oleva varajäsen oli poistunut paikkakunnalta. Sen vuoksi kutsuttiin toimeen ent. jäsen J. Salmela, joka oli palannut paikkakunnalle. Komitea valitsi J. Salmelan sihteerirahastonhoitajaksi ja vaati häneltä samanlaisen takauksen kuin edelliseltäkin sihteeriltä. Sihteeri hankkikin sen Newportin osastolta.

Toiminta-ajallaan piti aluekomitea 18 kokousta. Näistä tehdyt pöytäkirjat sisältävät 98 eri päätöspykälää. Säännölliset kokoukset on pidetty joka kuukauden toinen sunnuntai, mutta tarpeen vaatimana on täytynyt pitää useimminkin.

Valistus- ja kiihotustyö.

Heti viimeisen alueen neuvottelukokouksen jälkeen ryhtyi komitea hankkimaan alueelle tupa-agitaattoria. Hakijoiksi ilmottautuivat M. Liljeroos, Calumet, Mich.; Esa Eronen,

Ashburnham, Mass.; H. Nurmi, New York; Sefa Lepistö, Länsipiirin puhuja; Anna Riipinen, Chicago, Ill.; ja Antti Ojanen, Lebanon, N. H. Monipuolisen harkinnan jälkeen komitea valitsi tupa-agitaattoriksi Sefa Lepistön, ottaen huomioon hänen julkisen toimintansa ja suosituksensa puolueemme eri orgaaneilta. Lepistön palkkavaatimus \$3.50 päivältä, puolet myydystä kirjallisuudesta johtuneesta prosentista ja vapaat kyydit, hyväksyttiin. Varalta valittiin H. Nurmi.

Lepistö ryhtyi toimeensa toukokuun 11 pnä. Oli alueen palveluksessa kaikkiaan 51 päivää. Puheita piti 48 iltana, ollen useitten iltojen puheet kaksiosaisia. Puhui kymmenestä eri aineesta.

Kirjallisuutta myi Lepistö toiminta-ajallaan \$72.75 arvosta, sanomalehtiä \$13.85 arvosta ja kolehdeilla keräsi \$40.11. Aluekomitean osalle tuli tappiota \$176.67.

Aluekomitealle osastoilta saapuneet raportit osottavat osastojen olleen tyytyväisiä Lepistöön, vieläpä kiitettiin puheitten selvätajuisuuden vuoksi. Sen vuoksi antoi aluekomitea Lepistölle, hänen erotessaan lausunnon, jossa aluekomitea lausui tyytyväisyytensä hänen tehtäviensä täyttämisestä.

Paikallispuhujat.

Alueemme puhujalistalla ovat tämän toimintakauden aikana olleet seuraavat paikallispuhujat: A. Ojanen, S. Hautaniemi ja J. Salmela Newportista; M. Kokko, Milfordista; J. H. Kanervo ja A. Alhoniemi, Granitevil-

lestä; F. Niinivaara, Ludlovista ja S. Ranta Malborosta. Aluekomitea kehotti osastoja käyttämään näitä sekä Massan alueen puhujalistalla olevia puhujia. (Massan aluekomitean kanssa tästä oli sopimus.)

Myöhemmin oli aluekomitea pakotettu poistamaan puhujalistalta S. Rannan Milfordin osaston vaatimuksesta, jossa selitettiin Rannan olevan kykenemättömän tehtävänsä.

Alueen paikallispuhujia käytettiin 16 eri kertaa. Aluekomitealle johtui siitä kustannuksia \$44.24, tehden \$2.70 puhetta kohden.

Osastojen lausunnot osottavat paikallispuhujien onnistuneen tehtävissään ja puheitten liikkuneen kansainvälisen sosialismin periaatteitten pohjalla.

New England Socialistin levittäminen.

Alueemme eri valtioissa toimittaessa kunnallisvaaleja, päätti aluekomitea hankkia englanninkielisen työväestön herättämiseksi New England Socialistia osastojen paikkakunnilleen jaettaviksi. Osastoilta tiedusteltiin mikä määrän saattaisivat tuloksellisesti jakaa. Lehtiä alettiin lähettää marraskuun alussa ja jatkettiin sitä joulukuun loppuun. Silloin täytyi lehtien lähettäminen varojen puutteessa lakkauttaa toistaiseksi.

Muuta englanninkielistä kirjallisuutta tai lentolehtisiä ei aluetoimikunnan välityksellä jaettu.

Piirin luennoitsijat.

Varsinaista piirimme luentotyötä ei alueellemme ole toimintakautemme aikana järjestetty, vaikka aluekomitean puolesta piiritöimikunnan puoleen käännyttiin, että olisi sitä saatu alueellemme pitemmäksi aikaa. Santeri Nuorteva, ollessaan piirin luennoitsijana, poikkesi alueellamme eräissä Vermontin osastoissa. Sen lisäksi piirisihteeri Annala on tehnyt matkoja eräisiin N. Hampshiren osastoihin. Piirin järjestämä luentotyö käsittäen alueellamme noin kymmenisen päivää.

Kirjallisuus- ja agitatsioonitoimikuntain toiminta.

Kirjallisuus- ja agitatsioonitoimikuntain toiminnasta olemme ottaneet selvää kuukausittain täytettävien raporttikorttien avulla. Raportit osottavat 9:ssä alueemme osastossa vuoden lopussa toimineen agitatsioonitoimikunnann toisissa osastoissa ollen agitatsioonitoimikunnan tehtävät yhdistetty johtokuntien tehtäviin. Eräissä osastoissa oli valittu kirjallisuusasiamiehiä, eikä toiminnassa ollut erikoista agitatsioonitoimikuntaa.

Kirjallisuus- ja agitatsioonitoimikunnat ovat myyneet kirjallisuutta ja sanomalehtiä seuraavasti: Proctor, Vt., \$210.25; Graniteville, Vt., \$195.65; Barre, Vt., \$25.00; Lebanon, N. H., \$109.00; Winooski, Vt., \$26.00; Bethel, Vt., \$12.00; Ludlow, Vt., \$113.99; Harrisville, N. H., \$75.05; Malboro, N. H., \$9.75; Fitzwilliam, N. H., \$64.40; Wilton, N. H., \$45.00;

Newport, N. H., \$319.35; West Concord, N. H., \$24.40; Milford, N. H., \$179.48. Yhteensä \$1409.32. Todellisuudessa lienee tämä myyntisumma ainakin noin 1-5 osa suurempi, sillä kaikilta osastoilta ei ole säännöllisesti saapunut raporttikortteja.

Samoista raporteista myös selviää seitsemässä osastossamme olevan toiminnassa kansalaistuttamiskomiteat. Osastojen jäsenissä oli kansalaisia ainoastaan 28. Toimintakautemme ajalla on otettu 9 ensimmäistä paperia.

Raportit osottavat osastojen omasta toimestaan jakaneen vuoden ajalla noin 8,600 lentolehtistä.

Agitaattorikurssit.

Edellinen alueemme neuvottelukokous velvotti aluekomiteaa toimimaan siten, että alueellemme saataisiin agitaattorikurssit piirin avustuksella. Piirikokouksessa päätettiin kuitenkin järjestää kurssit koko piiriä käsitteviksi. Näin ollen raukesi kurssihomma alueellamme sikseen, kun meillä itsellämme ei ollut varoja sen toimeenpanemiseen. Komitea ei tämän vuoksi voinut täyttää alueen neuvottelukokouksen päätöstä.

Piirin agitaattorikurssien stipendit.

Alueemme kaivatessa mitä kipeimmin kunnollisia toimintavoimia liikkeemme eteenpäin viemiseksi, päätti komitea laskea alueemme yleisäänestyksellä ratkaistavaksi, myöntääkö alueen varoista kaksi \$20 stipenttiä piirin agitaattorikurssiin haluaville. 77 ää-

nellä 39 vastaan päätti alueen jäsenistö stipendit myöntää. Komitea julisti stipendit haettavaksi. Ainoastaan yksi hakija ilmoitautui, nim. Mimmi Eloranta, jolle komitea myönsi toisen stipendin. Toinen stipentti jäi aluekassaan toistaiseksi. Kursseilla oli alueemme stipendillä Mimmi Eloranta.

Säkenien levittämiskilpailu.

Kun alueellamme oli Säkenien tilaajamäärä verrattain alhainen, päätti aluekomitea marraskuun 7 p. pitämässään kokouksessa julistaa Säkenien levittämiskilpailun alueellamme, jotta tilaajamäärä kohoaisi. Kilpailua varten päätettiin käyttää palkintoina se \$20.00 suuruinen rahaerä, joka jäi alueen kassaan hakematta jääneestä stipendistä. Kilpailuun ilmottautui kaikkiaan yhdeksän osanottajaa. Kilpailijoitten lukumäärä oli kuitenkin suurempi, mutta sitä ei ole tässä mainittu, kun kilpailijat eivät ilmottautuneet asianomaisessa järjestyksessä.

Säkenien tilaajamäärä kohosi kilpailun kautta tuntuvasti. Tulokset olisivat olleet vieläkin paremmat, jos työsuhteet olisivat olleet toisenlaiset.

Edustus valtiokonventsioonissa.

Nyt kuten ennenkin oli komitea edustettuna N. H. valtion sosialistipuolueen valtiokonventsioonissa. Tätä tehtävää komitea valtuutti täyttämään silloisen sihteerinsä S. Hautaniemen. Komitea päätti myöskin palkata suomalaisen kielenkääntäjän mainit-

tuun konventsiooniin, tarkoituksella saada siten yhteisymmärrystä suomen- ja englanninkielisten konventsioonin edustajien kesken. Komitea puolestaan teki konventsioonille seuraavat ehdotukset: 1:si ehdotettiin, että konventsiooni päättäisi painatettavaksi 500 kappaletta suomenkielisiä N. H. valtion sosialistipuolueen perussääntöjä. Tämän teimme siitä syystä, koska olimme tulleet huomaamaan, että suomalaisissa osastoissa hyvin vähän noita perussääntöjä tunnetaan ja toiminnallemme katsoimme kuitenkin sellaisen välttämättömäksi. 2:si teimme sääntömuutosehdotuksen valtion sosialistipuolueen perussääntöihin, koskeva edustajien valintaa valtiokonventsiooniin. Tekemämme muutosehdotus oli, että edustajat valitaan 1 jokaiselta 10:ltä jäseneltä ja lisäedustaja jokaiselta 25:ltä jäseneltä. Entinen tätä asiaa koskeva pykälä määräsi, että edustajat valitaan 1 jokaiselta 5:ltä jäseneltä ja lisäedustaja jokaiselta 10:ltä jäseneltä. Komitea järjesti myöskin suomalaisille mainitun konventsioonin edustajille tilaisuuden pitää oma ryhmäkokouksensa konventsioonin yhteydessä. Vermontin valtion konventsioonissa ei komitealla ole ollut varsinaista edustajaa. Teimme ainoastaan huomautuksen Vermontin valtion suomalaisille edustajille, että he tekisivät ehdotuksen valtiokonventsioonissaan mainitun valtion sosialistipuolueen perussääntöjen suomennuttamisesta. Vermontin valtion konventsioonissa oli tämä esillä, ja seurauksena oli, että ehdotuksemme tuli

toteutettua. Ja mainitun valtion puolueen perussäännöt ovat nyt suomennettuna aluekomitean varastossa.

Troyn juttu.

Viimeinen neuvottelukokous velvoitti aluekomitean tekemään kaikki voitavansa, saadakseen Troysssa olevan s. s. järjestöstä eronneen s. s. osaston yhtymään takaisin s. s. järjestöön. Heti toimintakauden alussa otettiin tämä kysymys vakavan harkinnan alaiseksi. Ja ensimmäisenä toimenpiteenä päätimme, että niin pian kun saadaan palvelukseemme tupa-agitaattori, niin velvotetaan hänet ottamaan varma selvä tilanteesta Troysssa. Kun Lepistö tuli palvelukseemme, annoimme hänen huolekseen tuon tehtävän. Erikoisesti velvotimme häntä toimimaan siten, että mainitun osaston ja järjestön suhde selviäisi. Lepistö vieraili mainitulla paikkakunnalla kolmena eri päivänä ensimmäisellä kiertomatallaan. Komitea kutsui Lepistön kokoukseensa, saadakseen tarkan tiedon Troyn tilanteesta, ja myöskin lausunnon, mitä mainitun paikkakunnan suhteen olisi tehtävä. Lepistö selosti ei saaneensa heitä yhtymään takaisin s. s. järjestöön, eikä myöskään selostanut olevan viisasta perustaa uutta osastoa mainitulle paikkakunnalle, koska sellaisella ei olisi toiminnan mahdollisuuksia, kun kerran vanhalla osastolla on itsellä talo ja muut tarpeelliset toimintavälineet. Lepistö myöskin selostuksessaan lausui, että Troyn osasto on ennen pitkää pakotettu yhtymään

takaisin s. s. järjestöön taloudellisen asemansa vuoksi. Kun Lepistön matka uudelleen järjestettiin Troyhin, velvotettiin hänet erityisesti toimimaan siten, että mainitulle paikkakunnalle tulisi järjestetyksi kunnollinen kirjallisuus- ja lehtiasiamiestoimi, jonka tehtävänä olisi levittää puoluelehtiä ja kirjallisuutta mainitulla paikkakunnalla. Sen jälkeen kun Lepistö sitten vieraili mainitulla paikkakunnalla, ilmotti hän, että hän ei voinut mitenkään saada järjestettyä puhetilaisuutta siellä, eikä myöskään sanonut onnistuneensa saamaan järjestettyä mainittua kirjallisuus- ja lehtiasiamiestointia.

Tämän jälkeen on Troyn juttu ollut kokouksessamme keskustelun alaisena. Mutta kun varamme eivät ole sallineet meidän ryhtyä mihinkään erikoisiin toimenpiteisiin, niin olimme pakotetut kääntymään piirikomitean puoleen manitussa asiassa, voitaisiinko heidän puoleltaan tehdä jotakin yllämainitussa asiassa. Piirikomitean puolesta on meille ilmoitettu, että he ovat ottaneet tämän asian huolekseen ja tulevat tekemään parhaansa, saadakseen tämän jutun järjestöllemme edullisella tavalla ratkaistuksi. Meille viimeksi saapuneessa kirjeessä pirivirastosta ilmoitettiin, että he ottavat selvän nykyisestä asemasta Troyssa ja lähettävät meille selostuksen siksi ajoissa, että se kerkiää tälle neuvottelukokoukselle. Mutta meille tuntemattomasta syystä sitä ei ole saapunut. Tässä on esitettyä se, mitä me olemme tässä jutussa tehneet. Enemmänkin olemme tunte-

neet velvollisuutta tehdä, mutta emme ole voineet, kun ei ole ollut varoja. Me käsitämme että ainoastaan vakavaa agitatsioonityötä tekemällä troylaisetkin saadaan tuntemaan joukkotoiminnan tärkeys työväen luokkataistelussa. Ja silloin kun he sen seikan tulevat käsittämään, niin meidän puoleltamme ei ole suurta vaivaa saada heidät yhtymään järjestöömme takaisin.

A. Ojaseen juttu.

Se syntyi siten, että J. H. Kanervo, Granitevillestä, Vt., vaati A. Ojasta erotettavaksi alueen puhujalistalta. Syytti O:ta toimensa väärinkäytöstä n.s. "radikalismien" levittämisestä, johon tulokseen oli päässyt yksityisessä keskustelussa O:n kanssa. Aluekomitea arveli väärinkäsityksen aiheuttaneen koko jutun, jonka vuoksi vaati vain julkista selitystä O:lta. Ojanen antoi selityksen "Raivaajassa". Selityksen saatuaan antoi aluekomitea jutun raueta aiheettomana, kehoittaen vastaisuudessa olemaan varovaisempia tällaisissa tapauksissa, jotta tarpeeton "pyykkääminen" loppuisi.

Barren rettelöt.

Tammik. 7 päivän Raivaajassa v. 1916 teki Matti Mikkonen Barresta, Vt., syytöksen Barren s. s. osastoa vastaan, järjestöimme erisääntöjen ja kokousten päätösten rikkomisesta. Kirjelmässä syytettiin Barren osastoa ensiksikin siitä, että he eivät olleet tilitänneet aluerahastoon kaikkia niitä tuloja,

jotka olivat olleet mainitun osaston toimeenpanemista aluejuhlista, alueen ag. rahaston kartuttamista varten. Toiseksi mainittiin, että mainittu osasto myöskään ei ollut tilitänyt piirivirastoon kaikkia niitä varoja, jotka se oli hankkinut piirin ag. kurssirahastoa varten. Kolmanneksi mainittiin että mainittu osasto oli rikkonut järjestöme edustajakokouksen päätöksen, hyväksymällä jäsenensä O. Salmen menettelyn hänen toimiessaan "Sosialisti"-lehden asiamiehenä.

Samassa kirjeessä myöskin huomautettiin joistakin toisistakin rikoksista, jotka Mikkonen selittää tapahtuneen mainitun osaston keskuudessa. Komitea, ottaen huomionsa nämät ja monet muut seikat, joista se ainakin tiesi osan olevan tosia, otti ne keskustelun alaiseksi kokouksessaan tammik. 9 p. Komitea vakavasti asiaa harkittuaan, ottaen huomionsa kaikki julkiset ja salaiset ilmiöt mainitusta osastosta, joita se oli seurannut jo pitemmän ajan, päätti toimeenpanna tutkimuksen mainitun osaston keskuudessa, koska edellisten kokoustemme päätökset meitä sellaisenaan erikoisesti velvoittivat. Päästäksemme Barren osaston asioista oikeaan tietoisuuteen, ja sen perusteella voidaksemme ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin, valtuutimme tätä tutkimusta toimeenpanemaan puhujalistalla olevan J. H. Kanervon, Granitevillestä, Vt. Komitean päätöksestä ilmoitettiin Kanervolle kirjeellisesti. Samalla myöskin lähetettiin hänelle valtakirja tutkimuksen toimeenpanemista varten.

Tästä tehtävästä Kanervo kuitenkin kieltäytyi, ilmottamalla siitä meille kirjeellisesti. Kirjelmässään ei Kanervo tarkemmin selittänyt kieltäytymisensä syytä. Sittemmin on "Raivaajassa" ollut kaksi kirjoitusta, joissa toisessa Barren osaston johtokunta koettaa kumota Mikkosen tekemiä syytöksiä, ja toisessa Mikkonen edelleen selittää syytöstensä todenperäisyyttä. Aluekomitealla ei sen jälkeen, kun se valtuutti Kanervon toimeenpanemaan tutkimuksen Barressa, ole ollut varsinaista kokousta, jonka vuoksi juttu on edelleen vireillä, eikä tähän kertomukseen ole vielä saatu merkityksi niitä toimenpiteitä, joita juttu mahdollisesti aiheuttaa.

Aluekomitean muodostaminen vuodelle 1916.

Piirimme vanhat säännöt määräävät, että aluekomiteain toiminta-aika loppuu kalenterivuosittain, ja siis meidän olisi vuoden vaihteessa ollut kutsuttava toimeensa uusi aluekomitea vuodelle 1916. Tätä kuitenkin ei komitea tehnyt, ottaen huomioon seuraavat seikat: Koko sen ajan kun aluekomiteat ovat olleet toiminnassa, on alueellamme aluekomitean valintatapaa muutettu joka vuosi neuvottelukokouksen päätöksellä. Samoin otaksuimme käyvän nytkin. Jos siis uusi aluekomitea olisi kutsuttu toimeensa vuoden vaihteessa, niin olisi se kerennyt olla toimeensa ainoastaan mitättömän lyhyen ajan, jolla ajalla se tuskin olisi voinut tehdä tarpeellisia alkuvalmistuksia alkavaa toimintakautta varten. Ja niin ollen olisi ollut tur-

haa touhua koko aluekomitean valitseminen. Viimeisessä itäpiirin edustajakokouksessa päätettiin piirikomiteain toiminta-aika kestäväksi piirikokouksesta seuraavaan piirikokoukseen, sen käytännöllisyyden vuoksi. Aluekomitea myöskin käytännöllisyyden vuoksi päätti sovelluttaa sen aluetoimikunnan valintatapaan. Samalla myöskin oletimme, että jos uudet piirimme säännöt olisi tullut julkisuuteen, niin niissä tuo aluetoimikuntien valintatapa koskeva kohta olisi tietenkin ollut sopusuhtainen piirikomitean valinta-tavan kanssa. Tätä päätöstä ei komitea tehnyt missään "masinoimis"-tarkoituksessa. Ainoastaan rehellisellä mielellä, katsoen liikkeemme yhteistä etua.

Aluejuhlut.

Viimeisen neuvottelukokouksen päätöksen mukaisesti antoi aluekomitea kehotuksen kaikille alueemme osastoille n.k. aluejuhlapäivän vietosta, lähettäen osastoille sitä varten valmistettuja juhlamerkkejä, samalla huomauttaen, että tulot niistä juhlista neuvottelukokouksen päätöksen mukaisesti pitää olla vähintään 25c jokaista osaston jäsentä kohti. Osastot kaikkialla ryhtyivät toteuttamaan kehotustamme ja tilittivät alueen rahastoon sen summan mikä heiltä oli vaadittukin, toiset vielä enemmänkin. Ainoastaan Barren, Vt. osasto jätti tilittämättä osan siitä summasta, joka heidän osalleen olisi tullut osastonsa jäsenluvun perusteella. Summa, jonka he olisivat olleet velvolliset

tilittämään, oli \$5.25, ja summa minkä he tilittivät oli \$2.50. Barren osastolle on annettu tästä seikasta huomautuksia, mutta siitä huolimatta he eivät ole tiliään hyvittäneet. Eivätkä ole myöskään antaneet selvää syytä siihen. Kaikkien osastojen yhteiset tulot näistä juhlista olivat \$131.87.

Osastot ja jäsenistö.

Alueemme muodostaa nykyään seuraavat osastot: Newport, Milford, Wilton, W. Concord, Fitzwilliam, Harrisville ja Lebanon osastot N. H., Ludlow, Graniteville, Barre, Winooski ja Proctorin osastot Vt. valtiosta. Yhteensä 12 osastoa. Toimintansa vuoden ajalla ovat lakkauttaneet Manchesterin ja Marlboron osastot, N. H. ja Bethelin osasto Vt. valtiosta. Syyksi näiden osastojen toiminnan lakkauttamiseksi on ilmoitettu jäsenien poismuutto paikkakunnalta. Nukkuneen toimintansa vuoden ajalla herättänyt Winooskin osasto. Jäseniä alueemme osastoihin on vuoden ajalla kuulunut seuraavasti: Tammikuulla 359 ja joulukuulla 377, lisäys vuoden ajalla ollen siis 18 jäsentä. Kuten edellisestä selviää, ei alueemme jäsenmäärä ole silti vähentynyt, vaikka osastojen luku onkin vähentynyt 2:lla.

Kirjevaihtoa.

Toimintakautemme ajalla on aluevirastosta lähetetty kaikkiaan 484 kirjettä ja kirjekorttia ja vastaanotettu noin 330 kirjettä ja kirjekorttia. Kiertokirjeitä ja julistuksia

on lähetetty kaikkiaan noin 16, koskien niiden sisältö useampaa sisäistä toimintaamme koskevaa asiaa.

Yleisäänestyksiä.

Niitä ei alueellamme ole ollut komitean kautta lähetettyjä muita kuin ne mitkä ilmevät toisissa kohdissa tätä kertomusta.

TILIKERTOMUS

**N .H. ja Vt. ag.-aluetoimikunnan tileistä
tammik. 1 p:stä 1915 tammik. 25 p. 1916.**

Kassatili.

Tulot :

Edellisen tilikaud. siirto	\$ 60.15
Alueverosta	258.97
Paikallispuhujista	45.56
Lepistön kol. ja kirj. pros.	89.31
Aluejuhlista	131.87
Edustajakok. verosta	43.56
Eri tileiltä	8.00
	<hr/>
	\$637.42

Menot :

Paikallispuhujille	\$ 89.80
Edustajakokoustili	45.15
Stipenti E. Elorannalle	20.00
Kirjotustiski	18.65
Kirjotuskone	40.00
Raivaajalle	40.00
Lepistölle palkkaa	187.40
Lepistön kyyteihin	19.70

Sihteerin palkka 12 kk.	60.00
Eri tileiltä	27.24
Erotus seur. toimintak.	89.48

\$637.42

Velka- ja omaisuustili.

V a s t a t t a v a a :

Raivaajalle	\$ 72.29
Säkenien kiip. palk.	20.00
N. Eng. Soc.	16.25
Omaisuus yli velkojen	58.49

\$167.03

V a s t a a v a a :

Irtaimisto	\$ 58.65
Kassa	89.48
Saatavat osastoilta	18.90

\$167.03

Toveruudella,

N. H. ja Vt. ag.-aluetoimikunta,

J. Salmela, siht.

Tilintarkastajain lausunto N. H. ja Vt. ag.-aluetoimikunnan tileistä tammik. 1:stä päivästä tammik. 25 päivään 1916.

N. H. ja Vt. ag.-aluetoimikunnan tilit olemme tarkastaneet ja huomanneet ne kuittien kanssa yhtäpitäviksi, sekä merkinnät oikeiksi.

Newport, N. H., tammik. 27 p. 1916.

Eino Blom ja Emil F. Reivo.

Newportin s. s. o. val. tilintarkastajat.

MASSACHUSETTSIN AG.-ALUEKOMI- TEAN TOIMINTA- JA TILIKERTO- MUS V. 1916.

Aluejärjestö.

Aluejärjestömme käsittää nykyään 38 sosialistiosastoa, jakaantuen eri valtioihin seuraavasti: Abington, Ashburnhamin, Ashbyn, Amesburyn, Bostonin, Chesterin, Clintonin, East Bostonin, Fall Riverin, Fitchburgin, Gardnerin, Gloucesterin, Hyannisin, Lanesvillen, Lowellin, Maynardin, No. Adamsin, Norwoodin, Peabodyn, Pittsfieldin, Quincyn, Rockportin, Sandwichin, So. Royalstonin, Springfieldin, Walthamin, West Fitchburgin, Winchendonin ja Worcesterin osastot Massan valtiossa; Long Coven, Monsonin, Rocklandin, Vinal Havenin ja West Parisin osastot Mainen valtiossa; Pawtucketin ja Westerleyn osastot Rhode Islandin valtiossa; Hartfordin osasto Connecticutin valtiossa; New Ipswichin osasto New Hampshiren valtiossa.

Osastojen yhteinen jäsenluku on noin 2,600. Vuoden varrella ovat toimintansa lakkauttaneet jäsenistön paikkakunnalta poistumisen takia Lowellin, Clintonin ja So. Carverin osastot, uudelleen toimintansa alkaneita on West Parisin ja Lowellin, sekä vuoden vaihteessa Clintonin ja Sandwichin osastot; uusia osastoja on perustettu: Amesburyn ja Hyannisin.

Aluekomitea.

Vuoden 1914 joulukuulla toimitetulla aluejärjestön yleisäänestyksellä valittiin tälle

vuodelle aluekomiteaan: Otto Kortelainen, Bostonin; Onni E. Saari ja J. F. Lahti, Norwoodin; Kaarl Wehter ja Otto Saarinen, Quincyn osastosta. K. Wehter erosi komiteasta toukokuulla, hänen tilalleen aluekomitea kutsui Toivo N. Nousion, joka oli Quincyn osaston asettamista komitean ehdokkaista seuraava lähinnä ääniä saanut edellä mainitussa yleisäänestyksessä; kaikki toiset ovat olleet komiteassa yhtämittäisesti koko toimintakauden. Sihteeri-rahastonhoitajaksi valitsi komitea ensimmäisessä kokouksessaan tammikuun 10 p. J. F. Lahden, jolla on ollut sääntöjen määräämä osastonsa \$200 takaus rahastonhoitajan toimesta.

Komitea on pitänyt kokouksiaan säännöllisesti kerran kuukaudessa ja ylimääräisiä aina tarpeen vaatiessa, kiireellisimmistä ja vähemmän tärkeistä asioista on päätetty kirjevaihdon avulla. Kokouksia on pidetty yhteensä 14, joista on merkitty pöytäkirjaan 163 eri päätöstä; sen lisäksi on komitea kerran ollut Lanesvillen osaston pyynnöstä tutkimassa siellä vallinneita riitaisuuksia.

Komitean jäsenet ovat käyneet joksikin säännöllisesti kokouksissa; ainoastaan neljä kokousta on ollut, ettei ole oltu täysilukuisena ja niistäkin on esitetty pätevät syyt poissa oloon.

Kiihotus- ja valistustyö.

Kiihotus- ja valistustyötä on ylläpidetty sikäli kuin voimat ja käytettävissä olevat varat ovat myöntäneet. K. Wehter, joka oli

viime vuoden lopulla alueen tupa-agitaattorina, erosi vuoden vaihteessa toimestaan. Kun varoja oli tähän tarkotukseen käytettävissä vielä noin \$200, otettiin toimeen R. Widgren. Hän ryhtyi palvelukseemme tammiukuun 17 p:nä, ollen helmikuun 8 päivään. Hänen matkansa järjestettiin ensin Cape Goodin niemelle, jossa kipeimmin oli agitatsionia tarvis, käyden samalla puhumassa matkansa varrella olevissa osastoissa. Tällä matkallaan sai Widgren perustettua osaston Hyaniseen. Komitea keskeytti hänen matkansa tämän jälkeen kylmimmäksi talven ajaksi ja aloitettiin uudelleen maaliskuun 18 p., jatkuen huhtikuun loppuun. Matka järjestettiin ensin Massan pohjois-osan osastoihin ja sitte Mainen valtion huomattavimmille suomalaisasutuksille ja osastoihin, saaden tällä matkallaan herätettyä eloon lähes kaksi vuotta nukuksissa olleen West Parisin osaston. Mainen matkan jälkeen oli hänelle järjestetty Vappujuhlien ja punasen viikon ajaksi puhetilaisuuksia Cape Ann niemen osastoihin, jonne mentyään Widgren oli lyönyt laimin tehtävänsä, ruveten juopottelemaan, joten aluekomitean oli erotettava hänet toimestaan.

Näillä edellä mainituilla matkoilla olivat käyttövarat hupenneet jo niin vähiin, ettei toisen tilalle ottaminen voinut tulla kyseenkään ilman ettei olisi kannettu osastoilta edustajakokouksen myöntämää verotusta, johon kuitenkin päätettiin vasta viime tingassa ryhtyä, ja riippuvaksi kesäjuhlista, joihin ei enään ollut kuin puolentoista kuukautta aikaa.

Myöskin oltiin sitä mieltä, että kesän kuumimpana aikana ei vakituisen puhujan matkalla pitäminen vastaa tarkotustaan, joten jätettiin paikka haettavaksi, jota määräajan kuluessa hakivat: Heikki Sarenius, Canadasta; Esa Eronen, Ashburnhamista, Mass., ja Kusti Kopila, Norwoodista, Mass., joista toimeen valittiin K. Kopila. Kopila alkoi toimensa syyskuun 20 päivänä, ollen siinä marraskuun 14 päivään, jonka jälkeen hänelle annettiin lomaa piirin agitaattorikurssien ajaksi, jonne hänellä oli halu päästä oppilaaksi. Kopilan ensimmäinen matka järjestettiin eteläosaan Massan valtiota, Bostonin ympäristön ja Cope Ann niemen osastoihin ja sitte Maineeseen valtioon, käyden siellä joka osastossa ja tunnetuimmilla suomalaisasutuksilla.

Widgren oli alueen palveluksessa 42 päivää, pitäen sillä ajalla 32 puhetta, möi kirjallisuutta ja lehtiä \$68.30 edestä, josta prosentti tuotti \$20.49 ja kolehdit \$23.58. Palkkaan meni \$147.00 ja matkakaluihin \$29.76, joten hänen matkansa tuli alueelle maksamaan \$139.69, tehden \$3.15 päivälle.

Kopila oli alueen palveluksessa 59 päivää, pitäen sillä ajalla 50 puhetta, möi kirjallisuutta ja lehtiä yhteensä \$162.95 edestä, josta prosentti tuotti \$48.88 ja kolehdit \$44.18. Palkkaan meni \$191.75, kyyti y.m. kuluihin \$29.41, tullen alueelle maksamaan tältä ajalta \$128.10, tehden \$2.17 päivälle.

Tupa-agitaattorien puheaineiksi on määrätty: tehdä selvää sosialismista ja sen perusteista, terottaa valtiollisen ja taloudellisen

järjestymisen välttämättömyyttä, selostaa työväen oman kirjallisuuden ja sanomalehdistön merkitystä ja tarpeellisuutta, niin valtiolisessa kuin taloudellisessakin taistelussa, tehdä selvää päivän kysymyksistä ja tapahtumista, sikäli kuin niissä puheenaihetta ilmenee, sekä järjestää ja antaa ohjeita osasto- ja puoluetoiminnassa missä sellainen tulee kyseeseen.

Sikäli kuin osastoilta on tullut arvosteluja ja komitea on tupa-agitaattorien toimintaa seurannut, ovat kumpikin edellä mainitut tyydyttävästi täyttäneet toimensa, lukuun ottamatta edellä mainittua Widgrenin asiaa.

Vuoden lopulla päätti aluekomitea ryhtyä yllä pitämään erikois-agitatsionia paikallispuhujien avulla sellaisiin paikkakuntiin nähden, joissa sitä havaitaan erikoisemmin tarvittavan ja etupäässä sellaisille paikoille, joissa ei vielä ole osastoja. Tätä tarkotusta varten on pyydetty puhujiksi useampia tovereita, joista ovat lupautuneet jo A. E. Usenius, K. Wehter ja V. Niskanen. Samoin on eri paikkakunnilta kuulusteltu henkilöitä, joiden puoleen voidaan kääntyä puhetilaisuuksien järjestämisessä ja niiden ilmottamisessa, johon myöskin on saatu lupauksia. Tätä toimenpiteitä ei kuitenkaan ole keritty suuremmassa määrässä toteuttaa, ainoastaan päästy alkuun.

Paitsi edellä sanottua, on alueellamme ollut piirin luennoitsijat S. Nuorteva ja T. Tainio, joille piiritoimikunta oli järjestänyt useampipäiväiset luennot kaikissa osastoissa. Sen lisäksi on vielä osastojen puolesta järjeste-

tyissä agitatsioni-, luento- ja juhlatilaisuuksissa olleet puhumassa piirisihteeri V. Annala ja toimittajat F. J. Syrjälä, V. Boman, A. E. Usenius ja Y. Halonen.

Muiden orgaanien lähettämiä puhujia ei ole ollut, paitsi Toverin asialla Henry Askeli, käyden ainoastaan alueemme suuremmilla paikkakunnilla; hänen matkansa järjesti piiri-toimikunta.

Paikallispuhujat.

Komitean käytettävänä alueen paikallispuhujalistalla ovat olleet seuraavat toverit: A. E. Usenius, V. Niskanen, J. H. Oikemus ja A. Jokinen, Fitchburgin osastosta; K. Kopila, A. Lehto ja W. Sointu, Norwoodin osastosta; E. Eronen, Ashburnhamin osastosta; A. Wallenius, Lanesvillen osastosta; Oscar Hyytiäinen, Pittsfieldin osastosta; Anton Jäntti ja Lempi Simonson, N. Adamsin osastosta; W. Mäki, Joel Björklund ja alusta vuoden J. R. Tossavainen, Worcesterin osastosta ja K. Wehter, Mandi Wilson ja Ingrid Ketonen Quincyn osastosta. Näistä ovat komitean välityksellä käyneet puhumassa osastojen eri tilaisuuksissa: K. Wehter 6, K. Kopila 13, Mandi Wilson 4, Ingrid Ketonen 2, A. Lehto 5, J. R. Tossavainen 2, W. Sointu 2, V. Niskanen 1, W. Mäki 1, A. E. Usenius 1, J. Björklund 1, E. Eronen 2 kertaa, eli yhteensä pitäneet 40 puhetta. Sitäpaitsi ovat he kukin omissa osastoissaan ja suorastaan osastoista pyydettyinä, pitäneet useampia puheita, joten niiden luku nousee paljoa suuremmaksi mitä edellä on mainittu.

Paikallispuhujavälitys on komitealle tullut maksamaan \$184.01, joista osastoilta on peritty \$167.75, joten paikallispuhujatili osottaa \$16.26 tappiota tilikaudella. Perimättömiä puhujamaksuja on \$48.00 eri osastoilta.

Kehitys- ja kasvatustyö.

Osastoissa on kuluneen vuoden ajalla yhä enemmän pantu huomiota kasvatustyöhön. Useampiin osastoihin on tätä varten perustettu puhuja- ja keskusteluseuroja, joissa jäsenistölle tarjotaan tilaisuutta itsensä kehittämiseen, joissakin osastoissa on tässä päästy jo tuntuvasti edistymään ja saavutettu hyviä tuloksia.

Ihanneliitot ja sunnuntaikoulut.

Alueemme suurimmissa osastoissa ja paikkakunnilla on jo useampia vuosia ollut toiminnassa n.s. ihanneliittoja tai sunnuntaikouluja jäsenistön lapsia varten, joissa niille annetaan sosialistisen maailmankatsomuksen mukaista opetusta. Tällaisia kouluja on yhä enemmän ruvettu perustamaan, sikäli kuin kullakin paikkakunnalla on siihen ikään lapsia varttunut. Suurinta haittaa useassa osastossa tahtoo tehdä se, ettei ole ollut saatavissa kyvykkäitä opettajia niihin, mutta siihenkin nähden ovat sunnuntaikoulut tehneet menestyksellistä työtä nousevan sukupolven kasvatuksessa.

Kansalaistuttamiskysymys.

Kansalaistuttamiskysymystä on pidetty viereillä kehottamalla osastoja huolehtimaan jä-

seniensä kansalaistuttamisesta. Puhujien kautta on myöskin aina tilaisuuden sattuessa siitä koetettu huolehtia. Useissa osastoissa onkin ollut valittuina vakituiset kansalaistuttamiskomiteat, jotka antavat ohjeita ja neuvoja kansalaisiksi pyrkijöille, josta on johtunut, että viime vuoden aikana on tuntuvasti lisääntynyt kansalaispaperien otto.

Raivaajan ja Säkenien levitys.

Osastoja, niiden agitatsioni- ja kirjallisuustoimikuntia, sekä asiamiehiä on velvotettu pitämään erikoista huolta Raivaajan ja Säkenien levittämisestä ja niille uusien tilaajien hankkimisesta. Säkenien suhteen on kehoitettu ryhtymään erkoisryntäykseen järjestämällä paikallisia kilpailuja levittämisen edistämiseksi. Niissä osastoissa, joissa on otettu kehoitus huomioon ja järjestetty kilpailuja, on saatu lehtien tilaajamäärä tuntuvasti kohoamaan. Paikallispuhujia on myös kehoitettu kaikissa puhetilaisuuksissaan omistamaan osan puhe-ajastaan lehtiemme levittämisasialle.

Vaali-agitatsioni.

Valtio- ja kunnallisvaalien edellä annettiin kaksikin eri kertaa osastoille kehoitus paikalliseen vaalikihoitukseen, yhtymällä siinä muun kielisten osastojen kanssa yhteistyöhön missä se suinkin on mahdollista, tilaamaan ja levittämään vaalikihoituskirjallisuutta ja lentolehtisiä, sekä järjestämään etupäässä englanninkielisiä agitatsioni- ja katukokouksia, missä ei ole englanninkieliset

osastot ja toverit sitä tekemässä. Alueemme puhujia myöskin kehoitettiin valmistamaan vaalikiihoituspuheita mahdollisen tarpeen varalta. Erikoisemmin kehoitettiin järjestämään puhetilaisuuksia puolueemme valtiovirkailijaehdokkaille, jotka vaalien edellä kulkivat puhumassa.

Piirin agitaattorikurssit.

Piirin toimeenpanemille agitaattorikursseille, jotka olivat marras- ja joulukuun aikana Fitchburgissa, ei osanotto alueeltamme ollut niin suuri kun oli toivottu. Siihen lie-nee suurimpana vaikuttimena ollut loppuvuodella vilkastuneet työsuhteet, joten usealla, vaikka olisi ollut halukin mennä, ei ollut tilaisuutta päästä. Kun tällaisillekin kursseille meno ja niillä oleminen kysyy useamman kymmenen dollarin uhrausta ja kun näistä kursseilla kävijöistä toivotaan osasto- ja puoluetoimitsijoita, katsomme velvollisuu-temme olevan avustaa sinne sellaisia tove-reita, jotka olisivat halukkaita menemään, mutta eivät voi omilla varoillaan sinne itseään kustantaa. Asiaa tältä kannalta katsoen oli komitea sitä mieltä, että alueemme varoista olisi myönnettävä viisi 25.00 dolla-rin stipenttiä alueemme jäsenien haettavaksi, mutta kun komitealla ei ole päättämisvaltaa tällaisissa asioissa, päätettiin asia alistaa osastojen päätettäväksi osastokohtaisella äänestyksellä. Ehdotusta kannatti 14 osas-toa ja vastusti 3 osastoa, joten se tuli alue-järjestön päätökseksi ja julistettiin stipentit

haettavaksi. Määräajan kuluessa oli stipenttejä hakenut: Lyyli Ahtola Fall Riverin, Verner Niskanen Fitchburgin, Ester Sillanpää ja Alma Lähdemäki Norwoodin ja Otto Saarinen Quincyn osastosta. Kun hakijoita ei ollut useampaa kuin viisi, päätettiin jokaiselle antaa hakemansa stipentti. Toiset kaikki olivatkin kursseilla, paitsi Lyyli Ahtola ei ole aluekomitealle tuntemattomasta syystä sinne mennyt, joten avustuksen saajia oli ainoastaan neljä. Aluekomitean suositusta piirin stipentin hakua varten pyysivät: Lauri Brusila Fitchburgin, August Hieta Gloucesterin ja Kusti Kopila Norwoodin osastoista, sekä omalla kustannuksellaan mennäkseen oppilaaksi pääsy suositusta Hanna Nyqvist Norwoodin osastosta. Toiset kursseille osanottajat ovat suorastaan ilmoittautuneet piiritöimikunnalle, joten osanotto oli jonkun verran suurempi mitä tässä mainitaan.

Alueemme kesäjuhlat.

Viime kesäisten kesäjuhlien toimeenpano oli Fitchburgin osastolla, joka toimi juhlat heinäkuun 3, 4 ja 5 päiviksi. Nämä juhlat oli tarkoitettu alkujaan koko Massan sosialistien yhteisiksi juhliksi, kun valtiojärjestön päätös oli, että yleinen valtion edustajakokous ja kesäjuhla pidetään 4—5 päivinä edellä sanotussa paikassa. Tällaisen yhteen sattumisen johdosta päätti alueemme viime tammikuulla pidetty edustajakokous ehdottaa valtiokomitealle, että aluekomitea ja juhlien toimeenpaneva osasto luovuttaa, valtiokomitealle agi-

tatsionirahastoon juhlien voittovaroista 200 dollaria. Ehtomme hyväksyttiin, joten juhlien toimeenpano jäi edelleen Fitchburgin osastolle, ollen siinä nimellisesti Fitchburgin City Central komitea mukana. Juhlat onnistuivat kaikin puolin parhaiten mitä vielä on alueellamme ollut, niin yleisen osanoton kuin ohjelmansakin puolesta, joka teki suurenmoisen vaikutuksen ei ainoastaan sen osanottajiin, vaan sivusta katseleviin porvareihinkin, joten ei näiden agitatorinen merkityskään jäänyt vaille tarkoitustaan itse paikkakuntaan ja sen ympäristöön nähden. Puhdas rahallinen voitto oli \$1,390.81, jakaantuen: Alueen ag.-rahastoon \$893.11, Fitchburgin osastolle \$297.70 ja valtiokomitealle sovittu 200 dollaria.

Ensi tulevat kesäjuhlat.

Kun alueellamme tuntui yleisempänä mielipiteenä olevan, että seuraavat kesäjuhlat toimittaisi Worvesterissa, tiedustettiin Worcesterin osastolta ottaisiko se juhlat toimiakseen ja olisiko siihen paikkakunnalla ne edellytykset, joita niiden toimeenpano vaatii. Saatuamme tiedustelumme myöntävän vastauksen, alistettiin kysymys osastojen ratkaistavaksi: kannattavatko Worcesteria tulevien kesäjuhlien paikaksi, tahi ei? Täten saadaksemme tarpeeksi aikaa alkuvalmisteluille, jota vielä mainitun osaston puolesta painostettiin. Jokainen asiaa käsitellyt osasto kannatti Worvtesteria, tullen se täten aluejärjestön päätökseksi, joten kyseessä ole-

valle osastolle on annettu juhlien toimeenpano-oikeus, jossa onkin jo ryhdytty tarvittaviin alukuvalmistuksiin.

Edustajakokous ja yleisäänestykset.

Aluejärjestön edustajakokous pidettiin tammikuun 23—24 päivinä Worcesterissa, Mass., jossa käsiteltiin kokoukselle kuuluvia asioita. Edustettuna oli 12 osastoa, Piiritoimikunta, Raivaaja ja Aluekomitea, yhteensä 29 edustajaa.

Käsittelyn alaisena oli yhteensä 34 eriaasia, koskien pääasiallisesti agitatsioonisia kysymyksiä.

Yleisäänestyksellä on päätetty edellämainittu stidentinanto- ja kesäjuhlakysymys, sekä vuoden vaihteessa toimitettu aluekomitean vaali, jossa valituksi ovat tulleet tulevalle toimintakaudelle seuraavat: Otto Kortelainen 562 ään. Bostonin, Onni E. Saari 548 ään. ja J. F. Lahti 497 ään. Norwoodin, Toivo Nousio 451 ään. ja J. F. Särkinen 366 ään. Quincyn osastosta.

Lanesvillen rettelöt.

Lanesvillen osaston agitasionikomitea teki aluekomitealle valituksen, että osastossa ei ole otettu huomioon ja käsiteltäväksi heidän vaatimustaan panna toimeen tutkinto komitean ja osaston jäsenen A. Walleniuksen välisessä asiassa, samalla esittäen useampia erisyttöksiä valituksensa yhteydessä Wallenius-ta vastaan. Kun tällaisissa asioissa on lähin

päätämisenvalta asiaan kuuluvalla osastolla, velvoitettiin Lanesvillen osasto toimeenpanemaan asianmukaisen tutkimuksen ja antamaan siitä päätöksensä. Sen sijaan, että osasto olisi toiminut tutkinnon, valitsi se komitean, joka oli velvoitettu aluekomitealle selostamaan asiaa toiselta puolen Walleniuksen puolesta. Kun ei oltu otettu asiaa käsiteltäväksi toiseltakaan puolelta ja ag.-komitean puolesta tuli uusi valitus asian tällaisesta käänteestä, päätti aluekomitea, että osaston on otettava asia kokouksessaan esille siinä järjestyksessä kun aikaisemmin on määrätty, ellei se sitä määräajan kuluessa tee, ottaa aluekomitea asian tutkiakseen. Tämän päätöksen saatuaan oli osasto päättänyt kutsua aluekomitean tutkimaan asiaa ja järjesti tutkintokokouksen joulukuun 5 päiväksi.

Kun nähtiin, että asia ei muuten selvene, noudatti aluekomitea kutsua ja toimitti tutkinnon edellä sanottuna päivänä. Tässä pidetyssä tutkinnossa kuitenkin useammat ag.-komitean tekemät syytökset olivat vailla perusteita ja tarpeellisia todisteita, joista useat vielä oli syntyneet väärin ymmärryksistä ja persoonavaikuttimista, joihin puolestaan Walleniuskin oli antanut aihetta pitämässään puheissa. Raskauttavin syytös oli, että Wallenius oli union jäsenenä mennyt tekemään ammattityötään alle union paikkakunnalla saavuttaman palkkatariffin näin joutuen pois uniosta.

Tekoa piti aluekomitea paheksuttavana ja

toveriluoton menettämisen ansainneena, siksi kun Wallenius sopii asiansa union kanssa, perustuen siihen, että Wallenius on tällä menettelyllään menettänyt ei ainoastaan omien ammattitoveriensa, vaan vieläpä muidenkin taloudellisesti järjestyneiden työläisten luottamuksen ja rikkoen täten järjestöme sekä piirin päätöksiä, joita on tehty taloudelliseen järjestymiseen nähden.

Päätöksemme johdosta on Lanesvillen osasto ottanut Walleniukselta pois luottotoimet, siksi kun on selvittänyt asiansa kyseenalaisen unionsa kanssa.

Soittokuntien asia.

Fitchburgissa pidetyillä kesäjuhlilla oli soittokuntien puolelta vaadittu matkalaskujen yhteydessä maksettavaksi myöskin korvaus automobiilikyydeistä kaupungin ja juh-lakentän välisestä matkasta tehden 50c. mieheen. Juhlakomitean rahastonhoitaja kieltäytyi maksamasta mainittua lisävaatimusta, kysymättä siitä ensin aluekomitean mielipidettä ja alueemme asiaa koskevia päätöksiä. Aluekomitea tulkitsi alueen päätöksen soittokuntien vapaakyydeistä koskevan ainoastaan kyytimaksujen maksamista kunkin eri paikan ja sen paikkunnan välisestä matkasta, jolla juhlit pidetään ja kielsi sanottua lisävaatimusta maksamasta. Myöhemmin kuitenkin soittokuntien Liittohallinnolta tuli aluekomitealle uudistettu vaatimus mukaan liitettynä kaikkien toisten paitsi Fitchburgin osaston soittokunnan lasku, tehden yh-

teensä \$63.10. Aluekomitea edelleen kieltäytyi niitä maksamasta jättäen asian lopullisen ratkaisun tulevalle aluejärjestön edustajakoukselle.

Kirjevaihto ja tiedonannot.

Toimintakauden kirjevaihto käsittää 504 kirjettä ja postikorttia lähetyksinä ja jokseenkin saman verran tulleina, suurin osa joh-tuen puhujavälityksistä ja osastoille lähete-tyistä kiertokirjeistä. Kaikista komitean tärkeimmistä päätöksistä on aina ajallaan mai-nittu komitean tiedonantoina Raivaajassa, jo-ten ne ovat olleet aina tuoreeltaan järjes-tömme jäsenien nähtävänä ja tiedossa.

MASSAN AG.-ALUEKOMITEAN TILIT V:LTA 1915.

Tulot :

Edellisen tilikauden kassasiirto	\$ 142.28
Alueen ed.-kokousiltamasta Worces-	
rissa	23.53
Kesäjuhla varoja Quincyn osastoilta	100.00
Kesäjuhla varoja Fitchburgin osast.	793.11
Paikallispuhujista	167.75
K. Wehteriltä kirjallisuudesta	2.08
	<hr/>
	\$1228.75

Menot :

Suom. Sos. Kust. Yhtiölle	\$ 288.31
Tupa-agitaattoreille	118.91
Paikallispuhujille	184.01
Alueen stipenteihin	100.00

Komitean jäs. matka y.m. kuluja . . .	64.80
Worcesterin osastolle lainattu	50.00
Rocklandin os. laina maksettu	18.40
Sihteerin palkkioon 12 kk. a \$10.00 . .	120.00
New England Soc. osoite-ilm.	12.00
Työl. Luot.-Yhdist. osake	5.00
Posti-, telef.- ja sähkötyskuluja	18.51
Kassa seur. tilikaudelle	248.81
	<hr/>
	\$1228.75

Voitto- ja tappiotili.

	Dbt.	Crt.	Voitoksi	Tapp.
Edell. tilik. kassa \$	142.28		\$142.28	
Paikall. puhujatil.	167.75	\$ 184.01		\$ 16.26
Tupa-agit. tilillä		118.91		118.91
Kulunki ja sekal.	918.72	677.02	241.70	
Kassa seur. tilik.		248.81		248.81
	<hr/>			
Yhteensä	\$1228.75	\$1228.75	\$383.98	\$383.98

Omaisuus- ja velkatili.

V a s t a a v a a :

Rahaa kassassa	\$109.13
Talletus Työl. Luot. Yhdist.	139.78
Fitchburgin os. kesäj. varoja	100.00
Worcesterin osastolla laina	50.00
Osastoilta paik. puhujista	48.00
Työl. Luot. Yhdist. osake	5.00
	<hr/>
	\$451.91

V a s t a t t a v a a :

West Parisin osaston kassa	\$ 17.53
Puhdas omaisuus	434.38
	<hr/>
	\$451.91

Tilintarkastajain lausunto.

Tilit olemme tarkastaneet ja oikeaksi huomanneet. Ehdotamme tilivapautta aluetoimikunnalle.

Matt Mattila.

Erland Leino.

Olemme myöskin tarkastaneet Massan alueen yleis-äänestyksen tulokset aluekomitean henkilöiden vaalissa ja huomanneet ennen julaistun tiedonannon oikeaksi.

Matt Mattila.

Erland Leino.

Norwoodin osaston valitsemat alueen tilintarkastajat.

J. F. Lahti,
siht.-rahastonhoitaja.

Tili

Alueemme Tupa-agitaattori K. Kopilan matkasta syyskuun 20 p:stä marraskuun 14 p:ään 1915.

Tulot :

Paikkaunta	Kolehdit	Kirjallis. ja lehdistä
Pawtucket	\$ .70	\$ 1.00
Fall River	.40	4.55
W. Wareham	1.94	4.45
Sandwich & Sagamore .	3.17	15.45
W. Barnstable	1.55	8.70
Hyannis	1.20	6.30
Wellfleet	2.25	.35
Halifax	2.20	5.30

Abington	3.30	7.50
Quincy	1.60	4.15
Norwood	3.98	23.90
E. Boston	.92	3.40
Allston	2.15	25.15
Peabody	1.17	6.25
Lanesville	1.00	4.60
Gloucester	.85	4.75
Rockport	1.35	5.30
Waltham	—	6.00
Vinal Haven	.85	1.10
Rockland	—	.95
W. Rockport	.72	1.05
Thomaston	.60	.50
Long Cove	5.00	8.60
Monson	3.15	4.25
W. Paris	1.48	5.30
Portland	2.65	4.10
	<hr/>	<hr/>
	\$44.18	\$162.95

Kirjallisuus ja kolehdit yhteensä ..	\$207.13
Alueen ag. kassasta	14.03
	<hr/>
	\$221.16

M e n o t :

Palkkaan 59 p. a \$3.25	\$191.75
Matkakulut	28.16
Huoneiden vuokr. puhe tilais.	1.25
	<hr/>
	\$221.16

Voitto- ja tappiotili.

	Dbt.	Crt.	Voitoksi	Tapp.
Kirjallisuus tilillä .	\$162.95	\$114.07	\$ 48.88	
Kolehtitilillä	44.18		44.18	
Palkkatilillä		191.75		191.75
Kulunkitilillä		29.41		29.41
Tappio ag. kassaan	128.10		128.10	
Yhteensä	\$335.23	\$335.23	\$221.16	\$221.16

Massan ag. aluekomitean puolesta,
J. F. Lahti, siht.

Otettiin päivällisloma.

Pyk. 12. Kokous kutsuttiin päivällisloman jälkeen järjestykseen kello 2 j.p.p. Puheenjohtajana toimi K. Wehter. Toimitettiin nimihuuto, poissa oli F. J. Syrjälä.

Toimintakertomus arvostelua.

Pyk. 13. **Piiritoimikunta.** Kohta hyväksyttiin luettuna sellaisenaan.

Piirisihteerin toimi. Kohta hyväksyttiin ilman keskustelua.

Piirimme aluejärjestöt. Samoin tuli ilman keskustelua hyväksytyä.

Piirimme luennoitsijat. Synnytti keskustelun ensiksi ja mikä koskee piirissä toimineita luennoitsijoita ja varsinkin T. Tainiota, että piiritoimikunta menetteli tahdittomasti pitäessään häntä edelleenkin toimessaan, vaikka edellisen vuoden piirikokouksessa jo arvosteltiin siitä, että silloinen piiritoimikunta

oli ottanut mainitun henkilön piirin palvelukseen. Myöskin siitä, että Tainio ei ole yhtynyt vielä sos. puolueeseen Amerikassa ja niinollen on ollut ainoastaan jäsen Suomessa. Mainen alueen edustaja moitti piiritoimikuntaa siitä, ettei sinne ole lähetetty luennoitsijoita lainkaan. New Yorkin alueen puolelta huomautettiin, että piiritoimikunta oli sinne luvannut S. Nuortevan ja alueelle oli jo järjestetty luentotilaisuudet, vaan luennoitsija ei tullutkaan. Sensijaan annettiin hänen kiertää yhä Massassa. Toisia piirissä liikkuneita luennoitsijoita vastaan ei ollut muistuttamista, kuten W. Boman'in ja E. Parraksen suhteen, vaan tunnustettiin heidän täyttäneen tehtävänsä kunnollisesti. Ohion ja Pennsylvanian edustajat antoivat senvuoksi muistutuksia, ettei Parraksen luentoja alettu Ohioista, jonka kautta P. matkusti suoraan New Yorkin alueelle luennoimaan, tullessaan länneltä.

Piiritoimikunnan puolesta vastasi piirisihteri useihin eri muistutuksiin ja syytöksiin, mainiten m. m. siitä, ettei piiritoimikunnalle saapunut muistutuksia Tainion uudistetun matkan kestäessä, vaan että kun sellainen tuli Peabodysta, sikäläisen agitatsioonikomitean taholta, niin hänen toimensa heti sen jälestä lopetettiin.

Mitä E. Parraksen matkan alkamiseen tulee, niin oli se luvattu New Yorkin alueelle ensiksi luennoimaan. — Asia meni täten valiokuntaan.

Aluetoimikuntain puhujat. Kohta hyväksyttiin luettua sellaisenaan.

Naisten-päivän vietto. Kohta hyväksyttiin ilman keskustelua.

Yksityiset puhujat. Samoin hyväksyttiin ilman keskustelua.

Agitaattorikurssit. Viimeisten agitaattorikurssien toimintakertomuksen kohdan luettua, tuotiin ilmi New Yorkin alueen edustajain taholta, että aineiden järjestelyä kurssilla ei ole piiritoimikunnan taholta asiallisesti tehty, vaan puutteellisuuksia on ilmennyt, varsinkin, että aineet ovat olleet liian laajoja, niin lyhyellä ajalla kuin kurssit ovat kestäneet. Nuorteva ja Boman kurssien luennoitsijoina, edellinen niiden johtajana, selostivat puolestaan arvostelun olevan suureksi osaksi aiheetonta, mikä koskee N. Y. aluekokouksen päätöstä, jossa mainitaan sekaannuksia olleen opettajien ja oppilaiden välillä. S. N. kyllä tunnusti, että luentoja oli liian paljon ja toivoi vastaisuudessa niihin tehtävän muutoksia, että jää enemmän aikaa harjoittelulle. Kurssien pitoaikaan nähden useimmat puhujat olivat sillä kannalla, että ne olisivat onnistuneimmat tammi- ja helmikuun ajalla.

Kahviloma.

Pyk. 14. Kokous kutsuttiin järjestykseen kello 4,15 j. p. p. Työjärjestysvaliokunta esitti myönnettäväksi puheoikeuden seuraaville henkilöille: K. G. Lindström, J. Kotiranta, W. Niskanen ja A. Rivers. — Hyväksyttiin.

Pyk. 15. Jatkettiin toimintakertomus arvostelua.

Agitaattorikurssit. Barren, Vt., edustaja moitti piiritoimikuntaa siitä, että se on maksanut kursseilla toimineille luennoitsijoille palkan, (naurua) koska he samalla aikaa ovat vakinaisella palkkalistalla "Raivaajassa". Toisaalta selitettiin, että piiritoimikunnalla ei ole ollut tilaisuutta saada ilmaista työvoimaa luentotyöhön, joiden valmistamiseen he ovat kuluttaneet omaa vapaa-aikaansa yli tavallisten puoluevelvollisuuksien osastojen y.m. toimissa. Jotkut edustajat olivat sitä mieltä, että piiritoimikunta on tehnyt velvollisuutensa ja koettanut parhaansa niiden onnistumiseksi. — Asia meni valiokuntaan.

Yleisäänestykset, — vappujuhlat ja punasen viikon vietto. Kohdista lausuttiin piiritoimikunnan taholta, että viime vuoden piirikokouksen hyväksymät ja samoin yleisäänestyksellä hyväksytyt piirin säännöt olivat jääneet painattamatta siksi, että Suom. Sos. Järjestön Toimeenpanevalkomitea oli asettunut jarruttamaan niiden hyväksymistä, määräämällä piiritoimikunnan poistamaan vappujuhlien pitoa koskevan kohdan säännöistä, — voimatta silti, Toim. kom. esittää sääntömääräisiä päätöksiä määräyksensä tueksi — ja sitten asettamalla vastapainoksi esityksen yleisäänestykselle, jolla nyt järjestö antoi vastaisuudessa — vappujuhlien toimeenpanon — S. S. J. Toimeenpanevan komitean huoleksi. Järjestön Toim. komiteaa arvosteltiin menettelynsä johdosta ja ehdotettiin lausuttavaksi

paheksuminen siitä S. S. J. T. komitealle. Barren, Vermontin edustaja tapansa mukaan moitti piiritoimikuntaa juuri siitä, että piiritoimikunta ei heti alistunut Toim. komitean määräysten kannalle. Osa edustajista oli sitä mieltä, että tulevaisuudessa epäilemättä vappujuhlat tulevat yhteisiksi vieraskielisten osastojen kanssa, jolloin rahantekomahdollisuus poistuu ja tilaisuudet tulevat osoittamaan ainoastaan agitaattorisen puolen. Vappujuhlien onnistumista epäiltiin Toim. kom. toimeenpanemana. Kokous keskeytettiin kello 6 j.p.p.

TOINEN KOKOUSPÄIVÄ.

(Keskiviikkona, helmik 23 p.)

Pyk. 16. Kokous alkoi kello 9 a.p.p. Puhetta johti K. Wehter. Toimitettiin nimihuuto, poissa oli H. Nurmi ja F. J. Syrjäla, hieman myöhästyneinä kuitenkin saapuivat.

Pyk. 17. Jatkettiin keskustelua toimintakertomuksen kohdasta "Yleisäänestykset — vappujuhlan vietto". Asiasta lausuttiin yhä, että S. S. J. T. komitea on menetellyt väärin, sillä sen järjestön ylimpänä orgaanina täytyisi tietää järjestön päätökset ja säännöt ja noudattaa niitä, niin kuitenkin se ei menetellyt vappujuhlaa koskevassa kysymyksessä, Itäpiirin sääntöihin nähden, hyväksyttäessä. Toimeenpanevalle komitealle ehdotettiin annettavaksi menettelystään paheksuminen. Piiritoimikuntaa myös moitittiin siitä, että se leväperäisesti suhtautui mainittuun asiaan. Tähän päättyi yleiskeskustelu.

Äänestyksellä ratkaistiin seuraava: 9 äänellä 6 vastaan ei hyväksytty toimintakertomuksen yllämainittuja kohtia sellaisina. II äänellä 4 vastaan päätettiin antaa muistutus Suom. Sos. Järjestön Toimeenpanevalle komitealle. II äänellä 2 vastaan kumoutui ehdotus, että piiri- ja toimeenpanevalle komitealle annetaan paheksumislause. Asia siirtyi valiokunnalle.

Osastojen talonrakennushommat ja niiden avustukset. Kohta hyväksyttiin sellaisenaan.

Keräyslistat yksityisten hyväksi. Myös luettua hyväksyttiin.

Kansallispuolueelle vaalitaistelurahaston kerääminen vuoden 1916 vaalitaistelua varten. Samoin sellaisena hyväksyttiin.

Pieniä rettelöitä eri osastoissa. Toimintakertomus kohdasta tämän luettua, alkoi keskustelu ja m. m. Barresta käsin huomautettiin, että piiritoimikunta on vaan noin ilkamoiden selostanut heille Brooklynin osaston ehdokkaiden asettamista piirikokousta varten, joita ei asetettu julki äänestystä varten. Piiritoimikunnan puolelta heti selostettiin sanottu asia ja kumottiin repostelu. J. Pettersson anoi kunniansa puolesta lähempää selostusta piiritoimikunnalta, häntä koskevaan osaan kertomuksessa. Ja sai. Toimintakertomuksen puutteellisuuden suhteen mainittiin, että kun ei ole edes mainittu Brooklynin, N. Y. osaston rettelöitä, eikä tutkimuksen suhteesta, vaikka viime vuoden piirikokous on antanut selvän määräyksen piiritoi-

mikunnalle toimenpidettä varten (v. 1915 pöytäkirja, pyk. 62.). Erien, Pa. ja Troyn, N. H. osastojen suhteen mainittiin, että piiritoimikunnan olisi täytynyt yrittää tarmokkaammin toimia. New Castlen, Pa., s. s. osaston suhteen lausuttiin, että siellä suurimmaksi osaksi vaikuttaa tietoisten toimintavoimien puute, kun rakentavaa käytännöllistä puolta edistävät voimat ovat olleet heikkoja ja niitä on vähän.

Tämän tilanteen poistamiseksi ehdotettiin vakavan kasvatustyön ulottamista piiritoimikunnan puolelta nyt tulevana toimikautena. — Kahviloma.

Pyk. 18. Kokous kutsuttiin järjestykseen kello 10.45 a. p. Työjärjestysvaliokunta ehdotti myönnettäväksi puheoikeuden A. Tammiolle. — Hyväksyttiin.

Pyk. 19. Toimintakertomus osasta "Pieniä rettelöitä eri osastoissa" jatkui ja A. Tammi, Brooklynistä selosti sen kyseessä olleen edustajaehdokkaiden asettamisen piirikokousta varten, että niitä ehdokasnimisiä B. osaston puolelta ei ole ollenkaan lähetettykään piiritoimistoon, samoin hän selosti v. ja u.-seura Kaleva-juttua ja sen hommaa osaston liepeillä. Tästä voimistelualasta ja seurain toiminnasta olisi myös ollut mainittava toimintakertomuksessa, lausuttiin ja vastaisuudessa ehdotettiin siihen piiritoimikunnan huomion kiinnittämistä. — Asia meni valiokuntaan.

Piirimme lehtien Raivaajan ja Säkenien kanta. Siirrettiin loppukäsittelyyn, kun toi-

mintakertomus oli katkonainen ja niin ollen keskustellaan samaa yhteyttä käsittävässä loppuosassa.

Kansalaistuttamiskysymys. Kohdan luetua, hyväksyttiin.

Ihanneliittokysymys. Kohta samoin hyväksyttiin sinällään.

Piirin tilasto, osastot ja jäsenluku. Synnytti keskustelun ja lausuttiin m. m., että piiritoimikunnan puolelta lähetetyt kiertokirjeet ovat olleet laimentavia ja on se kohdaltaan vaikuttanut heikentävästi osastotoimintaan, kun ei ole kylliksi selostettu asioita aikanaan. Marlboron ja Schenectadyn suom. sos. osastot, jotka p. t. kertomuksessa mainitaan, ovat lopettaneet toimintansa vuoden vaihteessa. Katsottiin, että niistä selostus olisi kuulunut tämän toimintakertomuksen yhteydessä ja tälle kokoukselle. Piirisihtööri selosti ajatuksenaan, että se kuuluu tulevassa kertomuksessa mainita ja puheiden lukumäärä ei vastaa toimintakertomuksessa koko lukumäärää, sillä todellisuudessa se on paljon suurempi, siihen on vaikuttanut se, kun osastojen virkailijat eivät kaikki ole täyttäneet eivätkä palauttaneet tilastokaa-
vakkeita piiritoimistoon.

Tämän asian auttamiseksi huomautettiin, että piiritoimikunnan olisi pitänyt antaa piirin lehdessä julkinen huomautus osastoille. — Asia siirtyi valiokunnalle.

Piirimme yleinen tilanne. Tämä toimintakertomuksen kohta ilman keskustelua hyväksyttiin. — Päivällisloma.

Pyk. 20. Kokous kutsuttiin järjestykseen kello 2 j. p. p. Puhetta johti W. Boman. Toimitettiin nimihuuto, saapuvilla olivat kaikki edustajat. Työjärjestysvaliokunta ehdotti myönnettäväksi puheoikeuden A. Jalkaselle. — Hyväksyttiin.

Pyk. 21. Jatkettiin arvostelua toimintakertomuksesta, sen viimeisestä kohdasta "Lopuksi".

Siitä kohdasta oli arvostelematta jäänyt ai-noastaan se osa jossa puhutaan piiritoimikunnan suhtaantumisesta yleisäänestykseen, jolla järjestön ja sen ulkopuolella olevien "radikaalien" yhtymistä aijottiin toteuttaa. Keskustelussa ilmeni toiselta puolen se mielipide, että piiritoimikunta yleensä suhtaantui mainittuun yleisäänestykseen oikealla tavalla, ka-joamatta asiaan enemmän, kuin se oli teh-nyt. Nuorteva (S. S. J. T. K. edustaja sil-loin) puolestaan selosti niitä perusteita ja vaikuttimia, mitkä aiheuttivat sovinnon hie-romisen järjestön ja sen ulkopuolella olevan "radikaalisen" ryhmän välillä, Kansallisko-mitean viimeisessä kokouksessa. Siitäkin se-lostuksesta osa edustajia sai sen käsityksen, että piiritoimikunnan olisi ollut esitettävä kan-tansa asian ollessa äänestyksellä, koska ker-ran yllämainittu selostaja on sanotusta asiasta kirjoittanutkin piiritoimistoon m. m. W. Boman lausui, että hän yksityisesti on sitä mieltä, että piiritoimikunnan olisi pitä-nyt "radikaalien" ja järjestömme välistä so-vintokysymystä koskevassa julistuksessaan teroittaa jäsenistölle järjestömme hyväksy-

miä päätöksiä ja kehoittaa jäsenistöä äänestämään selvästi sovittelua vastaan, eikä jäädä puolueettomaksi tai kannattomaksi. New Yorkin ja New Jerseyyn valtion s. ag. alueen edustajien taholta selostivat alueensa päätöksen, jossa paheksuttiin piiritoimikunnan kannattomuutta, koska kerran järjestön edustajat olivat sivuuttaneet järjestön päätökset "radikaaleihin" nähden, hieromalla sovintoa, niin olisi piiritoimikunnan täytynyt esittää selvä kanta ja järjestön päätökset piirin ylimpänä orgaanina. Ehdotettiin annettavaksi piiritoimikunnalle paheksumislause ennen asian valiokuntaan lähettämistä. Toimitetussa äänestyksessä hyväksyttiin piiritoimikunnan menettely 14 äänellä 6 vastaan. W. Hedman ilmoitti New Yorkin ja New Jerseyyn alueen edustajien puolelta jätettäväksi vastalauseen pöytäkirjaan. — Asia meni valiokuntaan. Tähän päättyi toimintakertomus arvostelu. (Ponsi sivulla 166).

PIIRITOIMIKUNNAN TILIKERTOMUS.

Pyk. 22. Piirisihteeri esitti tilikertomuksen ja tilintarkastajain lausunnon. Ne ovat seuraavat:

Tilikertomus ja tilipäätös itäpiirin piiritoimikunnan tuloista ja menoista tammik. 1 päivästä 1915, tammik. 1 päivään 1916.

Tulopuoli.

Palkkatililtä \$21.50, joka on peritty osatoilta kun niille on välitetty tilapäispuhujia. Seka-

laisten tililtä, \$72.35, huomattavimpana tuloeränä tällä tilillä on osastojen toimeenpanemat ilmat luentojen yhteydessä. Agitaattorikurssitili edellisen vuoden kassan kanssa \$1,591.36. Piirikokousvero-tili, \$1,752.45. S. s. järjestöltä tullut vero-osuus \$1,472.31. Vappujuhlista \$512.99. Piiriverosta \$1,552.30. Talletustililtä \$8.51. Matkatililtä \$8.20.

Menopuoli.

Palkkoihin \$3,035.60. Sekalaisia \$514.84. Agitaattorikursseista, luennoitsijain palkkoihin ja stipendeihin \$1,236.29. Piirikokouskustannuksiin \$993.77. Pöytäkirjan kustantamisesta tappio \$30.15. Kalustoon \$35.00. Vappujuhla-merkkien painattamiseen \$60.00. Piiriveromerkkien painattamiseen \$5.00. Matkakuluihin \$352.61.

Allaoleva tilipäätös osoittaa piiritoimikunnan tiliaseman seuraavaksi tammik. 1 päivänä 1916:

VARAT:

Käteistä rahaa	\$ 640.55
Kalusto	216.71
Tilisaatavat osastoilta	274.60
Kirjallisuutta	59.73
Entinen tasaus	4.37
Tappio viime vuodelta	146.98

1,342.94

VELAT:

Piirikokousverotilille	758.68
Raivaajalle velkaa	575.75
Talletuksia	8.51

1,342.94

VOITTO JA TAPPIOTILI:

Voitoksi:

Agitaattorikurssitililtä	355.07
S. S. Järjestöltä tulleesta vero-osuud.	1,472.81
Vappujuhlista	452.99
Piiriveroista	1,547.30
Tappio	146.98
	<hr/>
	3,975.15

TAPPIOKSI:

Palkkoihin:

T. Tainiolle	815.00
S. Nuortevalle	780.00
W. Bomanille	100.00
E. Parrakselle	255.00
Geo. E. Roever	10.00
Tilintarkastajain palkkio	10.00
Y. Haloselle	6.50
A. E. Useniukselle	4.00
F. Aaltoselle	15.00
W. Hedmannille	4.00
J. Välimäelle	5.00
Piiritoimikunnan jäsenille	24.00
W. Niskaselle	3.00
F. Bromanille	5.00
V. Annalalle	999.10
	<hr/>
Palkkatilille peritty osastoilta	3,035.60
	21.50
	<hr/>
Tappio palkkatilillä	3,014.10

SEKALAISTEN TILI:

Postikuluihin	104.17
Konttoritarpeisiin	80.42
Sähkösanomiin ja telefooniin	16.08
Piiritoimikunnan jäsenten matkakul.	181.70
Ilmoituksiin	10.37
Lentolehtiseen, joka Keskipiirikomi tean kanssa yhteisesti kustannet.	25.00
Välitykseen, expressikuluihin	9.90
Keskusvirastolle pöytäkirjoista ja säännöistä	1.45
Pöytäkirjoista	85.75
	<hr/>
	514.84
Sekalaisten tili antanut tuloina	72.35
	<hr/>
Tappio sekalaisten tilistä	442.49
Matkakuluihin	344.41
	<hr/>
Vuokraan	144.00
Piirikokouksen pöytäkirjan kust. tap.	30.15
	<hr/>
	3,975.15

Itäpiirin piiritoimikunnan puolesta sihteerirahastonhoitaja

V. ANNALA.

Alla seuraa tilintarkastajain lausunto piiritoimikunnan tileistä vuodelta 1915.

Itäpiirin piirikokoukselle 1916:

Itäpiirin piirikomitean tilit vuodelta 1915 olemme tarkastaneet ja huomanneet ne todistus-

kappaleitten kanssa yhtäpitäviksi ja tilipäätöksen tilikirjan mukaiseksi, joihin seikkoihin katsoen ehdotamme asianomaisille täydellistä tili-vapuden myöntämistä.

Fitchburgissa, Mass., helmik. 18 p. 1916.

P. Pajunen ja V. Rissanen.

Tilikertomus lähetettiin sellaisenaan valio-kuntaan. (Ponsi sivulla 169).

Piirimme lehtien Raivaajan ja Säkenien arvostelu.

Pyk. 23. Raivaajan ja Säkenien toimitus-arvostelussa edustajat lausuiivat tyytyväisyytensä lehden periaatteelliseen puoleen, lukuunottamatta yhtä edustajaa, joka ilmaisi Raivaajan sotautisten olleen heiluvia, eli n.s. sotasosialistien kannan puolustajia, ollen liiaksi saksalainen y. m. Moitittiin myös hie-man siitä, ettei toimitus olisi tarpeeksi asti selviteltyt n. s. "industrialisen unionismin" periaatteita. Toimitussivulla huomautettiin olleen liian paljon käännöksiä ja vähemmän omintakeisia artikkeleita, joka suhde olisi saata-tava muutettua toiseksi, jos ei muuten, niin toimitusvoimaa lisäämällä. Yleistenuutisten mainittiin yleensä hyvin toimitetun, lukuun-ottamatta sitä seikkaa, että joitain samoja uutisia oli ollut erilaisesti selostettuina. Sa-nottiin jossain määrin harjoitetun jonkinlaista sensuuria. Iltamapuhveja mainittiin olleen liian paljon. Paikkakuntain uutisia pitäisi edelleen kehittää tarkoitustaan vastaavm-miksi. Toimituksen puolelta F. J. Syrjälä,

Raivaajan vastaavana, vastasi ja torjui useita moitteita, sekä selitti niiden aiheuttamat syyt, että mahdollisia väärinkäsityksiä, varsinkin mikä koskee toimituksen suhdetta n. s. sotasosialismiin ja osoitettiin, että arvostelija oli erehtynyt toimituksen kantaan nähden siinä. Myös (Boman) selosti, että joskin paikkakuntakirjeenvaihtajien toiminta on edistynyt, niin toivoi, että osastot yhä enemmän siihen kiinnittäisivät huomiota ja koska Fitchburgin osastoa koskevia uutisia on huomautettu, niin tehtäköön selvä supistusrajoitus, että toimituksessa osataan siten suhtautua. — Asia meni valiokuntaan. (Ponsi sivulla 164).

Sääntömuutosehdotukset Itäpiirijärjestön sääntöihin.

Pyk. 24. Luettiin seuraavat sääntömuutos- ja lisäysehdotukset piirijärjestön sääntöihin:

I. Sääntömuutosehdotuksia piirin sääntöihin.

(Alustus Itäpiirin piirikokoukselle.)

Ehdotamme seuraavan muutoksen nykyään voimassa oleviin piirimme sääntöihin. 3:n luvun 3:teen pykälään loppulisäykset: sekä julaista piirin lehdessä.

Perustelut:

On varmaa, että puolueasioita seuraava jäsenistö myöskin haluaisi tutustua piirikokoukselle esitettyihin asioihin ja evästyksiin, ollakseen selvillä evästämään edustajia piirikokoukseen. Nykyisin voimassa olevien määräysten mukaan on se jäsenistölle mahdotointa tutustua piirikokoukselle esitettyihin

alustuksiin, kun alustuksia lähetetään yksi jokaiselle osastolle ja se luetaan osaston kokouksessa, niin on siinä yhdellä kertaa luetuna perusteellisesti tutustuminen alustuksiin mahdollista, että sillä yhdellä kuulemisella voisi täydellisesti evästää edustajia piirikokoukseen.

Seuraava muutosehdotus piirimme sääntöihin:

Ehdotamme lisättäväksi piirimme sääntöihin 4:nen luvun 1:sen pykälän "b" kohtaan: ja toimittaa se lehdessä julaistavaksi.

Perustelut:

Ottaen huomioon, että jäsenistö on halukas tietämään mitä heidän valitsemansa toimitsijat toimivat ja ainoana keinona on millä jäsenistö voi seurata eri puolueorganien toimintaa, että niiden kokousten pöytäkirjat julaistaan puoluelehdissä. Vedoten siihen, että S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean kokousten pöytäkirjat julaistaan puoluelehdissä, niin on se myöskin tervetullutta jäsenistölle, että piiritoimikunnan kokouksen pöytäkirjat julaistaan samalla tavalla. Viime aikoina kyllä on piiritoimikunnan puolesta noudatettu tätä tapaa, mutta ei suinkaan ole paremmaksi, jos se määrätään sääntömääräisenä toimenpiteenä.

Alustus hyväksytty Worcesterin s. s. osaston kokouksessa.

II. Sääntömuutosehdotus. Vappujuhlan vietto.

(Alustus piirikokoukselle).

Edellyttäen, että nykyään äänestyksen alai-

senä oleva vappujuhlien järjestämiskysymys, sekä juhlista kertyneitten varojen käytön määrittelemineen jää kunkin eri piirin asiaksi ehdottaa Rockportin s. s. osasto piirikokouksen päätettäväksi, että vappujuhlien viettoa ja niistä kertyneitten varojen käyttöä koskeva kohta piirimme säännöistä poistettaisiin.

Sen sijaan voisi piirikokous harkita ja päättää muista varojen hankintakeinoista, korvatakseen tämän kautta johtuneen menetyksen piirimme agitatsioonirahastoon.

Perusteluna edelläolevaan:

Viitaten säännöissäkin mainittuun kohtaan, jossa velvoitetaan osastoja toimimaan vappujuhlan vieton yhteiseksi kaikenkielisten kanssa sellaisilla paikkakunnilla joissa se on mahdollista. Tämä seikka mielestämme vie eheyden tältä sääntöpykälältä. Tämän lisäksi on paikkakuntia, joissa, sekä agitatsiooniselta, että mielenosoitusjuhlan kannalta katsoen olisi edullisempaa, jos vappujuhlat toimittaisiin yhdessä. Saadaksemme tämän kautta vappujuhlat muodostumaan todelliseksi kansainväliseksi juhliksi, joissa järjestynt työväki yhteisesti toimeenpanisi valtavia mielenosoitusjuhlia. Tällä tavoin toimiminen juhlien suhteen käy mahdolliseksi, kun ei juhlista kertyneitä varoja ole jo edeltäpäin määritelty mihin niitä tullaan käyttämään.

Rockportin s. s. osasto.

Ylläolevat luettua siirrettiin sellaisenaan sääntövaliokuntaan. (Ponsi sivulla 170).

Piirisihteerin toimi.

Pyk. 25. Mainitusta asiasta oli laatinut alustuksen Rockportin s. s. osasto ja Norwoodin s. s. osasto, jotka ensin luettiin ja on ne seuraavat:

Alustus piirikokoukselle, koskeva piirisihteerin valintaa.

Rockportin s. s. osasto "Murtaja" ehdottaa, että Itäpiirin piirisihteerin toimi, jos mahdollista, alistetaan sivutoimena hoidettavaksi, josta myönnettäköön kohtuullinen palkka, taikka jollei sitä voida sivutoimena hoitaa, niin älköön otettako piirisihteerää valittaissa puhuja- ja luennoitsijakykyjä huomioon, vaan, että kelpoisuusehtona vaaditaan ainoastaan kykyjä konttoritehtäviin.

Perusteluja:

Syystä, että sihteeriltä kun vaaditaan luennoitsija- ja puhujakykyjä, niin on luonnollista, että hänelle täytyy maksaa korkea palkkaa. Luentomatkat tulevat matkakulujen vuoksi kalliiksi, kun hänen on järjestettävä matkansa vaan lyhyeksi aikaa ja on hänen heti palattava konttoriinsa, niin kyytikulut jokaista luentoa kohti tulevat kalliiksi. Kustannukset kohoavat kyytikulujen vuoksi suhteellisesti kalliimmaksi, kuin varsinaisten luennoitsijain, jotka voidaan järjestää siten, että niillä on tilaisuus samalla paikkakunnalla luennoida useampana iltana peräkkäin.

Rockportin s. s. osasto.

Alustus koskeva piirisihteerin valintatapaa.
Perustelut:

Nykyään piirisihteerin valitsee piirikomitea, jota tapaa emme pidä käytännöllisenä seuraavista syistä: S. S. J. sihteeri valitaan yleisäänestyksellä, niin miksi ei myöskin voitaisi piirisihteeri valita samoin piirin yleisäänestyksellä. Piirijärjestön säännöissä sanotaan, samoin kuin S. S. Järjestönkin säännöissäkin, että ne eivät saa olla ristiriidassa toistensa kanssa ja niin ollen tämä kohta joutuu olemaan ristiriitainen ja vielä, kun kerran jäsenistöllä on velvollisuuksia, niin myöskin annettakoon heille valtaa määrätä näinkin tärkeässä kysymyksessä. Jäsenet joukkona voivat paremmin osua oikeaan, kuin se pieni joukko, jossa vielä lisäksi saattaa olla persoonasuhteitakin vaikuttamassa. Siksi ehdotamme:

Että piirisihteeri valitaan piirin yleisäänestyksellä, samassa järjestyksessä kuin järjestön sihteerikin.

Norwoodin s. s. osaston alustuskomitea:
Matti Mattila, W. Aho, E. Leino ja
Onni E. Saari.

Keskustelussa enemmistö edustajista oli vakinaisen piirisihteerin pitämisen kannalla. Samoin ilmeni aluekokousten ilmoitetuista päätöksistä kokoukselle, samoin piirisihteerin valintatavasta, että sihteerin valinta pidetään ennallaan, nim. sihteerin valitsee piiritoimikunta. Toimitetussa äänestyksessä, että piirisihteerin toimi pidetään edelleenkin vakinaisena, sai 17 ääntä 1 vastaan. Sekä piiritoimikunta valitsee edelleen sihteerin, 15 ääntä 4

vastaan. — Asia meni valiokuntaan. (Ponsi sivulla 170).

Piiritoimikunnan kotipaikka.

Pyk. 26. Asiasta oli Norwoodin s. s. osasto laatinut alustuksen. Sen sisältö on seuraava:

Alustus koskeva piiritoimikunnan kotipaikan muuttamista.

Viime vuoden piirikokoukselle tehtiin osastomme taholta ehdotus piirikomitean muuttamiseksi New Yorkiin. Vaikka se ei saanut piirikokouksessa sanottavampaa huomiota osakseen, päätti osasto asiaa tarkoin harkittuaan, esittää tämän kysymyksen uudelleen seuraavalle piirikokoukselle ja kehoittaa osastoja tätä tarkoin harkitsemaan evästäissään piirikokoukseen meneviä edustajia.

Raivaajan toimittajien toimiessa piirikomitean jäseninä, ovat toimintavoimat keskittyneet samoille henkilöille. Tällätavoin toiminta keskitettynä, käyttävät useinkin toimitsijat toimintavaltaansa tavalla, joka ei ole järjestötoiminnallemme eduksi.

Senlisäksi on tunnettua toimihenkilöiden kyllästymisen, ollessaan useampia vuosia peräkkäin toimikuntien jäseninä; ja myöskin on tunnettua, että monellakaan paikkakunnalla ei löydy useampia tarpeeksi kykeneviä toimihenkilöitä näihin toimiin, jotta olisi varaa antaa entisten levätä. Tästäkin syystä olisi järjestötoiminnallemme eduksi, että piirikomitean sijaitsemispaikka muutettaisi.

Edellä sanotun perusteella ehdotamme:

Että Itäpiirin piirikomitean kotipaikaksi määrätään New York; ja jäsenet siihen valitaan 3 New Yorkin, 3 Brooklynin ja 1 White Plainsin osastoista.

Norwoodin s. s. osaston alustuskomitea:
Matti Mattila, W. Aho, E. Leino ja
Onni E. Saari.

Keskustelussa yleensä oltiin sillä kannalla, että piiritoimikunnan kotipaikka pidetään entisessä paikassa. Tämän ohella myöskin ehdotettiin Maynardin osastosta valittavaksi piiritoimikuntaan jäseniä, ei saanut kannatusta. Äänestyksessä Fitchburg, piiritoimikunnan kotipaikkana sai 13 ääntä 3 vastaan. — Valiokuntaan. (Ponsi sivulla 170).

Aluekomiteain edustus piirikokouksissa.

Pyk. 27. Kysymyksen alusti K. Wehter, m. m. mainiten, että kun piirikokouksessa tulee yhtä ja toista esille alueen asioista, joihin olisi saatava lisäselitystä aluekomitealta tai jos satutaan sitä jostain syyttämään, niin olisi siitä hyvä olemassa myös edustaja piirikokouksessa, vastineen antoa varten. Ehdotti, että näiden edustajain matkat kustantaisi aluekomiteat.

Keskustelussa asiaa hieman pohdittua, katsottiin se vielä epäkypsäksi, joten se esitys sellaisenaan ei saanut kannatusta. Tämän ohella ehdotettiin myös toinen esitys, että säännöissä määrättäisiin aluekomiteat lähet-

tämään edustajansa piirikokoukseen. Ehdotukset hylättiin 13 äänellä 3 vastaan.

Toinen kokouspäivä päättyi kello 6 j.p.p.

KOLMAS KOKOUSPÄIVÄ.

(Torstaina, helmik. 24 p:nä).

Pyk. 28. Kokous alettiin kello 9 a. p. Puhetta johti K. Wehter. Toimitettiin nimihuuto, poissa oli F. J. Syrjälä ja W. Hedman, jotka pian myöhästyneinä saapuivat.

Agitatsiooni- ja valistustyön järjestäminen.

Pyk. 29. Työjärjestyksen mukaan seurasi järjestyksessä keskusteltavaksi agitatsiooni- ja valistustyön kohta, a) Luentotyö. Siitä oli laatinut alustuksia Boston, Gardner, Graniteville, Monessen ja Worcesterin s. s. osastot, jotka ensin luettiin. Ne ovat seuraavat:

Valistustyön järjestäminen.

(Alustus piirikokoukselle).

Tänä vuonna taasen tulee piirikokouksessa kysymykseen tehokkaamman valistustyön järjestämisestä piirissämme, joten on parhainta tarkoin harkita niitä menettelytapoja, jotka tulisivat tuottamaan toiminnallemme parhaimpia tuloksia. Viimeinen piirikokous suunnitteli laajan luentotyöjärjestelmän, josta toivottiin suuria tuloksia, vaan sitä ei kokonaisuudessaan voitu toteuttaa, paitsi mitä tulee agitaattorikursseihin nähden, joista

meillä on hyviä toiveita. Kuitenkin tämä joukko, joka on päässyt osalliseksi näistä opinnoista, on liian vähäinen koko piirimme jäsenistöön nähden, sillä ainoastaan harvat paikkakunnat voivat toivoa hyötyä siitä opista, mitä agitaattorikursseilla voitiin antaa. Kuitenkin me kaikkein kipeimmin tarvitsemme paikallisia voimia kaikkialla, saadaksemme toimintamme kulkemaan aikansa mukana, joka onkin velvollisuutemme, jos tahdomme olla uskollisia asiallemme, että toimintamme olisi ripeää.

Koska kuitenkin on tämän vuoden toiminta näyttänyt sen käytännössä mahdottomaksi, että luentotilaisuuksia järjestetään jokaiselle paikkakunnalle pitemmäksi aikaa yhtämittäisesti, johon on vaikuttamassa moniakin syitä, niin silloin lienee parhainta, että luennot järjestetään siten, että ne käytännössä on mahdollisuus toteuttaa.

Joten ehdotamme piirikokouksen päätettäväksi, että tulevana vuonna järjestetään luentokurssit alueittain, siten, että ne tullaan pitämään yhdellä paikkakunnalla kussakin alueessa, johon jokainen, siihen alueeseen kuuluva osasto koettaa lähettää niin monta oppilasta kuin se on mahdollista. Piiritoimikunnan on palkattava näitä tällä tavoin toimeenpantavia luentokursseja varten kaksi kykenevää opettajaa piirin varoilla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme:

1:ksi. Että piirikokous päättää järjestää neljä viikkoa kestävät luentokurssit joka alueella vuoronperään. Jotka piiritoimikunta

aluekomiteain kanssa järjestäköön niille paikkakunnille alueissa, joissa on mahdollisuus toteuttaa; ja myöskin järjestäköön sille paikkakunnalle, jossa on edullisin kursseja toimeen panna;

2:ksi. Piiritoimikunta palkatkoon piirin varoilla kaksi kykenevää luennoitsijaa näitä kursseja varten, jotka samalla velvoitettaisiin käymään pitämässä luennoita lähiseutujen osastoissa iltasin;

:ksi. Että kehoitetaan jokaista osastoa siinä alueessa missä kurssit toimeenpannaan, lähettämään kursseille oppilaita. Oppilaaksi on oikeutettu pääsemään jokainen, joka on saanut suosituksen osastoltaan, mihin hän kuuluu jäsenenä.

4:ksi. Varojen hankinnasta. Velvoitetaan jokainen osasto siinä alueessa, jossa kurssit kulloinkin on, toimeenpanemaan iltaman kurssirahaston kartuttamiseksi, kuin myöskin se osasto, jossa kurssit tulee pidettäväksi, pitäköön kurssien avajaisjuhlan, josta tulot luovutetaan kurssirahastoon, jotka varat sitte jaetaan oppilaille tasan matkakulujen ja muiden satunnaisten kulujen korvaukseksi, joita heille kursseilla olostä johtuu.

Perustelut:

Nykyinen toimintamme vaatii ehdottomasti kykeneviä toimihenkilöitä kaikissa osastojen toimissa, vaan erityisemmin tuntuvin puute meillä on puhujista ja vakavain puolueasiain selvittelijöistä. Näitä ei voida kehittää tavallisia puhetilaisuuksia toimeenpanemalla siinä määrin kuin alituisen laa-

jeneva toimintamme vaatii ja tarkoitustaan vastaavia luentokursseja jokaiselle paikkakunnalle ei voida järjestää, sillä se on käytännössä mahdoton. Useampien eri syiden vuoksi, kuten kokoushuoneiden saamisen, sekä senkin tähden, että osastojen monet toimet estävät, jos itselläkin on kokoushuone, sitä kiinnittämistä moniksi illoiksi peräkkäin ja osaston toimiin kiinnitetyt henkilöt ovat toimiensa vuoksi estetyt olemasta luentotilaisuuksissa monina iltoina peräkkäin. Pienemmillä paikkakunnilla, joissa osastoilla on vuokrahuoneet, ei niitä voida saada käytettäväksi muuta kuin määrättyinä iltoina viikossa. Päiväluennoihin on mahdolloin saada oppilaita, sillä kukaan ei ole halukas jättämään työpaikkaansa muutamien luentojen vuoksi ja luennoitsijaa ei kannata pitää yhdellä paikkakunnalla ainoastaan iltaluentojen vuoksi.

Jotavastoin jos kurssit järjestettäisiin vuoron jälkeen, joka alueeseen piirissämme kuukauden kestäviksi, niin jokaisella osastolla on mahdollisuus saada ainakin pari tai kolme osanottajaa näille kursseille, joilla voidaan siellä opettaa perusteellista opetusta puolueasioiden tuntemisessa. Joista voimme vakuuttaa olevan suuremman hyödyn toiminnallemme kuin mitä on muutamien iltojen luennoista. Kustannuksetkaan eivät olisi tällaisesta hommasta mitkään mahdottomat, jos laskemme kahden luennoitsijan palkan puolen vuoden ajalta, niin ne kustannukset eivät nousisi läheskään siihen summaan, mi-

tä oli viimevuoden kustannusarvio luennoitsijain palkkoihin.

Jos kaksi luennoitsijaa tulisivat pitemmän aikaa viipymään kullakin paikkakunnalla näiden kurssien vuoksi, niin niillä olisi tilaisuus käydä lähiseutujen osastoissa luennoimassa iltasin, joten siltä puolen korvaisivat suurelta osalta osastokohtaista luennoitsijatarvetta.

Mitä tulee oppilaiden saantiin, niin jokaisella paikkakunnalla löytyy joitakin tovereita, jotka ovat innostuneet puolue toimintaan siinä määrin, että ne uhraavat aikaansa muutamia viikkoja saapuakseen opinnoille, varsinkin kun osastot kullakin alueella antavat oppilaille rahallista avustusta, kursseilla olostajien johtuneiden kulujen korvaukseksi. Myöskin olisi tällaisilla kursseilla vielä toinenkin valistava puoli siinä, että yhä useammat osastojen jäsenistä saataisiin tällä tavoin innostumaan tutkimaan kirjallisuutta, joka on toimintamme yksi tärkeimpiä puolia, että jäsenistö saadaan itsekohtaisesti tutustumaan asioihin. Tämä puoli on järjestössämme heikko vielä nykyisin, mutta siitä huolimatta sitä suuressa määrässä vielä laiminlyödään.

(Alustus hyväksytty Bostonin s. s. osaston kokouksessa).

(Osaston leima).

Alustus Itäpiirin piirikokoukselle.

Koska nykyään on sosialistista agitatsioonityötä tehty pääasiallisesti vaan suuremmilla paikkakunnilla. Pienet farmi- ja tehdaspaiikat ovat jääneet sivuun agitatsioonityöltä.

Tiedämme, että itäpiirissä on paljon farmikyliä, joissa asustaa jonkun mailin alueella 50, jopa 100:kin suomalaista asukasta. Sellaisilla paikkakunnilla, jos onkin olemassa sosialistiosasto, niin sen jäsenmäärä on pysynyt ennallaan, tai pahimmassa tapauksessa vähentynyt siitä, mitä se on aikaisemmin ollut. Toiminta tällaisilla pienillä paikkakunnilla kituu toimitsijavoimien puutteessa.

Tämän vuoksi olisi piiritoimikunnan tulevana vuotena kohdistettava agitatsioonityön tekeminen juuri tällaisille paikkakunnille ja erikoisemmin otettava huomioon maanviljelysseudut.

Olisi sosialistiselle liikkeelle hyvin tärkeä seikka saada mukaan maanviljelijät, sillä heistä useimmat ovat maan kansalaisia ja tulevat olemaan paikallaan pysyvää väkeä ja ovat sen kautta tilaisuudessa vaikuttamaan maan poliittiseen elämään, suurin osa heidän jokapäiväisessä elämässään tulee olemaan kanssakäymistä juuri englanninkielisen väestön kanssa, jotka sitä kautta ovat tilaisuudessa vaikuttamaan varsinaisiin Ameriikassa kasvaneisiin asukkaisiin. Tämän lisäksi heidän lapsensa ovat tilaisuudessa tekemään hyvää palvelusta sosialistisen liikkeen edistymiselle, jos heidän vanhempansa on tietoisia sosialistisesta liikkeestä, että voivat opettaa kotonaan lapsille sosialistista maailmankatsomusta.

Tällaiset pienet maanviljelysseudut ovat tähän saakka jääneet hieman huomioon ottamatta agitatsioonityötä tehdessä ja siksi on

kaikenlaisilla kätyrisieluilla ollut siellä vielä otollista maaperää toiminnalleen, kun heikoilla tiedoilla varustettu osaston jäsenistö ei kykene voimakkaalla tavalla torjumaan kaikkia niitä hyökkäyksiä, joita vastustajaimme taholta heitä vastaan tähdätään, vaan tämän painostuksen painostamina menehtyvät taistelussa.

Tämän edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että piirikokous velvoittaa piiritoimikunnan tulevan vuoden ajalla valvomaan, että mahdollisimman voimakas agitatsioonityö näille pienille paikkakunnille kohdistetaan.

Edelläoleva alustus hyväksytty Gardnerin s. s. osaston kokouksessa, jouluk. 19 p. 1915.

(Osaston leima).

Alustus Itäpiirin piirikokoukselle.

Valistustyön järjestämisestä piirissämme tulevalle vuodelle.

Granitevillen s. s. osasto ehdottaa piirikokoukselle, että tulevan vuoden valistustyötä järjestettäessä otettaisiin huomioon seuraavat meidän osastomme tekemät ehdotukset: Valistustyötä järjestettäessä emme suosittele sellaisten agitaattorikurssien toimeenpanemista, kuin oli tänä vuonna, jotka kurssit pidettiin Fitchburgissa, siksi, että niistä ja niiden antamasta hyödystä pääsee osalliseksi siksi harvat, että ne eivät vastaa sitä tarkoitusta, kuin on sillä, jos saadaan suuret joukot kurseista osallisiksi. Siksipä olisi ehdotuksemme, että järjestettäisiin siten, että jo-

kaiseen osastoon kautta piirimme, huomioon ottamatta osaston jäsenlukua toimeenpantaisiin viikon kestävät kurssit, paitsi sellaisilla paikkakunnilla olkoon piiritoimikunnalla oikeus tehdä poikkeuksia, joissa kuulijakunnan lukumäärä supistuu niin pieneen, että se ei ole mahdollista toimia viikkoa kestäviä kursseja. Tällaisten kurssien toimeenpanemiseksi kannettaisiin 25 sentin jäsenkohtainen verotus jokaiselta osastolta piirissämme.

Perustelut ylläolevaan:

Meidän mielipiteemme on, että piirimme jäsenistön tietoisuuden kohottaminen on tarpeellisempaa kuin, että toimeenpannaan paikallisia kursseja, joista on hyötyä sille pienelle valitulle joukolle ja sille paikkakunnan yleisölle, jossa kurssit toimeenpannaan. Vaikka näiden kurssien kustannusten suorittamiseen on jokaisella puolueen jäsenellä yhtä suuret velvollisuudet. Siksi onkin välttämätöntä, että valistustyö piirissämme järjestetään sillä tavoin, että jokaisella jäsenellä on tilaisuus saada oppia sen rahansa edestä, mitä hän ylimääräisinä veroina suorittaa piirimme valistusrahastoon. Tosiasiana vielä edellisten lisäksi voimme vakuuttaa, että useilla pienillä paikkakunnilla on luennoitsijalla paljon kiitollisempi ja tarkkaavampi kuulijakunta, kuin mitä on monilla suurilla paikkakunnilla ja silloin kuin kuulijakunta on sellainen, jolla on todellinen halu luennoista oppia, niin silloin luentotyö on tullut järjestöllemme hyödyllisellä tavalla käytetyksi.

(Alustus - hyväksytty Granitevillen s. s. osaston kokouksessa).

Alustus Itäpiirin edustajakokoukselle.

(Valistustyön järjestämisestä).

Viime vuoden valistus- ja agitatsioonityö on ollut hyvin vähäinen ja huonosti onnistunut, etenkin mitä tulee Pennsylvanian alueeseen nähden. Miksi näin on ollut, on hyvin vaikea käsittää muuten, kuin että suurimpana tekijänä on ollut piiritoimikunnan välinpitämättömyys syrjäisiin seutuihin nähden.

Valistustyö mitä alueellamme on tämän vuoden ajalla harjoitettu, on saatu suorittaa omilla voimilla sikäli, kuin sitä on voitu tehdä, sekä sekin suorittaa heikoilla ja perehtymättömillä voimilla, jotka ovat pian olleet tyhjiin ammennettu. Tällä alueella on jo huomattava joukko suomalaisia ja poikkeuksetta kaikki suurteollisuuden palveluksessa olevaa työväkeä, joten niiden keskuudessa maaperä on sosialistiselle liikkeelle mitä suopein. Sentähden olisi välttämätöntä, että erikoisesti tällaisten seutujen valistamiseen kiinnitettäisiin suurinta huomiota, kohdistettaisiin voimakkaampi valistustyö näiden työläisten keskuuteen, kuin tähän saakka on tehty.

Piirin luennoitsijat, jotka tulevat liikkumaan tällä alueella, olisi koitettava päästä, niin paljon kuin mahdollista läheiseen vuorovaikutukseen tällä alueella toimivien taloudellisten järjestöjen kanssa ja sitä kautta vaikuttaa sosialismin levenemiseen unioiden keskuuteen. Valistustyön tekemiseen näh-

den olemme edelleenkin sillä kannalla, että luennoimalla ja puhumalla voidaan tehokkainta valistustyötä suorittaa, mutta järjestöme palvelukseen on vaan saatava useampia luennoitsijoita ja tupa-agitaattoreita, kuin mitä on ollut tähän saakka. Samalla kuin olisi koitettava toimia siten, että kirjallisuuden ja sanomalehtien levenemiseen olisi kohdistettava erikoisempaa ryntäystä, joka nykyisin on ollut hieman kuin sivuasiana. Jos olisi mahdollista, että piiritoimikunta yhdessä Suom. sos. kustannusyhtiön kanssa voisi yhteisillä kustannuksilla lähettää liikkeelle tupa-agitaattoreita, joiden velvollisuutena olisi samat tehtävät kuin nykyisin on aluetoimikuntain lähettämällä tupa-agitaattoreilla. Tupa-agitaattorit lähetettynä piiritoimikunnan valvonnan alaisena luullaksemme voisivat suorittaa työnsä kunnollisemmalla tavalla kuin mitä voi ne silloin tehdä, kuin ne ovat aluetoimikunnan palveluksessa, sillä aluetoimikunnat eivät kykene saamaan toimeensa ensiksi pystyviä toimitsijoita ja eivätkä kontrolloeraamaan niitä, jota vastoin se piiritoimikunnalle on paremminkin mahdollista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme:

1:ksi. Että piiritoimikunta velvoitetaan huolehtimaan syrjäisten seutujen valistustyöstä huolellisemmin kuin mitä se on tähän saakka tehnyt, sekä että syrjäiset seudut tulevat suhteellisesti otetuksi huomioon valistustyötä harjoitettaessa;

2:ksi. Että piiritoimikunnan palvelukseen

vakituisen luennoitsijan lisäksi otetaan useampia tupa-agitaattoreita ;

3:ksi. Että piiritoimikunta velvoitetaan, niinpaljon kuin mahdollista toimimaan vuorovaikutuksessa taloudellisten järjestöjen kanssa.

Alustus piirikokoukselle.

Kaikki ovat kai yhtämieltä siitä, että valistustyö pitäisi saada niin hedelmälliseksi, kuin on suinkin mahdollista, mutta ennen sitä olisi tarkkaan raivattava esteet pois valistuksen tieltä. Yhtenä tällaisena huomattavana esteenä on alkohoolin turmeleva vaikutus. Suurin osa työväen liikkeen kannattajajoukosta nykyään on, joko enemmän tai vähemmän väkijuomien turmelema. Hancockin edustajakokouksessa tehtiin tämän asian suhteen päätös, mutta ikävä kyllä jäi tämä päätös ainoastaan paperille, vaikka tämän asian selostaminen olisi paljon tärkeämpää, kuin on monien muiden aineiden, joita on jauhettu jo hyvinkin paljon. Sentähden Monessen, Pa., suomalainen työväen yhdistys ehdottaa: Että piirikokous hyväksyy tieteellisten luentojen sarjaan: "Alkoholismin turmeleva vaikutus luokkataistelussa".

(Alustukset hyväksytyt Monessenin s. s. osaston kokouksessa.)

F. Heiskala, sihteeri.

(Osaston leima).

Alustus piirikokoukselle valistustyön järjestämisestä.

Koska puoluetoiminta piirissämme, jossa on suuri suomalainen asutus, on vielä heikkoa

suhteellisesti, mitä sillä olisi mahdollisuus, jos kaikki suomalainen väestö saataisiin mukaan puoluetoimintaan. Tämän sivussa puoluetoiminnasta olevan väestön mukaan saaminen ei ole ensinkään mahdotointa, mutta se vaatii meiltä perusteellista valistustyön tekemistä, ennenkaikkea sellaista toimintaa valistustyössä, että voidaan kasvattaa jokaiseen osastoon kunnollinen voimakas toimitsijajoukko, joka paikallisen toiminnan vilkastuttaa siinä määrin, että se eloisuudellaan vetää mukaansa sivussa olevat työläistoverimme. Tähän nojaten mitä edellä olemme esittäneet, esitämme piirikokouksen päätettäväksi tulevan vuoden valistustyön suhteen seuraavaa:

Että piiritoimikunta mikäli mahdollista, velvoitetaan pitämään toimeensa tulevan vuoden ajalla kolme luennoitsijaa ja näillä luennoitsijavoimilla toimeenpanemaan jokaisessa osastossa osaston kanssa erikoissopimuksella ilta-luentokursseja, joista kurssien kustannuksista on se osasto, missä kurssit toimeenpannaan, velvollinen suorittamaan puolet niistä kursseista johtuvista kustannuksista ja piirin agitatsioonivaroista toinen puoli.

Siitä kuinka pitkäaikaiset kurssit kussakin osastossa toimeenpannaan jäisi lähempi neuvottelemisen piiritoimikunnalle ja asianomaiselle osastolle. Tällaisia kursseja ehdotamme pidettäväksi noin kahdeksan kuukauden ajan tulevana vuotena, edellyttäen, että tällaisten kurssien pito piirissämme kesäkuukausien ajaksi lopetetaan, jolloin tämän laatuksille

kursseille ei ole niinkään suuria onnistumisen mahdollisuuksia, kuin mitä niillä on toisilla aikaa vuodesta.

(Alustus hyväksytty Worcesterin s. s. osaston kokouksessa).

Keskustelun alkaessa esitettiin New Yorkin aluekokouksen päätös, jossa mainittiin, että luentotyö pidettäköön ennallaan, kuten kuluneena vuotena on ollut, sekä yksi vakinnainen luennoitsija piirin palveluksessa, että lisää puhujia lähetettäköön sikäli kuin piirin rahavarat sen myöntävät. Tämä sai kannatusta, mitä esityksessä mainittiin edelleenkin pidettäväksi. Toiselta puolelta ehdotettiin eri osastoissa useampi päiväisiä osastokursseja toimeenpantavaksi, jossa päiväkurssien ohella annettaisiin opastusta ja luennoitsija kävisi iltasin ympäristön osastoissa luennoimassa. Mainittiin, että luentotyö on saatava järjestettyä siten, että se myös vuoden varrella voidaan täyttää, eikä siten kuin viime vuoden piirikokouksen päätös osastokursseihin nähden edellytti, jota ei voitu viedä lävitse. Käytännöllisen puolen opetukselle painostettiin enemmän huomion kiinnittämistä, sillä niistä tiedoista on juuri puute osastoissa, sekä toimitsijavoimista. Ehdotettiin tämän toimintavuoden aikana osastoissa järjestettäväksi vähintään 4 ja korkeintaan 10 iltaa luentotilaisuuksia osastojen, aluetoimikuntain sekä piiritoimikunnan yhteisesti järjestäminä. Luentojen onnistumisen suhteen huomautettiin, että osastojen on enemmän huolehditta-

va alkuvalmistusten suhteen, sillä se on silloin myöhäistä, kun luennoitsija on saapunut paikkakunnalle. — Työjärjestysvaliokunta ehdotti myönnettäväksi puheoikeuden luennoitsija E. Parrakselle, hyväksyttiin ja puhui hän tässä kysymyksessä. — Alueita käsittäviä kursseja ehdotettiin etupäässä toiminta-voimien opastusta varten. Ohioilaisten puolelta ehdotettiin, että kurssit on saatava aikaan siten, mikä vuoden aika alueille on sopivin. Luentotyötä ehdotettiin kaksijaksoiseksi myös, iltasin luentoja ja päivisin harjoitustunteja. Toisella kertaa kertausta ja harjoitustarkastusta, että myös toisin illoin harjoitusopastusta osastoissa. Luennoimisaikaksi (Nuorteva) ehdotti 2—8 tuntiin päivässä luennoittavaksi. Ei kannatettu. Mainittiin, että 6—8:n tuntia kestävät luennot päivittäin ne jo rasittavat, niin luennoitsijoita, kuin kuulijoitakin, jos niin osastoihin järjestetään. Paikallisia päiväkursseja pantakoon niissä osastoissa toimeen, missä se on mahdollista. Tähän päättyi keskustelu luentotyöstä ja siirrettiin valiokunnalle niillä evästyksillä huomioonotettavaksi kuin keskustelun aikana on ilmennyt.

Kohta: b) Agitaattorikurssikysymys.

Seurasi työjärjestyksen mukaan ja luettiin Bostonin ja Warrenin s. s. osastojen laatimat alustukset ja niiden sisältö on seuraava:

Alustus piirikokoukselle.

Koko piiriä käsittäviin agitaattorikursseihin nähden

ehdotamme piirikokouksen päätettäväksi että pidetään voimassa viimevuotinen piirikokouksen päätös, paitsi siinä, että toimeenpanoaika muutetaan tammi- ja helmikuun ajaksi, ennen piirikokousta.

Perusteeksi ylläolevaan:

Agitaattorikurssien toimeenpaneminen on osoittanut tuloksia tuottavaksi, sillä perusteella, että kurseille oppilaaksi saadaan sellaisia tovereita, joilla on jo alkuperusteita selvillä sosialismista ja omaavat rohkeutta esiintyäkseen ohjelman suorittajana. Kun kurssit pannaan toimeen sellaisella aikaa, että on hyvä tilaisuus kaikilla työläisillä saapua kurseille oppilaaksi, eikä niitä aseteta marraskuun ajalla, jolloin on useilla työaloilla juuri kiirein aika. Mutta jos kurssien toimeenpanoaikaa muutetaan, kuten edellä on sanottu tammi- ja helmikuun ajalle, niin voimme vakuuttaa, että silloin saamme niistä kyllin tyydyttävän tuloksen, joka korvaa meille kyllin ne kustannukset, mitä ne on tulut järjestöllemme maksamaan. Näin toimien olemme edelleenkin vakuutettuja, että kurssien toimeenpaneminen tulee tuottamaan meidän toiminnallemme suurinta hyötyä, kuin minkään muunlainen valistustyön tekeminen tulee olemaan.

(Alustukset hyväksytyt Bostonin s. s. osaston kokouksessa).

(Osaston leima).

Alustus Itäpiirin edustajakokoukselle.

(Agitaattorikurssien suhteen vuodelle 1916).

Käsittäen sen mikä puute jokaisessa osas-

tossa on toimitsijavoimista ja samalla käsitellen sitä, millä keinoin sitä voitaisiin poistaa, ehdotamme piirikokoukselle, että kokemuksen perusteella olemme tulleet siihen lopputulokseen, että ainoana ja pätevimpänä keinona tämän kohdan korjaamiseen on meillä agitaattorikurssit, joissa voidaan perusteellisesti opastaa tovereita käytännölliseen puolutoimintaan osastoissa. Samalla kuin siellä voidaan kehittää innostuneita tovereita ja jo jonkun verran alulla olevia puhujakykyisiä tovereita pitämään esitelmiä osastojen ohjelmakokouksissa ja juhlatilaisuuksissa ja tätä kautta poistaa sitä puutetta, joka on hyvin vakava sellaisilla paikkakunnilla, joissa ei olla tilaisuudessa saamaan joihtakin puoluelehtiemme toimitsijoita, tai muissa puolutoimissa olevia tovereita jokaiseen tilaisuuteen puhujiksi.

Tällaisia toimitsijoita kaivataan juuri tällä Ohion alueella, sillä täällä on todellinen puute sellaisista, jotka voisivat esiintyä puhujina. Viimeiset radikaali-rettelöt tekivät tällä alueella siksi suuren repeämän puolutoiminnassa, että sen paikkaamiseen tarvittaisiin voimia ja sellaisia, joita on perusteellisesti opastettu tekemään työnsä pätevällä tavalla.

Sen perusteella mitä olemme edellä sanoneet, ehdotamme, että piirikokous päättää toimeenpantavaksi agitaattorikurssit vuotena 1916, kuten oli viimevuonnakin. Kurssien toimeenpanopaikaksi ehdotamme Conneauttia, Ohiossa ja ajaksi jolloin kurssit pidettäisissä marras- ja joulukuun aikaa 1916.

(Alustus on hyväksytty Warrenin s., s. osaston kokouksessa).

Alustuskomitean jäsenet:

Alb. Rautio, Wilho Ollila ja S. Mäntylä.

Agitaattorikursseista syntyi vilkas keskustelu, niistä ilmeni eri mielipiteitä, useat aluekokoukset olivat kannattaneet agitaattorikursseja toimeenpantavaksi, kuten kuluneena vuotenakin on ollut. Kurssien pitoaikaa ehdotettiin siirrettäväksi nyt tammi—helmikuun aikana tarkoitustaan vastaavampana, kuin marras- joulukuu. Luento-ohjelmaan on tehtävä muutoksia. Mainittiin, että käytännöllistä puolta on lisättävä ja luentoja vähennettävä. Ehdotettiin kurssien pituutta kahdeksi kuukaudeksi, sitä myös vastustettiin. Stipentejä kannatettiin annettavaksi kursseille pääsää varten. Edust. (Manelius—Petterson) vastustivat kokonaan agitaattorikurssien toimeenpanoa. Vermontin aluekokous on kannattanut. (Jolikko) vastusti piirikursseja, kannatti kursseja alueittain toimeenpantavaksi. — Päivällisloma 12.30 p.p. keskeytti tästä keskustelun.

Pyk. 30. Kokous kutsuttiin järjestykseen kello 2 j.p.p. Puhetta johti W. Boman. Toimitettiin nimihuuto, saapuvilla oli kaikki edustajat.

Pyk. 31. Jatkettiin keskustelua "agitaattorikurssikysymyksestä". Ja asiasta lausuttiin, että piirikurssit ovat vastaavammat kuin eri alueilla pidettävät. Ehdotettiin lisättäväksi kursseille ihanneliitto-opettajakurssit.

Myös ehdotettiin, että kurssien toimeenpano alueilla jäisi piiritoimikunnan huoleksi, että se saisi sitten järjestää jos on mahdollista saada aikaan. Stipendien summaa ehdotettiin korotettavaksi esim. \$50.00, sillä se edes hiukan korvaisi kursseille tulevien kuluja. (Edustaja H. Riutta jätti pöytäkirjaan seuraavan lausunnon: Agitaattorikursseja koskevassa asiassa noudatan Massan agitatsioonialueen päätöksiä, sivuuttaen osastoni (Gardnerin) evästyksset, piirin päätöksiä noudattaen.”) Nuorteva esitti piirin kurssien toimeenpanoa, selitti kurssien opetustyötä ja ei sanonut rasittavan, vaikka oppilaille pidetään iltaharjoitustunteja, päiväluentojen jälkeen —? Hedman lausui, että hän haluaa alleviivata sen seikan, kun opettajia on ollut kahdeksan kursseilla ja koska niiden välillä ei ole ollut yhtenäisyyttä, niin se on luonnollisesti vaikuttanut osittain oppilaisiin. Äänestyksellä ratkaistiin, että jossain muodossa agitaattorikurssit toimeenpannaan 14 äänellä 3 vastaan. Asia jäi keskustelun evästyksillä ponsivaliokunnalle. Äänestys, stipendien suuruus summasta siirrettiin sinällään 10 äänellä 4 vastaan valiokuntaan. Ihanneliitto-opettajakurssikysymys ilman keskustelua siirrettiin valiokuntaan 11 äänellä 2 vastaan, kellä oli ehdotuksia, niin kehoitettiin jättämään ne sinne.

Sitten ryhdyttiin käsittelemään osastokoh- taisten kurssien järjestämisestä, keskustelun pohjana New Yorkin alueen alustus. — Kahviloma kello 4 j. p. p.

Pyk. 32. Työjärjestysvaliokunta ehdotti työjärjestystä muutettavaksi siten, että keskusteltaisiin ne asiat ensin, jotka menevät Suomal. sos. kustannusyhtiön vuosikokoukselle jo perjantaina kello 10 a. p. Keskeytettäisiin piirikokous Suom. sos. kustannusyhtiön ajaksi. Kustannusyhtiön puolelta ilmoitettiin maksettavaksi päiväpalkka siltä ajalta niille piirikokouksen edustajille, jotka eivät ole kustannusyhtiön kokousedustajia. Ehdotus hyväksyttiin.

Pyk. 33. Keskustelu alkoi kysymyksestä "piirijärjestön ja piirin lehtien suhde", kohdasta a):

Mitä vaaditaan Raivaajalta —?

Josta lausuttiin, että kun eilen arvostelussa lausuttiin tyytyväisyys lehden periaatteellisesta kannasta, niin se pidettäköön pohjana Suomal. sos. kustannusyhtiön vuosikokoukselle piirikokouksen esityksenä. Esitys hyväksyttiin.

Lehden sisällön parantamiseksi ehdotettiin asetettavaksi New Yorkiin yksi vakinainen toimittaja seuraamaan tapahtumia, josta käsin tultaisi kirjoittamaan artikkeleja sekä katsuksia, sillä juuri New York on se paikka, jossa maailman tapahtumia voi nopeasti seurata, sekä saada tietoja. Samoin voimakas sosialistisen ja unionistisen liikkeen riennot tarjoavat huomion kiinnittämistä. Samoin kannatettiin, että Raivaajaan otettaisi yksi tai kaksi toimittajaharjoittelijaa. Ehdotet-

tiin, että lehteä alettaisi toimittamaan, eri aloja käsittävät omat osastonsa, kuten Suomen Työmies. Toiselta puolen vastustettiin, arveltiin sen kadottavan tilaajia. Raivaaja ehdotettiin saatavaksi ilmestymään säännöllisesti 8-sivuisena, jos taloudellinen puoli sen suo. Paikkakuntain huvi- y. m. puhveja toivottiin saada lyhennettävän, että sekin osaltaan poistaisi tilanahtautta. Lisäksi (Manelius) vaati, että toimituksen on suhtauduttava tasapuolisesti järjestön jäsenten erimielipiteitten ilmaisuun. — Asia siirrettiin valiokunnalle. (Ponsi sivulla 164).

Kohta b). Mitä vaaditaan Säkeniltä —?

Säkenien sisällön, että levityksen suhteen olivat laatineet alustuksen New Yorkin yhd. suom. sos. osasto ja Proctorin s. s. osasto. Alustukset luettiin ja niiden sisältö on seuraava:

(Alustus Itäpiirin piirikokoukselle ja Raivaajan kustannusyhtiön vuosikokoukselle Säkenien levittämisestä).

Kaikissa s. s. järjestön ja eri piirien edustajakokouksissa, on tunnustettu, että Säkenet on välttämättömät olemassa meidän suomalaisen järjestön aikakausi lehtenä. Julkaisuna, joka käsittelee aikakautemme tapahtumia ja kysymyksiä tieteellisellä ja kaunokirjallisella pohjalla.

Kuitenkaan ei tämä julkaisumme ole saanut sosialistista kirjallisuutta käyttävältä yleisöltä sitä kannatusta, jonka se ansaitisi.

Tämän epäkohdan poistamiseksi olisi tehtävä jotakin. New Yorkin s. s. osasto ehdottaa ensiksi, että Säkenien sisältöön lisättäisiin kaunokirjallista puolta nuorisoa varten, siksi kuin tiedämme, että on tuhansiin nouseva nuorisojoukko, joka täten saataisiin Säkenien lukijoiksi, jotka eivät nykyään tilaa Säkeniä sillä perusteella, että Säkenet ovat heille liian raskasta lukemista. Toiseksi ehdotamme, että Säkeniin lisättäisiin erityinen toimitusosasto, jossa tehdään selvää kuukauden kuluessa tapahtuneista tärkeimmistä työväenliikettä koskevista asioista, joka jo viime vuoden ajalla oli jonkun aikaa käytännössä.

Tieteellinen puoli on silti pidettävä edelleenkin yhtä suurena, kuin tähänkin asti. Säkenien koko tulee täten tuntuvasti laajenemaan, mutta pidämme varmana, että nämä uudistukset antavat huomattavan tilaajamäärän lisäyksen.

Kaunokirjallisen puolen lisäämiseksi ehdottaisimme toimeenpantavaksi kilpailut meidän kirjailijoittemme kesken, joista kirjoituksista julaistaisiin yksi eli kaksi kirjoitusta numerossa.

Edelleen velvoitettaisiin osastot kaikkialla suuremmassa määrässä myymään Säkenien yksityisnumeroita. Jokainen osasto, jos ottaa tarmolla kiinni, niin voimme myydä yksin New Yorkin alueella useita satoja yksityisnumeroita. Kun tämä toiminta ulotetaan yli Itäpiirin ja yli koko Ameriikan, niin toivomme siitä hyviä tuloksia. Myöhemmin saam-

me näistä yksityisnumeroiden ostajista vakituisia Säkenien tilaajia.

(Alustus hyväksytty New Yorkin yhd. s. s. osaston kokouksessa).

Alustus Itäpiirin piirikokoukselle v. 1916. Säkenien levitys.

Säkenille 25 tuhatta tilaajaa. Vaikka Säkenien asia oli hiljattain yleisäänestyksellä päätettävänä, niin silloin ei Säkenien levitys kuitenkaan saanut mitään erikoisempaa huomiota osakseen, jota toivottiin tällä yleisäänestyksellä saatavan aikaan. Nyt tämä asia olisi piirikokouksessa otettava uudelleen esille. Säkenet on ainoa tällä mantereella ilmestyvä suomenkielinen sosialistinen kuukausijulkaisu ja sen levittämiseksi olisi enemmän pantava painoa, kuin mitä siihen on tähän saakka tehty. Säkenet on erikoisen käytännöllinen agitatsiooniväline pienillä paikkakunnilla, siksi, että Säkenissä julaistaan parhaimpien puhujien puheita, sellaisetkin puheet, joista maksetaan useita kymmeniä dollareita yhdestä ainoastan puheesta. Säkenien avulla saadaan sellaiset puheet pienillä paikkakunnilla kuulluiksi, joita ei muutoin olla tilaisuudessa kuulemaan, sillä sellaisten suurpuhujien, olivatpa ne suomen- tai englanninkielisiä, ei kannata tulla pienille paikkakunnille puhumaan. Tämän lisäksi on jokaisella paikkakunnalla sellaista väkeä, jota ei saada minkäänlaista puhujaa kuulemaan, mutta Säkenien avulla voidaan saada nekin

näitä puheita seuraamaan. Säkenistä oppivat osastojemme huonoimmatkin jäsenet luennoimaan, sekä tekemään tehokasta tupa-agitatsioonaa aivan samoin kuin suurpuhujatkin.

Näiden puheiden lisäksi on Säkenissä ollut ja tulee edelleenkin olemaan kauno- ja humoristisia kirjoituksia, joita kaikkein laiskimmatkin saadaan lukemaan. Sellaisille, joita ei millään tavoin voida saada itselleen Säkeniä tilaamaan, kasvattaakseen niissä lukuhaluja, olisi osastojen ryhdyttävä jakamaan Säkeniä vapaasti, että saataisiin lukuhalu kasvatetuksi, senjälkeen on heitä helppo saada Säkenien varsinaisiksi tilaajiksi. Tässä toimessa juuri tarvittaisiin osastojen myötävaikutusta, että ne ostaisivat muutamia vuosikertoja Säkeniä, vapaasti jaettavaksi, ilmaiseksi sellaisille, joita ei muutoin saada Säkenien varsinaisiksi tilaajiksi. (Meidän osastomme on sen jo tehnyt ja toivoisimme, että toisetkin osastot itäpiirissä tekisivät samoin). Siksi ehdottaisimme, että velvoitettaisiin jokainen osasto itäpiirissä jäsenluvun perusteella tilaamaan Säkenien yksityisnumeroita vapaasti jaettavaksi, etupäässä sellaisille, joista lähimmässä tulevaisuudessa olisi toivoa saada Säkenien vakinaisia tilaajia, aivan samalla tavalla, kuin joku aika sitte jaettiin k. k. renkaan osakkeita lunastettavaksi jäsenluvun perusteella. Ensiksi tämä menettely käytäntöön itäpiirissä ja sen jälkeen laajentaa sitä koko s. s. järjestöä käsittäväksi ja jos mahdollista, myöskin Cana-

daan. Jos tämän menettelyn avulla voitaisiin kohottaa Säkenien tilaajamäärä 15 tai 20 tuhanteen, niin silloin voitaisiin Säkenien tilaushinta alentaa dollariin vuosikerta ja silloin sille olisi tilaisuus saada huokeammin uusia tilaajia, samalla kun siitä halpahintaisuutensa vuoksi saataisiin käytännöllinen agitatsiooniväline sosialistisessa valistustyössä. Sen jälkeen kun Säkenien tilaajamäärä olisi saatu kohotetuksi 25 tuhanteen, niin silloin ei osastojen tarvitseisi sitä ilmaiseksi jakaa, vaan kannattaisi se itse itsensä.

Toiseksi: Päätettiin ehdottaa, että puolueen palveluksessa olevat "herras-miehet" uhraisivat aikaansa joskus silloin tällöin, kirjoittelemalla ilmaiseksi Säkeniin. Jonka avulla samalla saataisiin selville, kuka "herras-mies" ottaa sosialistisen valistustyön sydämensä asiaksi, että uhraa aikaansa vapaasti kirjoittamalla Säkeniin, jonka pidämme hyvin kohtuullisena uhrauksena heiltä, kun kerran raskaantymisen raatajat uhraavat aikansa ilmaiseksi jakamalla heidän kirjoituksiaan.

(Alustus hyväksytty Proctorin s. s. osaston kokouksessa).

Keskustelussa Säkenien suhteen lausuttiin, että siihen olisi lisättävä kaunokirjallista puolta, juuri nuorisoa varten, sillä sen kantane saataisiin lukijoiksi ja sen ohella myös syventymään aikaa voittaen Säkenien vakavampankin puoleen, sekä sosialistiseen liikkeeseen. Ehdotettiin sosialististen kynäilijäin kesken kilpailuja tällä alalla, joita sitten Sä-

kenissä julaistaisiin. Sekä lisättäväksi ehdotettiin Säkeniin urheiluosasto, jossa seurattaisiin v. ja u. elämää enemmän. Näillä ehdotuksilla arveltiin saatavan Säkenille enemmän tilaajia, että saataisi lopettaa pois sellaiset välikeinot, joita viime vuosisna on ollut. — Asia jäi valiokunnalle. (Ponsi sivulla 165).

Kohta c) K. K. Renkaan osakkeiden lunastaminen.

Kysymyksen alusti F. J. Syrjälä, mainiten, että kun vielä on osastoja, jotka eivät ole osuuttaan suorittaneet ja eräät osastot ilman päteviä syitä, niin kehoitti että piirikokous antaisi lausunnon tästä, jossa piiritoimikuntaa vaadittaisiin käymään asiaan kiinni, että piirijärjestön päätös tulisi toteutettua niihin osastoihin nähden, jotka eivät vielä ole osuuttaan suorittaneet. Asia lyhyen keskustelun jälkeen siirrettiin valiokuntaan lausunnon laatimista varten. Kenellä oli evästyksiä, niin kehoitettiin ne jättämään sille. (Ponsi sivulla 162).

Kohta d). Asiamiesten, jotka eivät ole osastojen valitsemissa. Valvomis- ja takausjärjestelmä —?

Tästä asiasta oli F. J. Syrjälä laatinut alustuksen, joka kokoukselle esitettiin ja on seuraava:

Ehdotus Raivaajan asiamiesten takaus- ja tilisaatavien perimisjärjestelmän parantamiseksi.

Siitä alkaen kuin s. s. osastot ovat huolehtineet kustannusliikkeittemme asiamiestöiden järjestämisestä kiinteämmin, asettamalla ne suoranaisesti osastoille tilivelvollisiksi ja takaamalla valitsemiaan asiamiehiä, ovat häiriöt tilisaatavien perimisessä tuntuvasti vähentyneet.

Mutta löytyy kumminkin osastoja, jotka eivät syytä taikka toisesta tahdo, taikka eivät ole tilaisuudessa asiamiestöintä järjestämään yllämainitulla tavalla, niin näissä tapauksissa täytyy kustannusliikkeittemme itse asetella asiamiehiä. Näiltä asiamiehiltä ei ole helppo saada sellaisia takauksia, jotka ovat yleensä käytännössä hyvin järjestetyssä asiamiestöinnassa.

Tämän tähden olisi toivottavaa, että piirikokous koettaisi piiritoimikuntansa kautta vieläkin vaikuttaa siihen, että osastojen takauksella ja valvonnan alla oleva asiamiestöimi toteutuisi kaikissa osastoissa.

Ja toisekseen olisi tarpeen vaatimaa, että yhä kiinteämmin osastojen taholta valvottaisiin, että ne henkilöt, jotka jättävät tiliasiansa yhteisten liikkeittemme kanssa huonoon kuntoon, olisivat pakotettuja pitämään mainitut tiliasiansa selvinä. Osastoilla on siinä suhteessa sopivia käytettäviä keinoja, joita ei yleisillä yhteisillä liikkeillämme ole. Toverillinen velvoitus ja pakotus on sellainen

vaikuttava keino. Kokemus osottaa, että milloin osastot käyvät käsiksi tammöiseen asiaan sillä tavalla, että seurauksena olisi toveriluoton väheneminen taikka vähentäminen, korjaantuu tilisaatava-asiat hyvässä järjestyksessä.

Kustannusyhtiöittemme virkailijat voisivat, kun tilisaatava-asiat jonkun osaston jäsenen kanssa joutuvat siihen kohtaan, että niiden selvittäminen ei kahdenkeskisenä asiana käy päinsä, antaa osastolle asianvaatimat tiedot ja selitykset, jolloin osasto tarttuisi asiaan, niidenkin asiamiesten ja henkilöjen suhteen, jotka eivät ole suoranaisesti osastojen asiamiesjärjestöön kuuluvia.

Vieläkin vallitsevasta järjestelmällisyyden puutteesta suurelta osaltaan johtuu, että yleisten liikkeittemme vuositileissä täytyy merkiä epävarmoiksi saataviksi noin \$1,000 kunkin liikevuoden ajalta.

Ehdotamme siis piirikokouksen päätettäväksi:

Että piirikokous velvoittaa kustannusliikkeittemme asianomaiset virkailijat ilmottamaan sille osastolle, jonka jäsen ilmeisesti yrittää vapautua tiliasioittensa selvittämisvelvollisuudesta, sitä asiaa koskevat tosiseikat ja asianomaisen osaston velvollisuus on käydä käsiksi tähän asiaan pakottaakseen sellaista henkilöä selvittämään asiansa niin kuin oikeus ja kohtuus vaatii, säilyttääkseen hyvät toverisuhteet sen osaston kanssa, johon hän jäsenenä kuuluu.

Alustuksen luettua, jota seurasi ylläoleva

ponsi, hyväksyttiin se kokouksen päätökseksi. Tähän päättyi keskustelu Suom. sos. kustannusyhtiön vuosikokoukselle esitettävistä asioista.

Pyk. 34. Työjärjestyksen mukaan jatkettiin keskustelua "osastokohtaisten kurssien järjestäminen", josta oli seuraavat alustukset New Yorkin aluetoimikunnan ja Itäpiirin piiritöimikunnan.

Järjestelmällinen oppikurssi sosialismissa jokaiseen osastoon.

(Alustus edustajakokoukselle).

Sosialistipuolueen tärkein tehtävä on tietoisuuden levittäminen työläisjoukkojen keskuuteen ja yksi tärkeimpiä tehtäviä, alue- ja piirijärjestöjen edustajakokouksissa on järjestelmällisen ja tehokkaan aatteen levitystyön järjestäminen. Tähän asti on sosialismin siemeniä kylvetty pääasiassa siten, että on lähetytty kiertäviä puhujia ja luennoitsijoita, jotka ovat päivän tai kaksi paikkakunnallaan. Lukuunottamatta sanomalehtien ja kirjallisuuden levitystä, ei laajalle ulottuvia oppikursseja oli saatu toimeen.

Sosialismin, sen opin ja sosialistisen maailmankatsomuksen vääristeleminen on vastustajaimme lempitehtäviä. Vääristelemällä he koettavat saada työläiset vihamielisiksi sosialismille.

Parhain keino saattaa laajojen työläisjoukkojen tietoon mitä sosialismi todella on ja mitä sen oppi tarkoittaa, on panna toimeen

järjestelmällinen oppikurssi sosialismissa — yhteiskuntaopissa ja laatia opetus sellaiseksi, että jokainen sosialistiosasto voi järjestää sellaisen kurssin omalle paikkakunnalleen.

Miten oppikurssi järjestetään käytäntöön?

New Yorkin kaupungin paikallisjärjestöjen yhteinen opetustoimikunta on valittu siten, että jokaisesta paikallisjärjestöstä on valittu kaksi henkilöä "Paikallisjärjestöjen väliseen opetustoimikuntaan". Tämä opetustoimikunta kokoontuu kerran kuussa, Rand'in koululla, jossa kokouksessaan hyväksyvät yhteisen koko kaupunkia käsittävän opetustyötä koskevan suunnitelman. Syksyllä vuonna 1915 hyväksyi sanottu opetustoimikunta sellaisen suunnitelman, että jokaiseen sosialistiosastoon perustetaan "Sosialismin oppikurssiluokka", joka kokoontuu vähintään kerran viikossa.

Opetustoimikunta valitsi vakituisen oppikurssien johtajan ja hyväksyi opettajat jokaiselle luokalle. Oppikurssin johtaja antoi ennen kurssien alkamista erikoisohjeita opettajiksi valituille tovereille. Johtaja käy vuorotellen jokaisessa osastossa tarkastamassa opetusta ja ohjaa luokkien toimintaa.

Oppikurssi sosialismissa jokaiseen suomalaiseseen osastoon.

Allekirjoittanut seurattuaan toiskielisten tovereittemme järjestämän oppikurssin kehitystä ja käytäntöön asettamista, esitti asian New Yorkin ja N. J. alueen aluetoimikun-

nalle, tarkoituksella saada samanlaiset kurssit käytäntöön suomalaisten osastojen keskuuteen. Aluetoimikunta hyväksyi esityksen ja valtuutti ottamaan suunnitelmasta tarkempia tietoja, sekä valmistamaan alustuksen, esitettäväksi alueen edustajakokoukselle.

Toveri Algernon Lee, Rand koulun johtaja, ilmoitti kyselykirjeeni johdosta, että Rand'in koulu halusta luovuttaa suomalaisille sosiaalisille oikeuden julaista ja asettaa käytäntöön suomenkielellä Rand koulun julkaisemat ja valmistamat oppikurssit.

Mitä oppikurssi sisältää?

Kyseessä olevat kurssit on Rand koulu valmistuttanut kirjeenvaihtokoulua varten ja sisältävät 36 luentoa yhteiskuntaopissa.

Ensimmäinen: "Alkeiskurssi sosialismissa", on Anna Mailey'n kirjoittama, sisältäen perusteelliset alkeistiedot yhteiskuntaopissa ja siihen kuuluu 12 luentoa.

Toinen on korkeampi kurssi, tunnettu nimellä Algernon Lee'n "Korkeampi oppikurssi sosialismissa". Sisältäen edellisen jatkoksi sopivan järjestelmällisen, laajemman selostuksen yhteiskuntaopissa, järjestettynä siten, että jokainen luento on jatkoa edelliselle, mutta kokonaisesityss siitä asiasta jota se koskee. Jokaisen luennon lopussa viitataan lähdekirjoihin, joista saa perusteellisempia tietoja luennessa esitetystä asiasta.

Luennot ovat painetut lentolehtisen muotoon. Jokaisella oppitunnilla jaetaan jokaiselle oppilaalle lehtinen, joka sisältää seura-

valla oppitunnilla pidettävä luennon, joka on oppilaan huolellisesti luettava viikon varrella, että voi vastata opettajan tekemiin kysymyksiin luennon johdosta.

Mitä oppikurssi maksaa?

Toiskielisten keskuudessa on käytännössä sellainen tapa, että jokainen oppilas, joka yhtyy luokkaan, maksaa sellaisesta kurssista, joka käsittää vähintään 12 luentoa, \$1.00. Oppiluokat saavat itse määrätä, josko haluavat ottaa käytäntöön Anna Maileyn alkeiskurssin, tai Algernon Leen korkeamman oppikurssin. Oppilaiden maksamat rahat käytetään kurssien tuottamien kulujen korvaamiseksi. Oppilaat saavat lentolehtiset vapaasti jokaisessa opetustilaisuudessa.

Raivaajasta ilmoitettiin tiedustelukirjeeni johdosta, että noiden oppikurssilehtisten suomenkos ja painatus tulee maksamaan seuraavasti: Yksi tuhat jokaista luentoa \$12.00 tuhat. Eli toisin sanottuna: ensimmäinen tuhat \$12.00, siitä seuraavat tuhannet \$2.75 tuhat. Siis 3 tuhannen painos jokaista luentoa tulee maksamaan \$17.50 luento. Kolmen tuhannen painos jokaista luentoa, yhteensä 108 tuhatta lentolehtistä, maksaisi siis suomenkielellä \$630.00.

Kurssit kun tulevat jatkuviksi, eli noin neljä luentoa kuukaudessa, niin luennot kuukautta kohden tulisivat maksamaan \$23.35. Yhdellä alueella ei tietysti kolmea tuhatta lehtistä tarvittaisi, mutta järjestettynä laa-

jemmalle alalle, esim. koko s. s. järjestöä käsitteväksi, menisi ehken enemmänkin.

Oppikurssien johto ja opetus.

Suomalaisten keskuudessa voisi aluetoimikunnat toimia "Opetustoimikuntana" toisin sanoen, oppikurssien järjestäminen, johtaminen ja opettajain valinta tulisi jäämään alueella aluetoimikunnalle. Jos piirijärjestö hyväksyy suunnitelman, niin piiritoimikunta tulisi olemaan keskipisteenä, mistä oppikurssit johdettaisiin ja järjestettäisiin. Jos järjestelmä voidaan ottaa käytäntöön yli koko suomalaisen sosialistijärjestön, niin johto tulisi olla keskusvirastossa.

Itäpiirin piiritoimikunta kannattaa kursseja.

Aluetoimikunnan valtuuttamana esitin asian Itäpiirin piiritoimikunnalle. Piirisihteeri vastasi, että piiritoimikunta kokouksessaan jouluk. 15 p:nä on käsitellyt asiaa ja päättänyt kannattaa tätä oppikurssisuunnitelmaa.

Yllä esitettyyn nojaten ehdotan hyväksyttäväksi seuraavaa:

1:si) New Yorkin ja New Jerseyyn alueen edustajakokous hyväksyy yllä olevan sosialistisen oppikurssi suunnitelman käytäntöön otettavaksi tällä alueella;

2:si) valtuuttaa aluetoimikunnan toimimaan siten, että sellaiset oppikurssit saadaan käytäntöön tämän alueen jokaisessa osastossa niin pian kuin käytännölliset alkuvalmistukset on saatu suoritetuksi;

3:si) valtuuttaa aluetoimikunnan valitsemaan johtajan ja hyväksymään opettajat, sekä toimimaan kurssien järjestäjänä ja valvojana kaikissa tämän alueen osastoissa, sekä

4:si) kehottaa kaikkia tämän alueen Itäpiirin edustajakokoukseen meneviä edustajia vaikuttamaan siihen suuntaan, että tässä mainitut kurssit laajennetaan koko Itäpiiriä käsittäviksi.

N. Y. ja N. J. aluetoimikunnan puolesta,
Wilho Hedman.

Hyväksytty New Yorkin ja N. J. aluetoimikunnan kokouksessa tammik. 2 p. 1916.

Kirjeenvaihtokurssien järjestäminen valistustyön avuksi.

(Alustus Itäpiirin piirikokoukselle).

Laajalle levinnyt käsitys on, että piirisämme, jossa kuitenkin tehdään enemmän valistustyötä, kuin muissa järjestöme piireissä, ei kuitenkaan tehdä sitä riittävän paljon. Tilapäispuhujien lähettäminen muussa tarkoituksessa kuin pelkästään herätystyön tekemistä varten, ei tuota hedelmiä. Luennot, jotka kestävät muutaman päivän, jättävät syvempiä jälkiä, mutta ei riittävän syviä. Pitäisi jokaiselle paikkakunnalle saada luennoitsija pitemmäksi ajaksi, joka käy mahdolliseksi silloinkin kun piirin palveluksessa on kaksi luennoitsijaa. Agitaattorikurssit tekevät perinpohjaisempaa työtä, mutta ne tulevat vain rajoitetun toverimäärän välittömäksi hyödyksi. Tosin tulee meidän odottaa

agitaattorikurssilaisten jatkavan työtä kukin omalla paikkakunnallaan, mutta kun ei ole kurssilaisia kursseilla kaikista osastoista ja kaikki eivät pysty puolestaan jakamaan saamiaan tietoja, niin ei sekään vielä poista tarvetta joka ilmenee siinä, että jokaisessa osastossa pitäisi vuoden kuluessa järjestää omilla voimilla pitempiaikaisia paikallisia opetuskursseja.

New Yorkissa toimivan Rand School of Social Science nimisen laitoksen toimesta on viime vuosina suurella menestyksellä ylläpidetty kirjeenvaihdon avulla eri osissa maata toimivia opetuskursseja. Koulu on valmistanut useita sarjoja eri aineissa ja osastoissa järjestetään esim. kymmen- tai kaksikymmentähenkisiä joukkueita, jotka yhdessä seuraavat opetusta ja saavat kaiken aikaa ohjeita koululta. Tällä tavalla on monessa paikassa kehittynyt virkeästi toimivia paikallisia luentokursseja.

Mainitun koulun puolesta on tarjottu kursseja suomalaisillekin osastoille, jopa luvattu suomentaakin läksyt, jos riittävä määrä oppilaita ilmaantuu. Tutkittuamme asiaa olemme kuitenkin tulleet siihen käsitykseen, että mainitun koulun läksyt eivät tule kelpaaviksi suomalaisille pelkällä suomentamisella, vaan täytyy ne toimittaa suomenkielellä löytyvän kirjallisuuden ja suomalaisten tieto- ja kokemusmäärän perusteelle. Myöskin on tärkeätä, että läksyjen lukemista valvotaan ja annetaan ohjeita suomenkielellä, jota mainittu koulu tuskin voi tehdä.

Mutta itse se ajatus, että täten kirjeenvaihdolla ohjattaisiin paikallisia luentokursseja on mielestämme varsin varteenotettava ja sopii ajatella eikö niitä voitaisi jollakin tavalla järjestää piirivirastomme yhteyteen. Tällaista toimintaa helpottavaa esityötä on tehty paljon äskettäin päättyneitten agitaattorikurssien aikana. Siellä pidetyistä luennoista on olemassa yhteenvedot, jotka jonkinlaisella toimitustyöllä kelpaisivat kirjeenvaihtokurssien läksyiksi, on valmistettu puheharjoitusaineita y. m. sellaista, joka voi muodostua kirjeenvaihtokurssien pohjaksi. Ei luulisi mahdottomaksi sitä, että voitaisiin saada henkilö, joka sivutoikseen ottaisi tällaisten kurssien hoidon ja jos riittävä määrä oppilaita ilmaantuisi ja nämä suostuisivat maksamaan pienen korvauksen saamistaan läksyistä, niin piirille asiasta koituvat kustannukset eivät muodostuisi suuriksi.

Jos ajattelisi vielä sitäkin, että piirin luennoitsijan matkat järjestettäisiin niin, että he saapuisivat osastoihin siellä pidettyjen paikallisten kurssien jälkeen ja oppilaitten kanssa kertaisivat kirjeenvaihdon avulla tutkittuja asioita, niin epäilemättä olisivat tulokset vielä suuremmat. Me kaiken edelläolevan perusteella alistamme piirikokoukselle harkittavaksi, voitaisiinko ja millä tavalla järjestää edellämainitunlaiset kirjeenvaihtokurssit piirimme valistustyön täydentämiseksi.

Itäpiirin piiritoimikunta.

Asiasta syntyi vilkas keskustelu, jossa toiselta puolen selostettiin niiden agitaattorista

merkitystä ja jäsenistön kiinnittämistä tutustumaan läksyjien avulla sosialistiseen maailman katsomukseen, joita lehtisiä oppikursseilla jaettaisi ja seuraavalla kerralla alettaisi keskustelu niistä. Toiselta puolen huomautettiin, että niitä ei voida kaikilla alueilla saada käymään tarkastelun tähden, matkaetäisyyksien vuoksi, jos osastoissa ei itsellä ole "johtaja"-kykyä. Piiritoimikunnan ehdottamaa kirjeenvaihtokouluu vastustettiin kokonaan. — Asia siirrettiin valiokuntaan. (Ponsi sivulla 199).

Piirin luennoitsijain ja puhujain palkat.

Pyk. 35. Kysymyksestä oli laatinut seuraavat osastot alustuksia: Brooklyn, Gardner, Norwood, Proctor ja Rockport, jotka kokoukselle esitettiin, ovat seuraavat:

Piirin luennoitsijain ja puhujain palkat.

(Alustus piirikokoukselle).

Ehdotamme piirin sääntöjen 3:n luvun 2:sen pykälän c kohdan, joka nykyisissä säännöissä kuuluu:

“päättää piirin palveluksessa olevien henkilöiden palkoista”, muutettavaksi seuraavanneksi: “päättää piirin palveluksessa olevien henkilöiden palkoista. Missään tapauksessa eivät palkat kuitenkaan saa nousta yli siitä palkkatakasta, joka on s. s. järjestössä käytännössä.”

Perustelut:

Suomalaisen s. s. järjestön jäsenistö on yleisäänestyksellä päättänyt, että järjestön

puhujien palkka olkoon \$3.50 päivältä. Piirisämme on voimassa \$5.00 päiväpalkka. Tämä palkkamäärän eroavaisuus on mielestämme epäkohta, joka mielestämme tarvitsee korjauksen.

Olemme ensiksikin sitä mieltä, että toimintamme koko järjestössä pitäisi yhtäläistyttää niin paljon kuin suinkin mahdollista. Emme ymmärrä minkätähden itäpiirissä sosialismista puhuminen olisi kalliimpaa. Sanotaan, että esim. New Yorkissa käy puhujain elantokustannukset kalliimmaksi. Mutta tämä on vaan yksi paikkakunta ja samallaisia paikkakuntia kustannuksiinsa nähden löytyy myöskin lännellä ja keskipiirissäkin. Jos järjestön jäsenistö teki erehdyksen määrätessään palkaksi \$3.50 päivältä, niin jäsenistö myöskin korjatkoon sen aikanaan.

Ei ole soveliasta, että piirimme eristäytyy joksikin eri ryhmäkunnaksi tahi muuksi "johdopiiriksi" tässäkin asiassa. Se paljon puhuttu "piirihenki" on nyt jo heitettävä nurkkaan. Ei myöskään liene todistettavissa, että puhujista olisi puute \$3.50 päiväpalkallaan.

(Alustus hyväksytty Brooklynin s. s. osaston kokouksessa).

Alustus piirikokoukselle koskeva luennoitsijan palkkoja.

Yleinen mielipide paikkakunnallamme on, että itäpiirissä luennoitsijoille ja puhujille maksetaan liian suurta palkkaa, joka ny-

kyään on \$5.00 päivältä, vaikka s. s. järjestön puhujat saavat \$3.50 päivältä.

Tiedämme, että itäpiirissä on tavallisten työläisten palkat suhteellisesti pienemmät, kuin muualla Ameriikassa. Sentähden ehdotamme, että piirikokous muuttaa piiritoimikunnan palveluksessa olevien puhujain ja luennoitsijain palkat yhtäläisiksi s. s. järjestön puhujain ja luennoitsijain palkkojen kanssa.

Edellä oleva alustus hyväksytty Gardnerin s. s. osaston kokouksessa, jouluk. 19 p. 1915. (Osaston leima).

Alustus Itäpiirin piirikokoukselle v. 1916, luennoitsijain palkoista.

Itäpiirin luennoitsijain ja puhujain palkkaysymykseen nähden olemme A. Maneliuksen kirjoituksen kannalla, jossa suositellaan luennoitsijain palkkataksaa samallaiseksi kuin s. s. järjestön puhujain ja luennoitsijain palkat, nimittäin \$3.50 päivältä. (Kirjoitus on julaistu Raivaajassa, jouluk. 16 p. 1915).

Alustus hyväksytty Proctorin s. s. osaston kokouksessa.

Luennoitsijain palkat.

Ehdotus:

Että Itäpiirin luennoitsijain palkat laske-
taan \$3.50 päivältä, jonka lisäksi maksetaan
matkakulut.

Perustelut:

Koska juuri yleisäänestyksellä hyväksyt-
tiin järjestön luennoitsijain palkka mainittuun

summaan, niin olisi toivottavaa, että järjestön alemmat organit, piirit ja alueet seuraisivat järjestön yleistä päätöstä, koska siinä selvästi tuli tulkittua yleinen mielipide asiasta.

Vaan jos joitakin luennoitsijoita ei saada mainitulla palkalla yhteistä asiaa eteenpäin viemään, niin asianomaiset osastot, jotka haluavat heitä käyttää, suorittakoot lisäkustannukset.

Norwoodin s. s. osaston alustuskomitea:
Matti Mattila, W. Aho, E. Leino ja
Onni E. Saari.

Alustus piirikokoukselle, koskeva luennoitsijain palkkoja.

Rockportin s. s. osasto "Murtaja" ehdottaa, että itäpiirin edustajakokouksen pöytäkirjan pykälä 27, vuodelta 1915 kumotaan ja määrätään luennoitsijoille ja puhujille palkaksi \$3.50 päivältä, joten se tulisi yhtäpitäväksi koko s. s. järjestön yleisäänestyksellä hyväksytyyn palkkataksan kanssa.

Perustelut:

Jos ei luennoitsijoita saada \$3.50 päiväpalkalla, niin on meillä silloin agitatsioonityössä turvana piirimme jokapäiväinen päivälehti Raivaaja ja hyvä kirjavarasto jokaisessa osastossa. Kirjallisuudesta on opittu jo oikeita menettelytapoja löytämään ja luottamaan omiin voimiin. Liian korkeita verotuksia on koitettava välttää, kokemukset Suomessa osoittaa, että puolue on siellä henkisesti kyllä

mennyt eteenpäin, mutta verotukset on nousseet niin korkealle, että sen vaikutuksesta on jäsenmäärä säännöllisesti vähentynyt. Meillä on samat ilmiöt nähtävinä useilla paikkakunnilla.

Rockportin s. s. osasto.

Keskustelun kuluessa puhujien ja luennoitsijain palkoista, tuotiin esiin useain aluekokousten lausunnot, joissa kannatettiin voimassaolevaa palkkaussääntöä \$3.50—\$5.00 edelleenkin, koska siihen palkkamäärittelyyn voi sovittaa eri puhujakyvyt ja on siis tarkoitustaan vastaava. Äänestyksellä hyväksyttiin \$3.50—\$5.00 puhujien päiväpalkka 17 äänellä 1 vastaan.

Kokous päättyi kello 6 j. p. p.

NELJÄS KOKOuspÄIVÄ.

(Perjantaina, helmik. 25 p.)

Pyk. 37. Kokous alkoi kello 9 a.p.p. Puhetta johti K. Wehter. Toimitettiin nimihuuhto, poissa oli H. Riutta, saapui myöhästyneenä.

Pyk. 38. Menettelytapa- ja yleisten asiain valiokunta esitti seuraavan ponnen:

K. K. Renkaan osakkeiden lunastaminen.

Katsoen siihen, että eräät piirijärjestömme osastot eivät vielä tähänkään mennessä ole suorittaneet osuut-

taan siitä Suomalaisen Sos. Kustannus-yhtiön osakepääomalunastuksesta, joka kulkee Kirjankulutusrenkaan pääoman nimellä ja kun eräät osastot ovat lainlyöneet osuutensa suorittamisen ilman päteviä syitä, ja edelleen, kun kustannusyhtiömme pääoma ei vielä vastaa sen hallussaolevien varojen kolmattakaan osaa, ollen liikepääomana tuntuva määrä velaksi otettuja varoja, päättää piirikokous, että piiritoimikunnan on kiinteästi vaadittava, että niiden osastojen, jotka taloudellisesti ovat yhtä kykenevät suorittamaan osuutensa kuin ovat nekin osastot, jotka jo ovat suorituksensa tehneet, on ryhdyttävä ensitilassa toteuttamaan piirijärjestön päätöstä tässä asiassa. Niille osastoille, jotka ovat taloudellisesti heikossa asemassa ja joka sellaiseksi piirikomitealle todistetaan, antaa piirikomitea tarpeellisia huojennuksia, mutta pitää kumminkin kiinni siitä, että kaikki asiaa koskevan päätöksen alaiset osastot aina ensimmäisen tilaisuuden tullessa lunastavat kysymyksenalaista pääomaa, kunnes kunkin osalle sovittu summa on loppuun lunastettu.

Ja kun muutamia osastoja, jotka ovat olleet tätä osakkeiden lunastusta koskevan päätöksen alaisia, on sittemmin kuollut, jätetään piiritoimikunnan huoleksi neuvotella ja sovitella, että täten suorittamatta jäänyt osa "Kirjankulu-

tusrenkaan" pääomasta saataisiin säilytetyksi tätä asiaa koskevan päätöksen hyväksymisen ja käytäntöönpanojärjestyksen soveltamisen jälkeen perustetuille osastoille.

F. J. Syrjälä, H. Riutta, A. Manelius.
Lausunto ilman keskustelua hyväksyttiin.

Pyk. 39. Toimintakertomus- ja raha-asiain valiokunta esitti Raivaajan ja Säkenien viime vuoden toiminta-ajalta seuraavan ponnen:

Raivaajan ja Säkenien arvostelu.

Vuoden 1916 piirikokous lausuu tyytyväisyytensä piirin lehden Raivaajan ja kuukausijulkaisu Säkenien periaatteellisesta kannasta, että ne on toimitettu yleisesti hyväksytyjen sosialismin periaatteiden mukaisesti.

Erick Jolikko, A. Paananen, Herman Nurmi,
J. H. Oikemus, Otto Fonsell.

Lausunto hyväksyttiin.

Mitä vaaditaan Raivaajalta?

Pyk. 40. Toimintakertomus- ja raha-asiain valiokunta ehdotti piirikokouksen esitettäväksi Suom. Sos. Kustannusyhtiölle vaatimukseksi Raivaajan tulevaan toimitustapaan nähdä:

että piirin lehti Raivaaja edelleenkin toimitetaan yleisesti hyväksytyjen sosialististen periaatteiden mukaisesti;

että Raivaajan toimitukseen otetaan yksi toimittajaharjoittelija ;

että toimitus koettaa mikäli mahdollista supistaa iltamapuhveja, kokous- ja harjoitusilmoituksia ;

että Raivaaja alkaisi säännöllisesti ilmestyä 8-sivuissena, ellei se tuota tuntuvaa taloudellista tappiota kustannusyhtiölle.

Otto Fonsell, A. Paananen, Erick Jolikko,
Herman Nurmi, J. H. Oikemus.

Lausunnon viimeisestä kohdasta hieman keskusteltiin, vaan ei se muuttunut, ponsi hyväksyttiin sinällään. F. J. Syrjälä huomautti, että hän "eilen ei tullut kyllin selvästi keskustelussa sanoneeksi New Yorkin vakinaisen toimittajan asettamisesta, tarkoitin, jos se on mahdollisuus siellä pitää".

Mitä vaaditaan Säkeniltä?

Pyk. 41. Toimintakertomus- ja raha-asiain valiokunta esitti: Säkenien levenemistä silmällä pitäen, ehdottaa piirikokous Suom. Sos. Kustannusyhtiölle Säkenien tulevaan toimitustapaan nähden,

että Säkenissä annetaan enempi tilaa kaunokirjallisille kertomuksille, julkaistaan jatkuvia työväen romaaneja ja että toimitus alkaa seurata enempi urheilu- ja voimisteluelämää, sekä julistaa kirjoituskilpailuja sosialististen kynäilijäin kesken.

J. H. Oikemus, Erick Jolikko, Herman Nurmi,
A. Paananen, Otto Fonsell.
Ponsi hyväksyttiin.

Lausunto Piiritoimikunnan toiminnasta.

Pyk. 42. Toimintakertomus- ja rahaasiainvaliokunta ehdottaa kokouksen hyväksyttäväksi seuraavaa :

Piiritoimikunnan toimintakertomuksen vuodelta 1915 hyväksyy piirikokous seuraavilla muistutuksilla :

että piiritoimikunnan olisi pitänyt ennemmin katkaista piirin luennoitsijan T. Tainion matka, koska edellisen piirikokouksen keskustelut sitä edellyttivät ;

että agitaattorikursseilla olisi varsinaista luennoimisaikaa pitänyt supistaa ja käyttää täten saatu aika puhe- ja keskusteluharjoituksille ja että kursseilla olisi ollut suurempi osanotto jos niiden toimeenpano olisi siirretty tammi- ja helmikuuhun ;

koska tilastojen kerääminen piirin osastoissa on yksi tärkeämpiä tehtäviä päästäksemme selville piirin osastojen tilasta ja koska viime toimintakauden ajalla osastot ja piiritoimikunta eivät ole kylliksi huolehtineet tämän tehtävän täyttämistä, niin lausuu kokous, että osastojen vastaisuudessa on tarkemmin valvottava näiden tilastokaavakkeiden täyttämistä ja ajallaan

lähettämisestä piiritoimistoon ja on piirisihteerin julkisesti huomautettava niitä osastoja jotka ovat laiminlyöneet tämän tehtävän;

että piiritoimikunnan olisi pitänyt tiukemmin valvoa Brooklynin osaston rettelöitä, eikä saattaa puolueelle uskollisia jäseniä ja piirinlehteä Raivajaa välillisesti avustamaan sosialistipuolueelle vastaisia pyrkimyksiä;

samoin piiritoimikunnan olisi pitänyt lopettaa Worcesterin osastoa hajoittava ja häiritsevä toiminta, mitä mainitun osaston jäsen J. Petterson on saanut siellä harjoittaa;

koska yleensä tunnustetaan, että järjestetty toiminta kaipaa vissejä sääntöjä ja päätöksiä ja koska toimeenpanevakomitea on viivytännyt itäpiirijärjestön sääntöjen hyväksymistä, saatuen täten itäpiirijärjestön tilapäiseen vaikeusasemaan, lausuu piirikokous s. s. järjestön t. p. komitealle tyytymättömyytensä siitä, että se on asiattomasti viivytännyt piirimme sääntöjen hyväksymistä, ilman, että sillä oli esittää menettelynsä tueksi tätä asiaa koskevia ja järjestön hyväksymiä sääntöjä tai päätöksiä.

Otto Fonsell, E. Jolikko, J. H. Oikemus,
Herman Nurmi, A. Paananen.

Lausunto hyväksyttiin.

Allaolevassa asiakäsittelyssä oli valiokunta jakautunut kahtia, valiokunnan vähemmistö

Herman Nurmi ja J. H. Oikemus eivät yhtyneet allaolevaan ponteen:

että piirikokous hyväksyy piiritoimikunnan menettelyn s. s. järjestöä ja "radikaaleja" koskevassa sovittelukysymyksessä, kun se ei lähtenyt erikoisesti painostamaan jäsenistölle mitenkään on äänestettävä mainitussa kysymyksessä.

E. Jolikko, Otto Fonsell, A. Paananen,
(valiokunnan enemmistö).

Ponnen johdosta hieman keskusteltiin, tullessa se hyväksytyksi 13 äänellä 6 vastaan. Päätöstä vastaan ilmoitettiin jätettäväksi:

Vastalause.

Allekirjoittaneet eivät voi yhtyä piirikokouksen enemmistön mielipiteeseen, jolla enemmistö lausui tyytyväisyytensä piiritoimikunnan toimintakertomuksen siihen osaan, joka alkaa päällekirjoituksella "Lopuksi" ja jonka kolmannessa kappaleessa selvitetään piiritoimikunnan suhtautumista yleisäänestykseen, jolla ratkaistiin viime vuoden aikana n. s. radikaalien ja järjestömme välinen sovittelukysymys. Allekirjoittaneiden mielestä olisi piiritoimikunnan tullut pysyä selvästi ja horjumatta Suom. Sos. Järjestön, Chicagon edustajakokouksen päätöksen kannalla "radikaaleja" koskevassa kysymyksessä ja teroittaa päätöstä jäsenistön mieleen, eikä heittäytyä puolueettomaksi, kuten piiritoimikunta julistuksessaan puheenalaisen yleisäänestyksen aikana teki. Tällaisen horjuvaisuuden il-

meneminen piirin ylimmän orgaanin taholta, siitä huolimatta, vaikka useampien osastojen taholta samalla aikaa vaadittiin jyrkästi noudatettavaksi järjestömme edustajakokouksen edustamaa ja päättämää kantaa, on mielestämme paheksuttavaa kannattomuutta piiritoimikunnan puolelta. Tällä julistuksellaan piiritoimikunta, New Yorkin ja New Jerseyyn aluejärjestön ja allekirjoittaneiden mielestä välillisesti hyväksyi järjestömme edustajien heikon ja järjestömme päätöksien kanssa ristiriidassa olevan menettelyn Kansalliskomitean kokouksessa viime toukokuussa kysymyksessä olevaa sovittelukysymystä käsiteltäessä. Siksi olisi mielestämme pitänyt antaa piiritoimikunnalle muistutus toiminnastaan tässä asiassa.

August Kannel, M. W. Bruun, Wilho Hedman, Herman Nurmi, J. H. Oikemus, W. Boman.

Lausunto Piiritoimikunnan tileistä.

Pyk. 43. Toimintakertomus- ja raha-asiain valiokunta esittää vuoden 1915 piiritoimikunnan tileistä seuraavaa:

että piirikokous hyväksyy piiritoimikunnan tilikertomuksen tilintarkastajain lausunnon perusteella ja myöntää asianomaiselle virkailijalle ja toimikunnalle tili- ja toimintavapauden.

Otto Fonsell, A. Paananen, Erick Jolikko,
Herman Nurmi, J. H. Oikemus.
Hyväksyttiin sellaisenaan.

Piirisihteerin valinta.

Pyk. 44. Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta esitti seuraavaa :

Piirikokous päätti 17 äänellä 1 vastaan, että piirisihteerin toimi edelleenkin pidetään vakinaisena toimenä ;

samoin päätti piirikokous piirisihteerin valintatavasta 15 äänellä 4 vastaan, että piirisihteerin valitsee piiritoimikunta.

M. W. Bruun, John Warjo, Frank Heiskala,
John Kulju, V. Annala.

Piiritoimikunnan kotipaikka.

Pyk. 45. Samoin sääntö- ja agitatsioonivaliokunta esitti seuraavaa :

Piiritoimikunnan kotipaikasta päätti piirikokous 13 äänellä 3 vastaan, että piiritoimikunnan kotipaikkana edelleenkin pidetään Fitchburg, Mass. ja jäsenet piiritoimikuntaan edelleenkin valitaan Fitchburgin, Gardnerin ja Worcesterin osastoista.

M. W. Bruun, J. Kulju, Frank Heiskala,
John Warjo, V. Annala.

Alustusten julkaiseminen.

Pyk. 46. Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta esitti seuraavan mietinnön :

Piirin sääntöjen III luvun 3 pykälän loppuun liitettäköön seuraavat sanat: "sekä julaista ne piirin lehdessä", joten koko pykälä kuuluisi seuraavasti:

3 pyk. Piirikokoukselle ovat oikeutettuja esittämään asioita kaikki osastot, aluetoimikunna, aluekokoukset ja piiritoimikunta. Esitykset täytyy tehdä kirjeellisesti, n. s. alustuksen muodossa ja tulee esittäjän lähettää ne piiritoimikunnalle kunkin vuoden joulukuun 31 päivään, jonka jälkeen piiritoimikunnan velvollisuus on toimittaa ne yhdeksi alustusvihkoksi ja lähettää kappale osastoille, aluetoimikunnille ja valituille edustajille sekä julaista ne piirin lehdessä.

Piirikomitean kokouksien päätösten julkaiseminen.

Piirin sääntöjen, VI luvun 1 pykälän 6 kohtaan liitettäköön kohta, joka määräisi piirikomitean kokouksen päätöksien selostamisen lehdessä. Mainittu sääntöjen kohta tulisi täten kuulumaan seuraavasti:

b) pitää pöytäkirjaa piiritoimikunnan kokouksissa ja julaista kokouksen selostus piirin lehdessä.

Vappujuhlaravarojen käyttö.

Piirin sääntöjen IX luvun 1 pykälä tulisi kuulumaan seuraavasti:

1 pyk. Piirin luento-, valistus ja järjestämistyöhön sekä piiritoimikunnan muihin menoihin käytetään Suom. Sos. Järjestön toimeenpanevalta komitealta tuleva Itäpiirin agitatsioonivero-osuus,

sekä se osuus, mikä tulee vappujuhla-
tuloista. Näiden lisäksi tarvittavista
lisäverotuksista on oikeus päättää ai-
noastaan piirikokouksella.

Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta:

M. W. Bruun, John Warjo, Frank Heiskala,
John Kulju, V. Annala.

Lausunnossa esitetyt sääntömuutokset
kohdittain hyväksyttiin yksimielisesti.

Piiriverokysymys.

Pyk. 47. Työjärjestyksen mukaan seurasi
keskusteltavaksi piiriverokysymys. Esi-
tettiin New Yorkin yhd. s. s. osaston ja Nor-
woodin s. s. osaston alustukset, ne ovat seu-
raavat:

Alustus Itäpiirin edustajakokoukselle.

(Piiriveromerkkien käytäntöön ottamisesta).

Yleisenä sääntönä sosialistipuolueessa on,
että kaikki puoluejäseneet ovat velvollisia suo-
rittamaan kaikki puoluevero-osuutensa puo-
lueen käytännöllisen agitatsioonityön ylläpi-
tämiseksi. Järjestetyn puoluetyöskentelyn
ja puolueeseen kuulumisen takia, välttämä-
töintä on, että puolueen jäsen, suorittaessaan
jäsenverojansa, saa siitä kuitiksi veromerkkin,
jonka perusteella hän on oikeutettu nautti-
maan kaikkia puoluejäsenyysoikeuksia ympä-
ri Yhdysvaltoja ja kaikissa niissä maissa, jot-
ka kuuluvat kansainväliseen sosialistiliikkeen
piiriin.

Itäpiirissä on jo monta kertaa verotettu jä-

senistöä ja on vero peritty ilman veromerkkiä osastottain. Tämä tapa on järjestettyä toimintaa sekoittavaa ja saattaa jäsenet veltoksi ja huolimattomaksi jäsenverojensa suorituksessa. Verojen periminen jäsenkohtaisesti (joka on ainoa oikea tapa periä verot) on melkein mahdotointa ellei ole veromerkkiä antaa kuitiksi verojen suorituksesta jäsenille. Mikä vielä on erikoisen tärkeää, että silloin kuin osastokohtaisesti peritään ylimääräisiä veroja ja jos osasto on kykenemätön suorittamaan osaston osalle langennutta vero-ouutta, niin silloin osasto menettää oikeutensa suomalaisessa järjestössä ja sen osaston jäsenet sen mukana, vaikkapa heillä olisikin jäsenkohtaisesti halua suorittaa veroosuutensa ja säilyttää oikeutensa suomalaisessa järjestössä. Näille jäsenille täytyy antaa tilaisuus jäsenkohtaisesti suorittaa ylimääräiset veronsa, jolloin he voivat säilyttää jäsenyytensä järjestössä siitä huolimatta, että osasto menettääkin oikeutensa tällaisessa tapauksessa. Tämän laatusella menettelyllä me kasvatamme jäsenistön täyttämään ensimmäisen velvollisuutensa puoluetöiminnassa, että he joutuvat jäsenkohtaisesti ylläpitämään agitatsioonityötä.

Ponneksi ehdotamme:

Että piirikokous velvoittaa piiritöimikunnan jokaista verotusta varten hankkimaan veromerkit mitä piirissämme tulee kannettavaksi agitatsioonityön tekemiseen, jäsenkohtaisesti perittävästä verotuksista; ja

että kaikki verotukset ja veromerkkien lähetys osastoille sovitetaan kansallis- ja suomalaisen sos. järjestön verotussysteemin mukaisesti; ja

että jokainen puolueen jäsen veloitetaan jäsenkohtaisesti suorittamaan piiriveronsa, samoin kuin kaikki muutkin järjestömme valistustyöhön kerätyt verotukset, josta kuitiksi on annettava sitä tarkoitusta varten hankittuja veromerkkejä.

Tapauksissa, että osasto päättää erikoispäätöksellään suorittaa jonkun ylimääräisen verotuksen osaston kassasta, niin silloin on jäsenistö oikeutettu saamaan kuitenkin veromerkkin jäsenkorttiinsa, joka on hänelle todistus, että hän on sen verotuksen suorittanut, joka on aivan sama, jos hän olisi verotuksen persoonakohtaisesti suorittanut.

(Alustus hyväksytty New Yorkin yhd. s. s. osaston kokouksessa).

Alustus Itäpiirin edustajakokoukselle.

(Verotuksia koskeva).

Vaikkakaan kaikkiin edustajakokouksissamme esille tuleviin kysymyksiin ei voida tarkalleen edeltäpäin edustajia evästä, niin kuitenkin kaikki ne kysymykset, joiden perusteella veroitetaan osastoja, tavalla tai toisella, ovat ennen edustajakokousta asetettavat jäsenistön harkittavaksi. Puoluejäsenten

on uhrattava varoja valistustyön edistämiseksi, mutta heillä olkoon myöskin oikeus päättää miten ja mihin näitä varoja käytetään.

Viime vuoden Itäpiirin piirikokous asetti tuntuvasti sellaisia verotuksia osastoille, joita ei oltu evästetty edustajia kannattamaan ja myöntämään. Ne ilmenevät seuraavasta kohdasta sanotun kokouksen pöytäkirjassa: (sivu 139) "että piiritoimikunnan on kannettava piirin säännöissä määrättyjen tulojen lisäksi vuoden ensipuoliskolla 35c jäsenkohtainen verotus jokaiselta itäpiirijärjestöön kuululta osastolta, sekä velvoitettava jokainen osasto pitämään paikallisten luentokurssien yhteydessä luentokurssi-iltaman kuin myös koko piiriä käsittävien kurssien alkajais- ja päättäjäisjuhlan, joista kertyvät voittovarot on osastojen suoritettava heti iltamien pidettyä piirin rahastoon, vetämättä itselleen mitään osaa iltamien tuloista haalin vuokran y. m. muodossa, paitsi silloin, jos iltamat pidetään tilapäisesti vuokratussa huoneustossa; jos edellä mainitussa kohdassa määrättyllä tavalla kertyneet varat eivät riitä piirin valistustyöhön, on piiritoimikunnan jaettava puuttuva summa jäsenmäärän perusteella osastojen kesken ja on osastojen suoritettava heidän osalleen lankeava summa kolmen kuukauden kuluessa piiritoimikunnan määräämästä ajasta lukien. Kuitenkaan tämä vero ei saa nousta 25c suuremmaksi jäsentä kohti."

Tällaisten, ilman jäsenistön lupaa asetettujen maksuvelvollisuuksien suorittaminen ai-

heuttaa oikeutettua tyytymättömyyttä. Siitä syystä on tärkeää antaa jäsenistön itsensä päättää ja määrätä niistä verotuksista, joita siltä kannetaan.

Edelläolevan perusteella esitämme piirikouksen päätettäväksi:

että piirikouksessa ei ole oikeutta asettaa mitään maksuvelvollisuuksia osastoille, joista ei ole ennen kokousta tehty alustusta ja julkaistu lehdissä jäsenistön harkittavaksi ja edustajain evästystä varten.

Norwoodin s. s. osaston alustuskomitea:

Matti Mattila, W. Aho, E. Leino ja
Onni E. Saari.

Ehdotettiin ja kannatettiin, että ylläolevat alustukset ilman keskustelua siirrettäisi raha-asiaain valiokuntaan. Tuli hyväksytyä. (Ponsi sivulla 205).

Pyk. 48. Kello 10 a. p. keskeytettiin piirikokous, alkavaa Suomalaisen Sosialistisen Kustannusyhtiön vuosikokousta varten ja ennen tehdyn päätöksen mukaan jatketaan piirikokousta sitten kun Suom. Sos. Kustannusyhtiön vuosikokous on päättynyt. Työjärjestyksvaliokunnan huoleksi jätettiin piirikokouksen kokoonkutsuminen. (Suom. Sos. Kustannusyhtiön vuosikokous kesti kaksi päivää. — A. K.)

VIIDES KOKOuspÄIVÄ.

(Sunnuntaina helmik. 27 p.)

Pyk. 49. Kokous alkoi kello 9 a. p. Puheenjohtajana W. Boman. Toimitettiin nimihuuto.

Osuustoimintakysymys.

Pyk. 50. Työjärjestyksen mukaan seurasi keskusteltavaksi osuustoimintakysymys. Siitä oli alustus New Yorkin yhd. s. s. osastolta, joka luettiin ja on seuraava:

Enempi huomiota osuustoiminnalle.

(Alustus Itäpiirin piirikokoukselle).

Osuustoiminnallinen liike on voimakas ase työväenluokalle välikäsien nylkemistä vastaan. Osuustoiminnallisella liikkeellä voidaan avustaa työväenluokkaa olemassaolon taistelussa, sillä voidaan osittain estää elintarpeiden hintojen suunnatonta kohoamista.

Ameriikan suomalaisten keskuudessa on osuustoiminnallinen liike vielä pientä, mutta se on kuitenkin osoittautunut nopeata kasvamista. Vuosi vuodelta ihmiset tulevat yhä selvemmin ja selvemmin huomaamaan, että yhteistoiminnalla on suuri merkitys köyhälis­tön luokkataistelussa.

Löytyy vielä suuria suomalaisten asutuspaikkoja, joissa ei ole aluksikaan osuuskunnallisia liikkeitä ja niillä paikkakunnilla, joissa selaisia on alulla, ovat ne siksi pieniä ja heikossa toiminnassa, että ne eivät ole saaneet mitään suurempaa huomiota osakseen. Tähän viimeksi mainittuun seikkaan on vaikuttamassa useitakin eri seikkoja, joiden vaikutuksesta osuuskunnalliset liikkeet ovat pysyneet kituvassa tilassa. Osuuskunnallisten liikkeiden ollessa vanhoillisen aineksen käsissä, moititaan niiden vanhoillisuutta ja pelä-

tään työväen niihin voimakkaammin ryhtyessä osaa ottamaan vaipuvan pikkuporvarillisuuteen. Siksi ehdotamme itäpiirin piirikokouksen velvoittamaan jokaisella paikkakunnalla tovereita ryhtymään tositoimiin, perustamalla osuuskunnallisia liikkeitä sellaisille paikkakunnille, joissa sellaisia ei ennestään ole ja niillä paikkakunnilla, joissa on jo olemassa osuuskunnallisia liikkeitä, tekemään ostoksensa ja kaiken liikkeensä osuuskuntain välityksellä. Niillä paikkakunnilla, joissa osuuskunnallisia liikkeitä perustetaan ja on jo toiminnassa, valvomaan, että niiden mahdollisesti tuottama voitto käytetään työväen luokkataistelua edistäviin tarkoituksiin, kuten vaali- ja lakkotaisteluihin, sekä perustelemalla työväestölle kirjastoita.

Ilman pitempää alustusta ehdotamme piirikokouksen päätettäväksi seuraavaa:

1:si. Että piirikokous velvoittaa puoluetovereita jokaisella paikkakunnalla ryhtymään voimakkaaseen agitatsionityöhön osuuskunnallisten liikkeiden hyväksi, ostamalla osakkeita jo olevista liikkeistä ja perustamaan sellaisia niille paikkakunnille, joissa ei entuudestaan ole toiminnassa osuuskunnallisia liikkeitä, sekä tekemään kaiken ostoksensa ja liikevaihtonsa osuuskunnallisten liikkeiden kautta.

2:si. Että piirikokous velvoittaa piirin luennoitsijat, alueen ja paikallispuhujat selostamaan osuustoiminnallista liikettä ja sen merkitystä työväestölle.

3:si. Että osuuskunnallisia liikkeitä perustettaissa on valvottava, että ne tulee perustetuksi sosialistiselle pohjalle, ettei niistä mahdollisesti kertyviä voittovaroja voida käyttää muihin, kuin työväen liikettä edistäviin tarkoituksiin, sekä ostajille, että osakkeen omistajille.

4:si. Että piirikokous velvoittaa piirimme äänenkannattajan Raivaajan ja piiritoimikunnan seuraamaan eri valtioiden osuuskunnallista lainlaadintaa ja sitä selostamaan osastoille. Erikseen kunkin valtion lakia tällä alalla.

(Alustus hyväksytty New Yorkin yhd. s. s. osaston kokouksessa).

Keskustelussa kannatettiin esitettyä alustuksen sisältöä, samoin luettiin Massan ja New Yorkin alueen neuvottelukokousten päätökset tässä kysymyksessä, ne olivat kannattaneet alustusta. Osuuskauppojen neuvottelukokous oli myös päätöksessään toivonut piirikokouksen ottavan kysymyksen huomioon, että p. toimikunta puhujia lähettäisään velvoittaisi heidän selostamaan osuustoimintaa eri paikkakunnilla. — Asia lähetettiin yleistenasiain valiokuntaan. (Ponsi sivulla 207).

Suhtautuminen taloudellisiin järjestöihin.

Pyk. 51. Kysymyksestä oli laatinut alustuksen Brooklynin s. s. osasto ja Itäpiirin piiritoimikunta. Ne esitettiin kokoukselle ja ovat ne seuraavat:

Suhteemme taloudellisiin järjestöihin. — Ammattiunionismi vaiko teollisuusunionismi?
(Alustus piirikokoukselle).

Kun nyt kerran päämääränämme on nykyisen voittojärjestelmän kukistaminen ja uuden luokattoman yhteiskunnan luominen, niin ensimmäinen ja suurin käsky meikäläisille kuuluu — **JÄRJESTYKÄÄ!** Sillä ilman lujaa järjestäytymistä tämän päämäärän saavuttaminen on mahdotointa. Työväen järjestäytyminen täytyy välttämättä tapahtua taloudellisella sekä poliittisella alalla. Ne ovat kuin kaksi käsivartta, joilla työväki tappelee. Kumpi näistä taistelumuodoista on tärkeämpi, vai ovatko ne yhtä tärkeät, se riippuu kulloinkin niistä voima- ja olosuhteista, joissa taistelua käydään. Varmaa on kuitenkin, että pelkkä poliittinen taistelu **ilman taloudellisesti järjestyneen voiman tukea** on heikkoa ja hidasta suorittamaan yhteiskunnallista vallankumousta. Että porvarit eivät anna mitään ja vielä vähemmän luopuvat riistämistään muuten kuin pakolla, se on meille selviö.

Työväenluokan etuja tarkoittavat laitkin ovat vain paperilakia! Mikään ei pakota porvareita panemaan näitä, työväen poliittisella taistelulla saavutettuja lakeja käytäntöön, ellei niiden tukena ole myöskin taloudellisesti järjestynyttä voimaa, joka, elleivät riistäjät muuten myönny sanoo painavan sanansa. **Siis tuotannossa teollisuuksittain järjestetty työväen voima** on se kallio, jolle poli-

tiikan niinkuin muidenkin työväenluokan etukysymysten täytyy lopullisesti nojata.

“Taloudellinen ja poliittinen järjestyminen täytyy kulkea käsikädessä”, sanovat usein puhujammekin. Mutta ennenkuin tämä toteutuu, tarvitsee taloudellisella järjestymisalalla tapahtua perinpohjaisia muutoksia nykyisestään, sillä meillä ei ole Ameriikassa sellaista työväen taloudellista järjestöä, joka hyväksyisi vallankumouksellisen sosialismin kokonaisperiaatteet. Tämä tahi tuo liitto hyväksyy ja toimii osittain periaatteidemme mukaan, mutta sangen tärkeitä kohtia niistä hylkää. Esim. tämän maan suurin työväenjärjestö, A. F. of L. tunnetaan jo entuudestaan porvarien hännystelijäksi ja perin vanhoilliseksi johtokänkinsä kautta porvaripuolueiden liittolaiseksi. Nyttemmin se on aivan julkisesti avoimin silmin ruvennut kannattamaan ja edistämään porvarien militaristisia varusteluhullutuksia. Nämä ovat asioita, joihin nähden emme työläisinä ja sosialisteina voi jäädä toimettomaksi. — Mitä I. W. W. liittoon tulee, niin siitä ovat kokouksemme jo ennemmin lausuneet hyvinkin raskaita arvosteluja.

Taloudellisten liittojen järjestäytymismuoto on sangen tärkeä seikka. Onhan työväellä ollut ja on vieläkin käytännössä sellaisia järjestymismuotoja, jotka eivät ainoastaan jarruta lopullista voittoamme, vaan ovat suorastaan päämäärämme vastaisia, ryhmäetuja ajavia j. n. e. Ollakseen todellista voimaa, täytyy järjestymisen tapahtua välttämättö-

mästi teollisuuksittain (industrialisesti) eikä ammatillisesti. Sillä ammatillinen järjestyminen ja senmukainen taistelu kapitalisteja vastaan käy yhä tehottomammaksi, kuten esim. Kuparisaaren ja monien muiden lakkojen historiat todistavat. Tämä tosiseikka on jokaiselle aikaansa ja konetekniikan kehitystä seuranneelle työläiselle päivänselvä.

Me emme tarkoita sitä, että puolueemme tahoi sen osien taholta ryhdyttäisiin aktiivisiin toimiin jonkun taloudellisen järjestön muokkaamiseksi tahoi uuden perustamiseksi. Mutta sosialistipuolueen ja yleensä sosialistien velvollisuus on valistustyön tekeminen taloudelliseen järjestymiseenkin nähden. Ylimalkainen kehoitus yhtymään taloudellisiin järjestöihin tahoi ikäänkuin sivumennen sanominen, että "kyllä me hyväksymme industrialismin", ei ole mielestämme lähimainkaan riittävä, tarvitaan selostuksia kuinka se muodostuu, neuvoja, vertailuja teollisuusunionismin ja ammattiunionismin välillä j. n. e. Järjestömme tosin on virallisesti hyväksynyt industrialistisen järjestysmuodon, mutta käytännöllisessä valistustyössämme se on jäänyt "kuolleeksi kirjaimeksi", onpa saanut epäsuoraa vastustustakin.

Varsinkin täällä idässä kaivattaisiin tällaista valistustyötä, sillä kieltämättä olemme näiden asioiden tietämisessä takapajulla verraten muihin järjestöme osiin. Puhujamme eivät niitä ole selostelleet juuri nimeksikään enempää kuin piirin lehdetkään. (Tietenkin tämä on etupäässä meidän piirin jäse-

nistön syy, koska emme ole itse halunneet tahi vaatineet toimitsijoiltamme mitään tämän suuntaista ja nämä taas eivät ole itse halunneet tahi kyenneet näitä asioita selostamaan).

Ylläoleva alustus "Ammatti-unionismi vai industrialistinen unionismi", on hyväksytty Brooklynin s. s. osaston kokouksessa, vaan epähuomiossa alustuskomitealta on jäänyt siitä alustuksen loppuosa mainitsematta, joka nyt tässä korjataan).

Taloudellisiin järjestöihin suhtautumisesaan on tärkeimmän valistusvälineemme Rivaajan kanta ollut hiukan kummallinen, varsinkin äskeisen A. F. of L. konventsioonin jälkeen. Toisinaan se esim. vakuuttaa lujasti, että tuosta liitosta kyllä kehittyy todellinen vallankumouksellinen ja industrialinen taistelujärjestö kunhan vaan aikaa ehtii kuluu riittävästi ja taas toisessa paikassa siinä sanotaan, että ei ole mitään toivoa tuon liiton kehittymisestä tulevaisuudessakaan, vaan se päinvastoin yhä taantuu ja luutuu, muuttuu syndikalistiseksi y. m. s. Tuollainen edestakaisin puhuminen näin vakavissa asioissa ei ole eduksi työväelle. Olisi katsottava, ettei se saisi jatkua tulevaisuudessa.

Joskin luokkasolidarisuus velvoittaa meitä antamaan kannatuksemme työväen taisteluille kapitalisteja vastaan, kuten esim. lakkoistaisteluissa, niin kuitenkin on jo aika käytännössä suhtautua ja määritellä menettelymme eri järjestöihin ja järjestysmuotoihin nähden ja katsoa mitkä niistä ajavat **koko**

työväenluokan yhteisiä etuja, mitkä ryhmätahi ammattietuja; tunnustavatko ne sosialistipuolueen politilliseksi puolueekseen vai vastustavatko ne sitä j. n. e.

Sen johdosta mitä edellä on sanottu, esitämme siis piirikokouksen harkittavaksi ja päätettäväksi seuraavaa:

1:si. Että annamme kannatuksemme etupäässä niille taloudellisille järjestöille, jotka hyväksyen työväenluokan itsenäisen kompromisseista vapaan politiikan, tunnustavat sosialistipuolueen valtiolliseksi puolueekseen.

2:si. Velvoitetaan sanomalehtemme selostamaan industrialistista unionismia, sen muodostumista ja sen etevämmyyttä ammattiunionismin rinnalla, sekä teroittamaan työläisille sen välttämättömyyttä vallankumouksellisessa luokkataistelussa.

3:si. Että valistustyössämme taloudelliseen järjestymiseen nähden yleensä otamme tarkasti huomioon, että industrialistinen järjestysmuoto pääsee siinä etutilalle.

(Brooklynin s. s. osaston alustuskomitea.)

(Alustus itäpiirin piirikokoukselle.)

Enemmän huomiota taloudellisten järjestöjen perustamiselle.

Useissa viimeisissä piirikokouksissa on lausuttu toivomuksia siitä, että jokaisella paikkakunnalla olisi sosialistipuolueen jäsenten

liityttävä paikkakunnillaan unioihin jäseniksi, saadakse vaikutetuksi sieltä kautta muodostumaan yhteisymmärrystä poliittisesti ja taloudellisesti toimivien työväenjärjestöjen välillä. Samallaisia päätöksiä on tehty kansallispuolueen ja s. s. järjestön yleisissä edustajakokouksissa, vakavasti kehoittamalla kaikilla aloilla ja jokaisella paikkakunnalla sosialistipuolueen jäseniä liittymään jäseniksi unioihin. Nämä kehoitukset ovat langenneet kuuroille korville, kehoitukset jääneet kehoituksiksi, mutta mitään käytännöllistä toimintaa näiden kehoitusten johdosta ei monellaakaan paikkakunnalla ole ilmennyt.

Unionistiseen toimintaan haluttomien keskuudessa useilla paikkakunnilla on tavallisempaa väitteenä, että niillä aloilla, joilla he työskentelee ei ole olemassa unioita, joten niihin yhtyminen käytännöllisesti on mahdoton. Viimeksimainittu väite on hyvin yleinen ja osaltaan tottakin, että jokaisella paikkakunnalla ei ole olemassa unioita kaikilla eri työaloilla, joten yhtyminen on todella niihin mahdoton. Tämän väitteen taakse piiloutuu yksi hyvin moitittava tapa, joka meillä työväen luokkataistelussa täytyy kitkeä pois tavalla taikka toisella ja se on haluttomuus työväen taloudellisissa järjestöissä toimimiseen. Poikkeuksitta sellaisilla paikkakunnilla, joissa tämä väite vaan voimakkaana ilmenee, on käsitys, että unionistinen liike siellä pitäisi tulla työläisten keskuuteen jo valmiiksi järjestettynä jostakin käsittämättömän voiman vaikutuksesta, jossa ei olisi

muuta valmistavaa toimintaa kun yhtyä jäseneksi siihen ja kantaa taskussaan union jäsenkorttia kuitenkin rikkaa ristiin pane-matta sen kasvattamiseksi ja sen toiminnan edistämiseksi. Unioiden käytännölliseen toimintaan pelätään ottaa osaa saattaakseen niiden toimintaa elinvoimaiseksi ja käytännölliseksi työväestön luokkataistelujärjestök-si, etenkin, jos ei uniossa ole jäsenenä jo vähintäin puolet paikkakunnan muunkielisestä väestöstä. Suomalaisten osastojen jäsenistön osaksi jos lankeaa käytännöllisten tehtävien suorittaminen unioissa, niiden ylösrakentamiseksi, niin silloin tavallisena väitteenä on, että siitä muodostuu suomalaisten unio, jolla ei ole eikä tulekaan olemaan mitään käytännöllistä merkitystä siinä tarkoituksessa kuin unioilla pitäisi olla.

Ennenkuin teemme esitystä käytännöllisestä toimintaohjeesta piirikokoukselle, lyhyt katsaus muutamille paikkakunnille piirissämme, joissa on toiminnassa voimakkaat suomalaiset sosialistiosastot. Mittaamalla niitä voimasuhteita kunkin paikkakunnan työväestöön mitä osastojen jäsenillä ja sen mukana kulkevalla myötätuntoisella joukolla on vaikutusta paikkakunnallaan, niin emme voi ensinkään löytää pätevää syytä, etteikö suomalaisten s. s. osastojen jäsenistöllä useilla paikkakunnilla ole hyvin huomattava voima unionistisellakin alalla, jos se vaan järkipäisellä tavalla ja tarmolla järjestetään toimivaksi voimaksi.

Sellaisia paikkakuntia, joissa ei ole nimek-

sikään olemassa unionistista liikettä, sellaista, että se millään tavalla voisi olla jotakin huomattavaa työväen joukkoliikettä, on meillä itäpiirissä seuraavia paikkakuntia: Gardner, Norwood ja Fitchburg, joissa jokaisella paikkakunnalla on huomattava määrä suomalaisia ja voimakkaat sosialistiosastot, mutta unionistinen toiminta on kuitenkin erittäin heikkoa sellaisillakin aloilla, joissa on sosialistipuolueeseen kuuluvien lukumäärä huomattava, sekä näiden lisäksi monia pienempiä paikkakuntia, joissa niinikään voisivat s. s. osastojen jäsenet tehdä voimakasta agitatsioonia taludellisten järjestöjen hyväksi, jolla voisi olla huomattava vaikutus unionistisen liikkeen alulle saamiseen.

Näillä muutamilla esimerkeillä ehdotamme piirikokoukselle tämän asian uudelleen keskustelun alaiseksi ja tehtäväksi päätöksen, ettei yksinomaan odotettaisi sitä, että joidenkin muunkielisten taholta unioita perustetaan ja niihin velvoitetaan sitte yhtymään jäseniksi, vaan, että niitä ryhdyttäisiin perustamaan suomalaistenkin taholta sellaisilla paikkakunnilla, joissa suomalaisten ja s. s. osastojen jäsenten lukumäärä on siksi lukuisa verrattuna paikkakunnan työväestöön, että siihen on mahdollisuus.

Sekä velvoitetaan jokainen osasto seuraavalle piirikokoukselle tekemään selostuksen mitä he ovat voineet taloudellisen järjestäytymisen alalla aikaan saada.

Itäpiirin piiritoimikunta.

Keskustelussa eri alustuksia kannatettiin, mutta ilmaistiin niiden kummankin varjopuolet, myös esitettiin New Yorkin alueen neuvottelukokouksen päätös, jossa asetuttiin kannattamaan ennen laadittuja päätöksiä taloudelliseen järjestäytymiseen nähden, jota useat edustajat kannatti. Kehoitettiin puhujia selostamaan mainittua kysymystä puhetilaisuuksissa. Ehdotettiin piirikokouksessa ennen laadittuja päätöksiä edelleenkin pidettäväksi voimassa sillä sen käytännöllisempää ratkaisia ei taloudelliseen järjestäytymiseen voida esittää. Keskustelun kuluessa hylättiin Brooklynin osaston alustus. Vielä mainittiin Suom. Sos. Järjestön ja puoluekokousten päätökset olevan pohjana käytännöllisen toiminnan rakentamiselle. — Asia evästyksellä siirrettiin valiokuntaan. Ponsi sivulla 204).

Ohion ja Pennsylvanian alueiden yhdistäminen.

Pyk. 52. Kysymyksestä oli laatinut Clevelandin s. s. osasto seuraavan alustuksen:

Clevelandin s. s. osaston alustus itäpiirin piirikokoukselle v. 1916.

(Agitatsionalueiden uudelleen järjestämisestä.)

Sosialistisen liikkeen edistyminen kasvaa sikäli mitä enempi sen toimintamuodot muodostuvat työväenluokan palvelijoiksi vastaavalla arvolla. Tärkein puoli järjestössämme on juuri se että keskuudessamme toimivat

toimikunnat voivat tehdä agitatsionityötä mahdollisimman paljon silti järjestöä liikaa rasittamatta. Siksi on tarpeellista, että piirikokous ottaisi nyt keskusteltavakseen kysymyksen agitatsionalueitten uudelleen järjestämisestä.

Nykyään osastot toimivat iltamia agitatsionivarojen keräämiseksi ja maksavat vielä samaan tarkoitukseen ylimääräisiä veroja aluekassaan ilman, että aluejärjestön saavuttamat tulokset vastaisivat niitä varten tehtyjä uhrauksia. Syyt tähän näemme ensiksi olevan siinä, että nykyiset aluejärjestöt ovat liian pienissä piireissä, joten useissakin piireissä ei jäsenmäärä ole kylliksi suuri tällaisen itsenäisen piirin muodostamiseen.

Näin ollen menee suurin osa agitatsionityön levittämiseksi hankituista varoista toimihenkilöiden palkkoihin ja vaan vähäinen osa kasvatukselliseen työhön.

Toinen vaikeus ja vastakohta on vielä siinä, etteivät nykyiset aluetoimikunnat alueiden pienuuden vuoksi saa kunnollisia puhujia agitatsionityötä varten, mikä luonnollisestikin olisi heti autettavissa, jos alueet vaan olisivat kylliksi suuret.

Edellä kerrottuun nojaten esittää Clevelandin s. s. osasto piirikokouksen päätettäväksi agitatsionalueitten järjestämiseksi seuraavaa :

että nyt ensikädessä ainakin Ohion ja Pennsylvanian alueet, mitkä me täällä olevina parhaimmin tunnemme, yhdistetään yhdeksi alueeksi.

Alustus hyväksytty Clevelandin s. s. osaston kokouksessa jouluk. 30 p:nä 1915.

A. Paananen, puh. joht. Frank Mäkinen, kirj.

Sääntöjen perusteella selitettiin, että alueen rajoja ei voida muuttaa piirikokouksessa. Esitettiin asia jätettäväksi piiritoimikunnalle, evästyksellä, että piiritoimikunta julistaa kysymyksen mainittujen alueiden jäsenten yleisäänestyksellä ratkaistavaksi. Ehdotus hyväksyttiin.

Yleispuolueen vaalitaistelun avustaminen v. 1916 vaalitaistelussa.

Pyk. 53. Alustuksen mainitusta kysymyksestä oli laatinut Clevelandin s. s. osasto, joka kokoukselle esitettiin, on seuraava:

Miten Suomalainen Sosialistijärjestö parhaimmitten voi avustaa yleispuolueemme vaalitaistelua.

(Clevelandin suomalaisen sosialistiosaston alustus Itäpiirin vuoden 1916 piirikokoukselle).

Koko toiminta-ajallaan minkä Suomalainen Sosialistijärjestö on kuulunut yleispuolueen yhteyteen, ei järjestömme ole sanottavasti ottanut osaa yleispuolueen vaalitaisteluihin muulla tavoin kuin raha-avustuksella. Tässä suhteessa onkin suomalainen järjestömme noussut ihan ensitilalle muihin kansallisuuksiin verraten. Nyt kuitenkin olisi jo aika suomalaisenkin sosialistijärjestön taholta ottaa tämä yleispuolueen vaalitaistelu vähän

asiallisemmalta kannalta kuin vaan keräyksenä järjestössä. Onhan kaikkialla Amerikassa tunnettua, että presidentin vaalivuotena on kaikkein edullisinta kuin myöskin tuloksellisinta tehdä sosialistista agitatsionia työläisten keskuudessa.

Yhdysvaltain sosialistipuolue, joka tänä päivänä muodostuu monista eri kansallisuuksista, taistelee työväenluokalle poliittista valtiovaltaa. Täten ei liene vahingoksi yleispuolueellemme jos suomalaisen sosialistijärjestön puolesta asetettaisiin kaksi kunnollista vaalipuhujaa kuhunkin piiriin. Etenkin tämä kävisi päinsä, jos vielä kansallissihteerin esittämä vaalitaistelusuunnitelma, että tulevan vuoden vaaliagitatsioonin käytettäisiin automobiileja, tulee hyväksytyksi, silloin keskusvirastomme voisi järjestää tilaa myöskin suomalaisille puhujille näihin "pyöriviin agitaattoreihin."

Epäilemättä tulisi tästä järjestöllemme olemaan monipuolista hyötyä etenkin niillä paikkakunnilla, joissa suomalainen asutus on tiheämpää. Näihin asti ovat kansalaisemme hyvin vähän välittäneet vaalipuhetilaisuuksista puhumattakaan sosialististen järjestöjen kokouksissa käymisestä, ensiksi mainittu usein aivan vaan kielentaitamattomuuden vuoksi. Jos kuitenkin toimeenpantaviin vaalipuhetilaisuuksiin olisi hankittu suomenkielisiä vaalipuhujia niin epäilemättä asia tulisi olemaan aivan toinen.

Nykyinen tilanne Ameriikassa ja Euroopassa velvoittaa järjestöämme tekemään kai-

ken voitavansa saattaakseen työläisten tietoon todellisessa valossa kaikki ne suunnitelmat mitä vastustajamme tänä ja tulevinakin päivinä aikovat asettaa työläisten hartioille.

Tällä tavoin vaalipuhujien liikkeelle lähettäminen tulee jälleen kysymään puolueeltamme varoja. Parhaimmiten nämä voitaisiin saada siitä 25 sentin jäsenkohtaisesta verotuksesta, jonka viimeinen järjestömme edustajakokous päätti kannettavaksi valistus- ja kasvatustyötä varten.

Edellä esitetyllä tavalla voisi suomalainen sosialistijärjestömme paljoa tehokkaammin edistää sosialistista agitatsionityötä yleispuolueen vaurastuttamiseksi kuin entisellä tavalla vaan passiivisesti toimien keräämällä rahoja jäsenistön keskuudesta.

Tähän nähden tahtoo Clevelandin suomalainen sosialistiosasto esittää:

että piirikokous päättäisi panna liikkeelle tulevia presidentin vaaleja varten kaksi suomenkielistä vaalipuhujaa, jotka kiertäisivät ympäri automobieleillä yleispuolueen vaalipuhujien kanssa: ja

että piirikokous esittäisi keskustelun kysymyksen länsi- ja keskipiirin piirikokoukselle sekä järjestömme toimeenpanevalle komitealle lähempää järjestämistä varten.

(Alustus hyväksytty Clevelandin s. 5. osaston kokouksessa jouluk. 30 p:ä 1915.)

A. Paananen, Frank Mäkinen,
puheenjohtaja. kirjuri.

Keskustelussa kaikki puhujat vastustivat alustuksessa mainittua esitystä käytännöllisistä seikoista. Esitys yksimielisesti hylättiin.

Pyk. 54. Työjärjestyksen mukaan seurasi piiritoimikunnan jäsenten vaali. Ehdotettiin siirrettäväksi alustuksien jälkeen, että saadaan ne ensin keskustella ja lähettää valio-kuntiin. Esitys hyväksyttiin.

Tilastollisen arkiston perustaminen.

Pyk. 55. Kysymyksestä oli Itäpiirin piiritoimikunta, edellisen piirikokouksen velvoittamana, laatinut seuraavan alustuksen:

(Alustus Itäpiirin piirikokoukselle).

(Tilastollisen arkiston perustamisesta piiritoimiston yhteyteen.)

Tilastotiedoilla on tärkeä merkitys. Nykyään onkin tilastotiede kohonnut huomattavasti. Tilastoja tulee käytettäväksi kaikilla aloilla. Etenkin työväenliikkeessä tarvitaan tilastoja, joilla voidaan todistaa monta eri väitettä, joita nykyistä yhteiskuntaa arvoitellessa joudutaan tekemään. Lyhyesti — puhujat ja luennoitsijat tarvitsevat alituisesti käyttää tilastoja. Ne ovat siis sosialistisessa valistustyössä tarpeellisia.

Tilastollisen arkiston perustaminen piiri-

toimiston yhteyteen, on mitä suuremmasta merkityksestä piirimme puhujille ja luennoitsijoille. Arkiston perustaminen käy helposti päinsä, eikä kysy suuria kustannuksia. Hallituksen ja eri valtioiden työvirastot julkaisivat runsaasti työväkeäkin koskevia tilastoja. Niistä saa tilastoja vapaasti.

Tilastoja sopisi arkistoomme hankkia useilta eri aloilta. Kuten työläisten palkoista, asunto-oloista, ammasteista, työttömyydestä, tapaturmista, nais- ja lapsityöstä, prostituutiosta, järjestyneisyydestä, siirtolaisuudesta, kansallisuuksista, y. m., y. m. Samoin olisi hyödyksi pitää tilastoa eri valtioiden sosialistien äänimäärästä, puolueen jäsenmäärästä j. n. e. Yleensä tulisi koota tilastoja kaikilta niiltä aloilta, jotka tavalla tai toisella koskevat työväestöä. Arkiston lopullisesti ja käytännölliseksi järjestäminen jätettäisiin piiritoimikunnan ja piirisihteerin tehtäviksi.

Myös olisi piiritoimikunnan käännyttävä Suomen työväenarkiston puoleen yhteistojinnin aikaansaamiseksi. Siten saisimme Suomea ja mahdollisesti muita aita koskevia tilastoja. Vastapalkkioksi lähettäisimme Amerikan työväestöä koskevia tilastotietoja.

Ehdotamme siis:

että piirikokous päättää piiritoimiston yhteyteen perustettavaksi työväen arkiston. Siihen koottakoon tilastoja kaikilta niiltä aloilta, jotka koskevat työväestöä muodossa tai toisessa. Ar-

kiston käytännöllinen suunnitteleminen jätetään piiritoimikunnan ja piirisihteerin toimeksi, kuitenkin sillä ymmärryksellä, että arkiston toteuttaminen pannaan heti alulle. Arkistonhoitajana toimii piirisihteerin piiritoimikunnan valvonnan alaisena; ja että piiritoimikunta kääntyy Suomen työväenarkiston puoleen, jotta aikaansaadaan yhteistoimintaa molempien arkistojen välillä.

Itäpiirin piiritoimikunta.

Keskustelussa kannatettiin arkiston perustamista piiritoimikunnan yhteyteen. Ehdotettiin myös, että järjestön yhteyteen kehoitettaisiin perustamaan tällainen arkisto. Piiritoimikunnan taholta selostettiin, että kustannukset siitä eivät ole suuret ja arkiston tarve olisi tuntuva, sekä että se pitäisi olla lähempänä nopeaa käyttöä varten. — Asia lähetettiin valiokuntaan. (Ponsi sivulla 205).

Osastojen talonrakennuskysymykset.

Pyk. 56. Luettiin Long Coven, Me. s. s. osaston kirjelmä, jossa pyydettiin jossakin pyydettiin talonrakentamislupaa yllämainitulle osastolle, senlisäksi suullisesti asiaa selosti edustaja J. Kulju, mainiten, että noin 1,000 dollarin paikkeille se on ajateltu tulevan maksamaan ja että toimintaa eteenpäin vihdessä se on vältämätön. Kannatettiin asiaa valiokunnalle. (Ponsi sivulla 209).

Työläisten Luottoyhdistys-kysymys.

Pyk. 57. Luottoyhdistyksen puolesta esitti presidentti tietoja yhdistyksen toiminnas-

ta sekä yleensä siitä menestyksestä mikä sillä on toiminta-ajallaan ollut ja kehoitti että piirikokous edelleenkin sitä suosittelisi ja saattaisi yhä enemmän sen tunnetuksi. Tämän selkoa miten n. s. toverilainat ovat haitallisia osastojen toiminnalle, varsinkin sellaisten paikallisten työttömyyskohtausten sattuessa, toivoi että osastot ottaisivat asiakseen selittää luottoyhdistyksen hyödyllisyyttä, koko maata käsittävänä rahalaitoksena. Asia siirrettiin lausunnon antamista varten valiokunnalle. — Kahviloma klo 10.30 ap. (Ponsi sivulla 205).

Pyk. 58. Kokoonnuttua työjärjestysvaliokunta esitti uusina asioina "Sotavarustelukysymys" ja "näyttämöillemme tarvittavien kunnollisten työväen näytelmien kustantaminen." — Hyväksyttiin.

Sotavarustelu ja presidentin valta.

Alustukset ja ponnet kummastakin kysymyksestä luki S. Nuorteva ja ne lähetettiin sellaisenaan valiokuntaan tarkistelua varten. (Ponsi sivulla 209).

Työväen näytelmät.

Pyk. 59. Asiaa suullisesti alusti J. Kotiranta, pääasiallisesti samoilla perusteilla kuin Fitchburgin "Saiman" näytelmäseuran toimesta julaistu kirjotus oli puoluelehdissä. Keskustelussa ilmeni se mielipide, että sellaisten työväennäytelmien kustantaminen ja hankkiminen jätettäisiin osastojen näytelmäseurojen asiaksi, sillä ehdolla, että osastoille

annettaisiin määräys piirikokouksen puolesta velvoittaa osastot huolehtimaan myös sellaisten näytelmien suomentamisesta ja kustantamisesta, jotka eivät tue sosialistiselle liikkeelle vastaista henkeä ja virtauksia. — Asia jätettiin valiokunnalle. Ponsi sivulla 208).

Pyk. 60. Ryhdyttiin työjärjestyksessä aikaisemmin olleeseen piiritoimikunnan jäsenten vaaliin ja arvostelemiseen. Ehdokkuuden Fitchburgin s. s. osasto "Saimasta" oli vastaanottanut D. Heikkilä, Wm. Oksanen, K. G. Lindström, J. Kotiranta, J. H. Oikemus ja Y. Halonen. Gardnerin s. s. osastosta A. Liikkanen, A. Teittinen ja Jalo Kauppinen. Worcesterin s. s. osastosta. K. Pitkänen, M. Korpi ja K. Vanhala. Arvostelun päätyttyä toimitettiin lippuäänestys. (Tulos sivulla 199).

Pyk. 61. Raha-asiain valiokunta esitti pönten tulo- ja menoarvioksi toimivuodelle 1916. Tämän johdosta esitettiin puheenjohtajan taholta, että ensin päätettäisiin piirivero, ennenkuin voidaan tulo- ja menoarviota hyväksyä, sillä sen mukaan voidaan määritellä piirin valistustyö, luennoitsijain lukumäärä y. m. Esitys hyväksyttiin. Piiriveroksi esitettiin ja kannatettiin 50 sentin veron kantamista. Asia ratkaistiin 17 äänellä ehdotuksen puolesta, ei yhtään vastaan. Ehdotusta, että piiritoimikunnalle jätetään valta alistaa yleisäänestykselle ylimääräisen veron kantaminen, kannatettiin 10 äänellä 6 vastaan. Piiriveron periminen ehdotettiin kerättäväksi

kahdessa erässä. Asia jätettiin valiokunnalle.

Hyväksyttiin allaoleva:

Itäpiiritoimikunnan tulo- ja menoarvio vuodelle 1916.

Tulopuoli:

S. S. Järjestöltä vero-osuutta	1,475.00
50c jäsenkoht. ylim. verotus	2,271.50
Vappujuhlatuloista	200.00
Piirikokousveroa 15c jäseneltä	611.45

Summa \$4,557.95

Menopuoli:

1 luennoitsijan palkka	1,825.00
Piirisihteerin palkkaan	936.00
Piiritoimiston ylöspitoon	300.00
Matkakustannuksiin	350.00
Piirikokouskustannukset	500.00
1915 vuoden tappio	146.96
Tilapäiseen agitatsiooniin	500.00

Summa \$4,557.95

J. H. Oikemus, E. Jolikko, H. Nurmi.
Otto Fonsell, A. Paananen.

Pyk. 62. Työjärjestyksen mukaan oli kaikki asiat loppuun keskusteltu ja kun ei uusia ilmaantunut, niin päätettiin kokous keskeyttää klo 3 j. p. p. asti, että ponsivaliokunnille jää aikaa siihen mennessä valmistaa työnsä.

Pyk. 63. Kokous kutsuttiin järjestykseen klo 3 j. p. p. Puheenjohtajana toimi V. Boman.

Pyk. 64. Ääntenlaskuvaliokunta esitti äänestyksen tulokset piirikomitean jäsenten vaalista, valituiksi olivat tulleet seuraavat: Fitchburgista K. G. Lindström, 16 ääntä, J. H. Oikemus 14 ääntä ja D. Heikkilä 12 ääntä, varalle Wm. Oksanen 10 ääntä ja J. Kotiranta 2 ääntä. Gardnerista A. Liikkanen 15 ääntä ja A. Teittinen 13 ääntä, varalle J. Kauppinen 7 ääntä. Worcesterista K. Pitkänen 17 ääntä ja K. Vanhala 17 ääntä, varalle M. Korpi, 1 ääni. — Esitys hyväksyttiin.

Pyk. 65. Agitatsioni- ja sääntövaliokunta esitti lausuntonsa agitatsioni- ja valistustyöstä vuodelle 1916. Sen sisältö on seuraava:

Valistustyön järjestäminen Itäpiirissä.

Piirikokoukselle esitetyissä alustuksissa esitetään mitä laajasuuntaisin agitatsionityön järjestäminen tulevalle vuodelle piirissämme. Alustuksissa esitetään piiritoimikunnan palveluksessa pidettäväksi kahta luennoitsijaa, jotka tulisivat osastoissa toimeenpanemaan osastokohtaisia luentokursseja, sekä alueittain pidettäviä kursseja, joita toimeenpantaisiin esitysten mukaan, noin seitsemässä eri paikassa piirissämme ja kurssien kestävyysajaksi on esitetty kahdesta neljään viikkoon. Tämän näin esitetyn osastokohtaisen luentotyön lisäksi on esitetty pidettäväksi agitaattorikurssit, joiden kestävyysajaksi esitettiin kuudesta kahdeksaan viikkoon. Tämä on laajakantoinen suunnitelma tulevan vuoden valistustyölle ja epäilemättä se tulisi tuottamaan huomattavia tuloksia, jos käytännössä

voitaisiin tämä suunnitelma toteuttaa. Tällainen valistustyön tekeminen olisi piirimme jäsenistölle kieltämättä suuremmoisesta merkityksestä, sillä tämän suunnitelman mukaan olisi piiritoimikunnalla tilaisuus harjoittaa valistustyötä perinpohjaisesti, jota meidän piirissämme epäilemättä kipeästi kaivattaisiin. Valistustyön järjestäminen edellämainitulla tavalla tekisi mahdolliseksi saada osastojen sisäistä toimintaa voimistetuksi ja samalla kasvatetuksi kykeneviä toimitsijavoimia.

Epäilemättä lähitulevaisuudessa tulemme siihen, että sellaisen summan mitä edellämainitullaiseen valistustyön tekemiseen tarvitaan joudumme uhraamaan, mutta tällä kertaa sitä ei voida tehdä, sillä joukot eivät vielä tähän mennessä ole tottuneet siihen, että valistustyön tekemiseen näin tuntuva summaa vuosittain uhrattaisiin. Tämänlaatuisen luentotyön järjestäminen vaatisi noin 90c, ehkäpä \$1.00 jäsenkohtaisen verotuksen vuodessa valistusrahaston hyväksi. Siksi on joistakin näistä suunnitelmista luovuttava ja tyydyttävä siihen mitä voidaan käytännössä toteuttaa.

Raha-asiain valiokunnan mietinnössä esitetään piirissämme tulevan vuoden ajalla kannettavaksi 50c jäsenkohtainen verotus piirikokoukskulujen korvaukseksi, jotka yhteensä tekevät 65c jäsenkohtaisen verotuksen. Tämä edellämainittu summa riittää siihen, että piirimme palveluksessa pidetään kiinteästi yksi vakinainen luennoitsija, sekä tilapäisluennoit-

sija noin neljän kuukauden aikana ja vakinaisen piirisihteerin palkkaamiseen. Jos tämän lisäksi toimeenpannaan agitaattorikurssit, niin silloin on kohotettava verotuksen suuruutta vähintään 25c jäsentä kohti, joka summa riittäisi korvaamaan noin kuusi viikkoa käsittävien agitaattorikurssien kustannukset, huomioonottaen, että oppilaksi pyrkiville jaettaisiin 20 á \$25 stipenttiä, tai sitten vähempi luku stipenttiä, mutta sensijaan tuntuvasti suurempia.

Agitaattorikurssien toimeenpanemisessa on joka tapauksessa tämä viimeksimainittu seikka otettava huomioon, että piirikokous samalla, jos se lopullisesti päättää, että piirisämme agitaattorikurssit toimeenpannaan että se myöskin myöntää jonkun summan vähävaraisemmille oppilaille jaettavaksi, sillä stipenttien kautta saavutetulla avustuksella on sellaisille vähävaraisille puoluetovereille ainoa mahdollisuus saapua oppilaksi kursseille.

Edelläolevan perusteella päättää piirikokous:

1:si Että piiritoimikunnan on järjestettävä osastokohtaisia luentoja jokaiseen osastoon 2:sta 10:neen päivään ja sellaisilla paikkakunnilla, joissa on mahdollista, järjestettävä siten, että toimeenpannaan päiväkursseja, joille kursseille koetetaan saada oppilaita sen paikkakunnan tovereista ja jos mahdollista, niin myöskin lähiseutujen osastoista. Näissä tilaisuuksissa on piirin luennoitsija velvollinen ilta-luentojen ohella antamaan ohjausta

oppilaille paikallisten toimitsijavoimien kehittämiseksi.

2:si että piiritoimikunnan palvelukseen on otettava yksi vakinainen luennoitsija ja toinen tilapäisluennoitsija sikäli kuin piiritoimikunnalle valistustarkoituksiin myönnettyistä verotuksista kertyneet varat riittävät:

3:si Piiritoimikunta on velvollinen valvomaan, että jokaisella paikkakunnalla missä luennoitsijat tulevat liikkumaan aikaansaadaan edellisessä kohdassa mainitunlaisia kursseja. Piiritoimikunta on myöskin velvollinen ottamaan huomioon paikkakuntain työsuhteita ja järjestämään luennot sillä tavoin, että luentoaikoina on paikkakuntain asukkailla tilaisuus ottaa osaa päiväluentoihin.

4:si, että piiritoimikunnalle jää oikeus yleisäänestyksen kautta ottaa selvä piirin osastojen jäsenistöltä, suostuuko jäsenistö suorittamaan 25c jäsenkohtaisen verotuksen agitaattorikurssirahaston hyväksi. Jos yleisäänestyksen kautta myöntää piirimme jäsenistö varat kysymyksessä olevaan tarkotukseen, on piiritoimikunnan toimeenpantava neljästä kuuteen viikkoon kestävät agitaattorikurssit 1917 tammi- ja helmik. ajalla Fitchburgissa, Mass. Piiritoimikunnan on oppilaisiksi pyrkiville oppilaille jaettava 20 á \$25.00 stipenttiä, sekä matkakulut edestakaisin oppilaan kotipaikalta.

Agitaattorikursseille oppilaaksi pyrkivien on saatava suosituksen oppilaaksi pääsemiseensä osastoltaan ja alueensa aluetoimikunnalta.

Piiritoimikunnan on stipenttiä jakaessaan pidettävä silmällä, että stipentit tulevat jaetuksi sillä tavoin, että jokainen alue piirisämme tulee suhteellisesti kursseista hyötymään tasan jokaiseen alueeseen nähden, jos oppilaaksi pyrkiviä ilmaantuu, että tämän toteuttaminen on piiritoimikunnalle mahdollista.

6:si, että Chicagon edustajakokouksen päätöksen nojalla piirikokous päättää, että jos tämän vuoden ajalla s. s. järjestön toimeenpaneva komitea kantaa järjestön kokouksen päätöksen mukaisen 25c jäsenkohtaisen agitatsiooniveron, agitatsioinimityön suorittamiseksi, niin on piiritoimikunta oikeutettu vaatimaan toimeenpanevaltakomitealta kaksi luennoitsijaa kursseille luennoitsijaksi, tai sitte vastaavan summan hyvityksenä rahassa piirimme agitaattorikurssien kulujen suoritukseen.

Jos piiritoimikunta edellä mainitulla tavalla saa s. s. järjestön toimeenpanevalta komitealta rahallista avustusta, tai sitte kaksi luennoitsijaa kursseille, niin silloin ei piiritoimikunta ole oikeutettu ylimääräisen verotuksen kautta perimään agitaattorikurssirahastoon, muuta kuin sen puuttuvan summan mikä on erotus s. s. järjestöltä saadun avustuksen ja kurssien kustannusten välillä.

Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta:

V. Annala, M. W. Bruun, J. Kulju,
Frank Heiskala, John Varjo.

Lausunto sellaisenaan hyväksyttiin.

Pykälä 66. Agitatsioni- ja sääntö-valio-

kunta esitti seuraavan Ohion aluetta koskevan lausunnon:

Ohion alueen rettelöt.

Piirikokous päättää velvoittaa piiritoimikunnan huolehtimaan siitä, että Ohion alueelle lähetetään puhuja selvittämään Ohion alueen osastojen sisäisiä rettelöitä.

Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta:

V. Annala, M. W. Bruun, J. Kulju,
Frank Heiskala, John Varjo.

Lausunto hyväksyttiin.

Pyk. 67. Agitatsioni- ja sääntövaliokunnan lausunto taloudellisten järjestöjen eduksi toimimaan on seuraava:

Suhteemme taloudellisiin järjestöihin.

Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta ehdottaa piirikokouksen päätettäväksi; että piirikokous yhtyy edelleenkin Yhdysvaltain sosialistipuolueen ja s. s. järjestön edustajakokouksen tekemiin päätöksiin ja velvoittaa osastojen jäsenistöä yhä voimakkaammin toimimaan, että tehdyt päätökset tulevat käytännössä toteutetuksi suuremmassa määrin kuin mitä tähän saakka on tehty. Sekä tämän lisäksi sellaisilla paikkakunnilla missä ei ole olemassa taloudellisia järjestöjä, että sosialistipuolueen jäsenten on vaikutettava kaikella sillä voimalla mitä heillä on sellaisten järjestöjen perustamiseksi.

Sääntö- ja agitatsioonivaliokunta:

V. Annala, M. W. Bruun, F. Heiskala,
J. Kulju, John Varjo.

Lausunto hyväksyttiin.

Pyk. 68. Toimintakertomus- ja raha-asiain valiokunta esitti seuraavan mietinnön:

Piirivero- ja veromerkit.

Että piirikokouksen hyväksymä ylimääräinen verotus kannetaan kahdessa erässä, 25c kerrallaan. Veronkantoajasta päättää piiritoimikunta harkintansa mukaan ja valmistaa tarvittavat veromerkit, sillä edellytyksellä, että veromerkit on otettava käytäntöön myöskin ylimääräisiä veroja kannettaissa.

Otto Fonsell, J. H. Oikemus, E. Jolikko,
Herman Nurmi, A. Paananen.

Lausunto hyväksyttiin.

Pyk. 69. Menettelytapa- ja yleisten asiain valiokunta esitti tilastollisen arkiston perustamisesta seuraavaa:

Työväen arkisto.

Piirikokous päättää, että piirikomitean tulee ryhtyä varojen ja voimien mukaan järjestämään piiritoimiston yhteyteen työväenarkistoa piiritoimikunnan esityksen mukaisesti.

F. J. Syrjälä H. Riutta.

Ponsi hyväksyttiin.

Pyk. 70. Menettelytapa- ja yleisten asiain valiokunta esitti Työläisten Luottoyhdistyksestä seuraavaa:

Suositus Työläisten luottoyhdistykselle.

Piirikokoukselle on todennettu, että Työläisten luottoyhdistys on vakavalla tavalla

hoidettu ja nopeasti edistyvä työväenjärjestö-
jä hyödyttävä rahalaitos. Piirikokous suo-
sittelee sille kannatusta, se kehottaa työläisiä
tallettamaan säästövarojaan siihen ja velvoit-
taa piiritoimikuntaa kaikissa soveliaissa tilai-
suuksissa ja tapauksissa vaikuttamaan sen
menestykselle myönteisesti, kuten tähänkin
saakka.

Kun Amerikan suomalainen sosialistiliike
on menneitten vuosien varrella niin suuressa
määrässä ryhtynyt monenmoisiin taloudellis-
ta luottoa vaativiin yrityksiin, suuremmalta
osaltaan paikallisten toverilainojen tukemana,
jotka ovat sikäli epävakavia mikäli, mikä ei
ole harvinaista, yksityisiä paikkakuntia koh-
taa vaikeudet työmarkkinoilla, on sellainen
luottolaitos sangen tarpeellinen, johon ei ali-
tuiset paikalliset taloudelliset epävakaisuudet
koske ja joka rahalaitoksena muutoinkin on
sääntöjensä ja sitä koskevia lakien mukai-
sesti suojattu.

Toivotaan, että Työläisten luottoyhdistyk-
sen yhä kehittyessä, kiinteimiä omaisuuksia
omistavat osastomme pääsevät kokonaan va-
paaksi nykyään valiltsevasta toverilainajär-
jestelmästä ja voivat järjestää raha-asiansa
luottoyhdistyksen kautta, vaikuttamalla sii-
hen suuntaan, että säästöjä tekevät työläiset
tallettavat rahojansa luottoyhdistykseen ja
ryhtymällä aina tilaisuuden tullessa järjestä-
mään kiinteimistöluottoansa etupäässä maini-
tun yhdistyksen kautta.

Täten, molemmin puolisen vuorovaikutuk-
sen avulla, päästään pian siihen, että jokainen

terveellä taloudellisella pohjalla oleva likeyrityksemme on tilaisuudessa nopeasti ja mahdollisimman parhailla ehdoilla käyttämään hyväkseen liiketoimissa välttämätöntä rahaluottoa.

F. J. Syrjälä, H. Riutta, A. Manelius.

Lausunto hyväksyttiin.

Pyk. 71. Menettelytapa- ja yleisten asiain valiokunta esitti osuustoimintaa koskevan seuraavan lausunnon:

Piirikokouksen osuustoimintaa koskeva päätös.

Osuustoiminnallinen liike on yksi ase työväenluokan käsissä, jolla voidaan kohottaa työväenluokan elintasoja ja vapauttaa sitä riippuvaisuudesta vastustajiensa taloudellisesta sortovallasta. Tämän yleisen periaatteen ja sitä käytännössä tukevien tosiseikkojen nojalla, päättää piirikokous, että sen palveluksessa olevien puhujien, luennoitsijoitten ja piirin äänenkannattajan on selitettävä osuustoimintatyön periaatteita ja vaikutettava kaikkialla missä käytännöllinen osuusliike voi menestyä, että sellaiseen ryhdytään.

Kunkin paikkakunnan olosuhteista riippuu osuusliikkeiden perustamis- ja menestymismahdollisuudet, joten siis itsekukin paikkakunta on pätevin päättämään milloin ja mitä erityisiä liikealoja järjestetään osuustoiminnalliselle kannalle. Ja missä osuustoimintaan ryhdytään sillä tavalla, että siinä vallitsee sosialistinen työväenluokan henki ja pyrki-

mys, eivät piirijärjestömme jäsenet saa asettaa siihen nähden nurjamieliselle kannalle, vaan, vaikka ei mitään jäseniä ehdottomasti sitovaa pakkoa pannakaan, toivotaan, että ne vointinsa mukaan auttavat osuusliikkeitä eteenpäin, ostamalla niistä osuuksia ja tekemällä ostoksensa osuusliikkeistä.

F. J. Syrjälä, H. Riutta, A. Manelius.

Lausunto hyväksyttiin.

Pyk. 72. Menettelytapa- ja yleisten asiain valiokunnan lausunto näytelmäkirjallisuudesta :

Näytelmäkirjallisuus-kysymys.

Piirikokous suosittelee sen alkuunpanon edelleen kehittämistä ja perille viemistä minkä Fitchburgin osasto Saima on esittänyt sosialistisen ja vapaamielisen näytelmäkirjallisuuden aikaansaamiseksi osastojemme käytettäväksi, kumminkin siten, että se asia vietään eteenpäin osastojen näytelmäseurojen välisenä asiana ja heidän keksimillään keinoilla ja yhteistoiminnalla.

Koska menneenä aikana on hyvin leväperäisesti arvosteltu minkämoiset näytelmät soveltuvat osastojemme näyttämöillä esitettäväksi ja siten on muutamissa tapauksissa näytelty sellaisiakin kappaleita, jotka tarkotuserällä palvelevat taantumuksellisuutta ja sisältävät ilmeistä vihollisuutta edistysmielisyyttä vastaan, päättää piirikokous, että osastojen on vastaisuudessa kiinnitettävä huomiota tähänkin seikkaan ja annettava näy-

telmäseuroille, sellaisia ohjeita, että vain kirjallisesti arvokas, vapaahenkinen ja yleistä valistuspyrkimystä edistävä näytelmäkirjallisuus soveltuu niille, sikäli kuin ei varsinaisia työväennäytelmiä ole saatavissa ja käytettävänä.

F. J. Syrjälä, H. Riutta.

Lausunto hyväksyttiin.

Pyk. 73. Menettelytapa- ja yleistenasiain valiokunta esitti Long Coven, Me. talonrakennusanomuksesta seuraavan ponnen:

Talonrakennusanomus.

Vastaukseksi Long Coven osaston esitykseen, koskeva oman talon rakennuttamista mainitulle osastolle, päättää piirikokous, että yleensä tätä asiaa koskeva entinen piirikokouksen päätös pidetään edelleen voimassa ja piirikomitea on velvollinen pitämään huolta siitä, että Long Coven osasto tulee nauttimaan kaikista niistä eduista mitä mainitun päätöksen nojalla voidaan myöntää.

F. J. Syrjälä, H. Riutta.

Ponsi hyväksyttiin.

Pyk. 74. Menettelytapa- ja yleistenasiain valiokunta esitti seuraavan lausunnon:

Alas sotavarustelut ja salainen diplomatia.

Sotavarustelujen johdosta lausuu piirikokous:

Siihen nähden, että Yhdysvaltojen kapitalistiluokka, turvatakseen Europan sodan aikana itselleen hankkimiaan laajennettuja riisto-

etuja ja voidakseen siirtyä samallaisen imperialistisen riistämispolitiikan teille joka on ajanut Europan valtiot veriseen ja kansoja hävittäväan sotaan, kiihottaa Yhdysvaltojen kansaa hyväksymään armeijan ja laivaston laajentamisen ja europalaisvaltojen mallin mukaisen, kansoja rasittavan ja kansanvaltaisuuudelle suurena vaarana olevan militarismien pysyttämisen tähän maahan;

siihen nähden, että tässä n. s. varusteluliikkeessä piilee sekin vaara, että se tulee kiihottamaan Europan militaristeja yhä suurempiin militaristisiin kilpavarustuksiin ja siten hävittää pitkäksi ajaksi kaikki toiveet, että Europan sodassa murskaantuva mlitarismi ei enää voisi kohota entiseen valtaansa;

siihen nähden, että tämä n. s. varusteluliikkeen takana ilmeisesti on asetetailjoitten, terästrustin, ja rahakapitalistien synkät yritykset niittää suunnattomia voittoja kansan kustannuksella ja sodan vaaran uhalla;

siihen nähden, että Yhdysvaltojen antautuminen suunnitellun varustelun tielle varmuudella tulee ajamaan Yhdysvallat hävittäviin sotiin toisten valtojen kanssa;

siihen nähden, että näitten militarististen harrastusten takana on katala tarkoitus luoda maahan militaristinen mahti, jota kapitalistiluokka voisi käyttää oman maan työläisiä vastaan luokkatietoisten työläisten vapautistelun nujertamiseksi;

kokous sosialistipuolueen päätöksiä noudattaen erikoisesti terottaa piirin osastojen, aluetoimikuntien, puhujien ja piiritoimikun-

nan mieleen, että tämän vuoden valistustyömme tärkeänä osana tulee olla edellisessä mainittujen näkökohtien selittäminen ja yleensä voimakas propaganda militaristista kiihotusta vastaan.

Salainen diplomatia ja presidentin valta.

Siihen nähden, että viime päivien tapahtumat ovat räikeästi todistaneet, kuinka rajaton valta on Yhdysvaltojen presidentillä ja hänen lähimmillä neuvonantajillaan, jotka edes neuvottelematta kongressin kanssa ovat tilaisuudessa kärjistämään diplomaattisia suhteita toisen vallan kanssa sellaiseen pisteeseen, että maa vastustamattomasti syöstään sodan pyörteisiin ;

siihen nähden, että nämä tapahtumat ovat selvästi osottaneet, mikä suunnaton vaara rauhan säilymiselle ja kansojen elämälle on olemassa sellaisesta diplomatiasta ja edellämainitun rajattoman vallan antamisesta muutamien henkilöitten käsiin,

Kokous velvoittaa, että kuluvan vuoden valistustyössämme erikoisesti terotetaan työläisten mieliin, kuinka ristiriitainen tällainen tilanne on kansanvaltaisuuden perusteitten kanssa ja kuinka välttämätöntä olisi juuri työläisille, jotka verellään saavat maksaa tällaisesta edesvastuuttomuudesta johtuvien selkkausten hinnan, että todellisen kansanvaltan perusteet juurrutettaisiin Yhdysvaltojen hallitusmuotoon.

F. J. Syrjälä,   A. Manelius,   H. Riutta.

Itäpiirin piirikokous yksimielisesti hyväk-

syi ylläolevat lausunnot, jotka painostavat työläisten kantaa käynnissä olevaan varusteluagitationiin ja salaisen diplomatian vehkeilyihin nähden. Lausunnot päätettiin myös englanninkielisinä lähettää Yhdysvaltain kongressille, senaatille ja asianomaisille virastoille.

Pyk. 75. Ihanneliitto- ja sunnuntaikoulukysymyksestä esitettiin ponsi, joka kuitenkin hylättiin. Asian johdosta keskusteltiin, jossa ehdotettiin jonkinlaista opastajaa, joka kulkisi osastoissa neuvomassa ihanneliittotyötä ja että osastot itse suorittavat tarkoitukseen varoja, sekä kokoisivat tietoja ihanneliittotyön kokemuksista, sellaisilta paikkakunnilta missä on toimintaa ollut ja rupeamalla vuorovaikutukseen piiritoimikunnan kanssa. Ehdotettiin myös tyydyttäväksi viime vuoden piirikokouksen päätökseen. Keskustelun tuloksena hyväksyttiin, että kokouksen virkailijat laativat asiasta ponnin ja se on seuraava :

Ihanneliitto-opastajien ja sunnuntaikouluopettajien kurssit.

Ihanneliittotyön ja sunnuntaikouluopetuksen elvyttämiseksi päättää piirikokous :

I :si, että s. s. osastot itäpiirissä velvoitetaan huolehtimaan entistä enemmän lasten ja nuorison sosialistisesta kasvatuksesta, ja sitä silmällä pitäen on kaikkien osastojen, missä suinkin se on mahdollista, perustettava sunnuntaikouluja ihanneliittokoulujen nimellä, joissa opetetaan lapsille tajuttavassa muodossa sosialismin alkeita ;

2:ksi, velvoittaa piiritoimikunnan **auttamaan** osastoja ihanneliitto- ja sunnuntaikouluopettajien hankinnassa ja jos käytännölliseksi havaitaan, järjestää eri paikkakunnille ihanneliitto- ja sunnuntaikoulun opettajien kursseja toiminnan vilkastuttamiseksi ja yhtenäistyttämiseksi;

3:ksi, opettajapuutteen poistamiseksi ryhtyköön piiritoimikunta yhteistoimintaan osastojen kanssa tarkoituksella järjestää ihanneliitto- ja sunnuntaikouluopettajien opetuskurssit, aikana ja paikassa, josta kursseja kannattavat osastot yhdessä piiritoimikunnan kanssa lähemmin päättävät, ja jos kurssit toimeksi saadaan, on siihen osaa ottavien osastojen luovutettava tarkotukseen varoja siinä määrässä kuin hanke vaatii piiritoimikunnan esittämän jakoperusteen mukaan, samoin menettäköön siinäkin tapauksessa, jos edullisemmaksi katsotaan ihanneliitto-opastajan ja sunnuntaikouluopetuksen neuvojan liikkeelle lähettäminen niiden osastojen keskuuteen, jotka tällaista hanketta kannattavat. Missään tapauksessa älköön piirin muuhun valistus-työhön myönnettyjä varoja käytettävä näihin tarkoituksiin.

Pyk. 76. Ehdotettiin vastaisuudessa aluetoimikuntain kertomukset jätettäväksi pois piiritoimikunnan toimintakertomuksesta, vaan että piiritoimikunta ottaa niistä kohdat ja tekee yhteenvedon, mitkä ovat tarpeellisia yleistyttää. Yksimielisesti ehdotus hyväksyttiin.

Pyk. 77. Pöytäkirjan painattaminen ja sii-

tä huolehtiminen jäi piiritoimikunnan huoleksi. Pöytäkirjan myyntihinnaksi hyväksyttiin 25c kappale.

Pyk. 78. Kokoukselle esitetyt asiat olivat loppuneet eikä uusia esitetty, niin puheenjohtaja W. Boman julisti kokouksen päättyneeksi. Kokous päättyi klo 4.10 j. p. p.

Kokouksen puolesta:

W. Nurminen.

August Kannel.

(Pöytäkirjurit.)

Ylläolevan pöytäkirjan olemme tarkastaneet ja hyväksymme kokouksen keskustelujen ja päätösten mukaisena.

New York, huhtik. 15 p. 1916.

W. W. Bruun.

Wilho Hedman.

Pöytäkirjan tarkastajat.

